Receb 1441

tevhid

“Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah’a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele!” (39/Zümer, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | MART ’20 | YIL: 9 | SAYI: 91 | FİYATI: 9₺ | ISSN: 2148-4635

VESİLE’NİN HAKİKATİ

HASBİHÂL’ 04

35
Mümini Güçlü Kılan Gayret Etmesidir
Emre ACAR

28
Allah’ın, Bedir Savaşı’ndaki Yardımına Dair Birkaç Misal
Enes YELGÜN

23
Fakrının Farkına var
Özcan YILDIRIM

EDİTÖR

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'ın selamı üzerinize olsun,

Dergimizin 91. sayısı... Değerli yazıları ve önemli hususları sizlerle paylaşmaya devam ediyoruz. Allah'tan (cc) temennimiz; ilmimizi nafi'/faydalı, öğrenirken ve öğretirken Rabbanilerden olmayı bize kolay kılmasıdır.

Hasbihâl Köşesi'nde bu ay sizden gelen "Vesilenin Hakikati, Misafirlik Adabı'na" dair suallere yanıt veriyor Halis Hoca'mız.

Sorulan iki soruyu yanıtladıktan sonra "Meal çalışmanızda 'Allah'ın yüzü' sıfatını tevil etmiş, Ehl-i Sünnet Mezhebi'nin dışına çıkmışsınız. Allah için bu hatadan dönün, mealleri toplatın. Sıfatları tevil etmek Bidat Ehli'nin mezhebidir." iddiasını ve sahibini değerlendiriyor.

Halis Hoca'mızın özel olarak bir vaka üzerine zikrettiği fakat genel olarak düşünülmesi gereken nasihati burada da zikrederek sizi yazılarımızla baş başa bırakıyoruz:

"Bilmeyen insan araştırmalı, okumalı, ilim ehline sormalıdır. Bilmeyen insan sormakla öğrenmekle mükelleftir; öğretmekle, başkalarına nasihat etmekle değil... Evet, 'Din nasihattir.' bunda hiçbir şüphe yoktur. Ancak dini bilmeyen, nasıl başkalarına nasihat edecektir? Ehl-i Sünnet'in ne olduğunu bilmeyen, tercüme edilmiş birkaç kitapla Ehl-i Sünnet olduğunu zanneden bir insan; nasıl başkalarını teville, bidatçilikle suçlayacaktır?"

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır...

Editör

tevhid

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com

Adres
Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik
0 (545) 762 15 15

Yazışma Adresi
Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Mavi Ay Ofset, Litros yolu 2. Mat. Sit.
Giriş kat 1BF2 Topkapı/İSTANBUL
0 (212) 613 47 65

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları, Tevhid Kitabevi
İstanbul : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
Ankara : Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
Diyarbakır : Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43
Konya : Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49

İrtibat Büroları
Merkez : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
Avcılar : Firuzköy Mh. Kazım Karabekir Cd. Tütün Sk. No: 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
Sultangazi : İsmetpaşa Mh. 95. Sk. No: 41/A 34270 Sultangazi/İSTANBUL
Diyarbakır : Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No: 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
Konya : Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA
Van : Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040 İpekyolu/VAN
Bursa : Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. 2. Fırın Sk. No: 4 16160 Osmangazi/BURSA
Ankara : Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA

RECEB 1441 | MART '20
Yıl: 9 | Sayı: 91 | Fiyatı: 9 ₺
ISSN: 2148-4635

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ

tevhid

İÇİNDEKİLER

VESİLENİN HAKİKATİ

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)
halisbayancuk@tevhiddergisi.org

Hiç şüphesiz; kendisine yakınlaşmamızı ve O'na vesile edinmemizi emreden Allah (cc), nasıl ve ne ile O'na yakınlaşıp neyi vesile edineceğimizi de açıklamıştır. Bize düşen O'na inanmak ve gösterdiğine teslim olmaktır. Dine sonradan eklenenlerin dinden olmadığı gibi Allah'a yakınlaşma vesilelerinde sonradan eklenenler de dinden değildir.

Allah'ın adıyla.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Es-Selamu Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekatuhu,

Allah (cc) her birinize avf ve afiyet ihsan eylesin. Sizi her nerede olsalar mübarek kıldığı, derecesini yükselttiği, sevip razı olduğu kullarından kılsın.

Sizlerin de müşahede ettiği gibi dünyada çok köklü değişiklikler oluyor. Allah (cc) en doğrusunu bilir; birçok insan yeni ve büyük bir savaş bekliyor. Daha doğru bir ifadeyle hâlihazırda devam eden vekâlet savaşlarının, müvekkillerinin sahaya inerek asli bir savaşa dönüşmesini öngörüyor. El-hak, mevcut düzen krize girmiş durumda... Siyasi, iktisadi, askerî olarak küresel tuğyanın ve modern cahiliyenin kurumları işlemiyor. Küresel tuğyan bir önceki asırda bugüne benzeyen iki büyük kriz yaşadı ve bu krizleri aşmak için iki büyük paylaşım savaşı verdi; yüz milyonlarca insan öldü, ülkeler harap oldu ve her seferinde sistemi, kazananlar lehine yeniden inşa etti.

Şu anda benzer bir kriz yaşayan küresel tuğyan ve onun din edindiği kapitalizm, mevcut krizini aşmak için ne yapacak? Elinde çekiç olanın her

şeyi çakılacak çivi olarak görmesi gibi, tek sermayesi "güç" olan da tüm krizleri vurarak, ezerek, kahrederek çözecektir; ataları Firavun gibi...

Sizlerin de dikkatini çekmiştir; Birinci ve İkinci Dünya/Paylaşım Savaşları öncesinde olduğu gibi, şu an tüm dünyada ırkçılık ve faşizm yükseliş hâlinde. Daha önce yaptığımız hasbihâllerde bir konuya temas etmiştik: Küresel tuğyana göbeğinden bağlı olan Türkiye, dünyanın geri kalanından bağımsız krizler yaşamıyor. Tabi olduğu düzen ne kriz üretiyorsa Türkiye de benzer krizler yaşıyor. Son birkaç yıldır sıkça duyduğumuz "yerli ve millî" kavramı da dünyada yükselişe geçmiş faşist dalganın Türkiye'ye yansımasından başka bir şey değil.

Geçen yüzyılda dünya sistemi yıkılıp yeniden kurulurken, yüce Allah, İslam ümmetine iki fırsat sunmuştu. Bunlardan biri Körfez'de bulunan petrol ve buna bağlı olarak yaşanan zenginleşme; ikincisi de İran'da yaşanan devrim ve buna bağlı olarak yaşanan devletleşmeydi. Ne var ki; her iki devlet de önce Rablerine, sonra ümmete hainlik edip bu fırsatları berheva etmişti. Biri (Suud), ümmetin zenginliğini Batı'ya peşkeş çekip köleliğe razı olmuş; öteki (İran), Rafızi Pers emperyalizmi hülyalarına dalmıştı. Hâlihazırda bu iki devlet, İslam ümmetinin bağrına saplanmış ihanet hançeri olma özelliğini sürdürüyor.

Bugün insanlar yaşanan bu yeni duruma dair çokça soru soruyor. Bireysel ve toplumsal sorumluluklarını merak ediyor. Bizler çevremizde yaşanan olayları anlamaya/anlamlandırmaya çabalayacağız. Yer yer yaşananlardan ders alıp yaşanacak olanlara dair öngörülerde bulunacağız. Ancak neyin ne şekilde ve ne zaman yaşanacağını yalnızca âlemlerin Rabbi bilir. Bize düşen, vahye sıkı sıkıya tutunmak, şer'i hudutları gözetmek ve yaşadığımız/yaşanacak vakaları vahye uygun olarak konumlandırmaya çalışmaktır. Sonra günahlarımızdan çokça tevbe etmek ve istiğfarda bulunup arınmaktır. Zira yüce Allah'ın bize ulaştıracağı hayırlara bizlerin günahları engel oluyor. Bundan sonra Allah'ın (cc) vaadini tamamlayacağına ve salihleri yeryüzüne vâris kılacağına yakinen inanmaktır. Daha sonra ise o yeryüzüne vâris kılınacak takva sahibi salihlerden olmak için çabalamaktır.[1]

Sonra Allah Resûlü'nün (sav) yaptığı gibi; küresel tuğyanın sorunlarına taraf olmadan, kendi gündemimiz ve kendi hazırlıklarımızla meşgul olmalıyız. Aksi hâlde bir asırdır olduğu gibi İslam adına küresel tuğyanın peşinden oraya buraya savruluruz. Allah muhafaza.

Şunu unutmayalım ki; her birimiz öncelikli olarak kendi nefsimizden mesulüz. Kendi nefsimizi hazırlamak ve Allah'ın yardımına müsait hâle getirmekle mükellefiz. İnsanların/toplulukların ne yaptığından ziyade bizim ne yaptığımız önemlidir. Zira Allah (cc) bize yalnızca bizi soracak, yaptıklarımızdan/yapmadıklarımızdan bizi hesaba çekecektir. Her birimiz bireysel hazırlığımıza odaklanıp, yüce Allah'a çokça sığınarak O'ndan çokça yardım isteyelim. Şüphesiz ki O, içtenlikle O'na yönelen ve içtenlikle O'na sığınanları yardımsız, kimsesiz bırakmayacaktır. O, kendinden çokça hidayet isteyenleri mutlaka doğruya hidayet edecek, karanlıklar içinde şaşkın bırakmayacaktır. Yoksa, dağları yerinden oynatan tuzaklar karşısında insanın aklıyla bir çıkış bulması olacak şey değildir...

Her birimiz öncelikli olarak kendi nefsimizden mesulüz. Kendi nefsimizi hazırlamak ve Allah'ın yardımına müsait hâle getirmekle mükellefiz.
İnsanların/toplulukların ne yaptığından ziyade bizim ne yaptığımız önemlidir. Zira Allah (cc) bize yalnızca bizi soracak, yaptıklarımızdan/yapmadıklarımızdan bizi hesaba çekecektir.

1. "Musa kavmine: 'Allah'tan yardım isteyin ve sabredin!' demişti. 'Şüphesiz ki yeryüzü, Allah'ındır ve ona kullarından dilediğini mirasçı/sahip kılar. Akıbet/mutlu son muttakilerindir.' " (7/A'râf, 128)

"Andolsun ki zikirden sonra Zebur'da da şöyle yazdık: 'Şüphesiz ki yeryüzüne, salih kullarım vâris olacaktır.' " (21/Enbiya, 105)

Soru: Hocam! Maide Suresi'nin 35. ayetinde "... Allah'a (yakınlaştıracak) vesileler arayın..." buyruluyor. Ayetten yola çıkarak "Şu salih zat benim Allah'a vesilemdir." demek yanlış mıdır? Açık ayet olmasına rağmen buna karşı çıkmak nasıl izah ediliyor?

"Ey iman edenler! Allah'tan korkup sakının ve (sizi) Allah'a (yakınlaştıracak) vesileler arayın. Allah yolunda cihad edin. Umulur ki kurtuluşa erersiniz."[2]

Bu soruya cevap vermeden önce bir noktayı açıklığa kavuşturmak istiyorum: Oluşmuş bir örften/ıstılahtan yola çıkarak bir ayeti anlamakla, ayetten yola çıkarak bir örfü/ıstılahı anlamak arasında fark vardır. Birincisi, sonradan oluşan örfü/ıstılahı Kur'ân'a hâkim kılmak; ikincisi, Kur'ân'ı her türlü örfün/ıstılahın üstüne hâkim kılmaktır. Kanaatimce siz, bugün tasavvufi çevrelerde oluşmuş "tevessül/vesile" anlayışından yola çıkarak ayeti okumuş ve tasavvufi bir anlayışı Kur'ân'a hâkim kılmışsınız. Bu durum, Kur'ân'dan asırlar sonra dünyaya gelmiş olarak onu anlamaya çalışan herkesin başına gelebilir; ki, zaman zaman bizlerin de başına geliyor. Bu sebeple; Kur'ân'dan yola çıkarak bugün oluşmuş bu kavramı tahlil ederseniz daha isabetli olacaktır. Bu tavsiyeye binaen beraberce ayetten bugüne doğru bir okuma yapmayı öneriyorum. Ta ki; ayetin indiği dönemde muhataplarına ne dediğini ve ilk muhatapların "vesile" kavramından ne anladığını anlamış olalım. Bunun için elimizde matbu olarak yer alan tefsirleri, müelliflerin ölüm tarihlerini baz alarak okuyacak ve "Vesile aramak nedir?" sorusunu cevaplamaya çalışacağız:

Zeyd b. Ali, "Garibu'l Kur'ân" eserinde şöyle der:[3]

"Ona yakınlaşmayı talep edin. Vesile ihtiyaçtır."

Mukatil b. Süleyman, "Tefsir Mukatil b. Süleyman" eserinde şöyle der:[4]

"Yani salih amellerle O'na itaat ederek O'na vesile arayın."

2. 5/Mâide, 35
3. öl. H 120
4. öl. H 150

Taberi, kendinden önce yaşamış tüm müfessirlerin görüşlerini bir araya topladığı "Camiu'l Beyan fi Te'vili'l Kur'ân" adlı eserinde şöyle der:[5]

"O'nu razı edecek amellerle O'na yakın olmayı talep edin... Vesile, 'faile' kalıbında olup şu kişinin sözünde olduğu gibidir: 'Falana şununla tevessül ettim.' Bu, 'Ona yakınlaştım.' anlamındadır."

Daha sonra Taberi, vesilenin yakınlık anlamında olduğunu ve ayetteki kastın salih ameller yaparak Allah'a (cc) yakınlaşmak anlamına geldiğini şu tefsircilerden senediyle nakleder: Ebu Vail, Ata, Suddi, Katade, Mücahid, Hasan-ı Basri, Abdullah b. Kesir ve İbni Zeyd...

Ebu İshak Ez-Zeccac, "Meani'l Kur'ân ve İ'rabuhu" adlı eserinde şöyle der:[6]

"Ona yakınlık talep edin."

Maturidi Mezhebi'nin kurucusu Ebu Mansur El-Maturidi "Tevilat-u Ehli's Sunne" adlı eserinde şöyle der:[7]

"Allah korkusuyla günahlardan sakınarak O'na yakınlık ve vesile arayın..."

Taberani, "Tefsiru'l Kebir" adlı eserinde şöyle der:[8]

"Ey iman edenler! Allah'ın azabından korkun, günahlardan sakının ve salih amellerle O'na yakınlaşmayı talep edin."

Ebu Leys Es-Semerkandî, "Bahru'l Ulum" adlı eserinde şöyle der:[9]

"Allah'a yakınlığı ve fazileti salih amellerle talep edin."

İbni Ebi Zemeneyn, "Tefsiru'l Kur'âni'l Aziz" adlı eserinde şöyle der:[10]

"Katade der ki: 'O'nu razı edecek amellerle O'na yakın olmayı talep edin.' "

Şimdi, burada okumayı kesip bir soluklanalım. Allah Resûlü (sav) Dönemi'nde, Sahabe Dönemi'nde, Tabiin Dönemi'nde, Tebe-i Tabiin Dönemi'nde, dahası

5. öl. H 310
6. öl. H 311
7. öl. H 333
8. öl. H 360
9. öl. H 373
10. öl. H 399

Allah Resûlü'nün vefatından sonraki dört asır içinde Maide Suresi'nin 35. ayeti tek bir anlayışla tefsir edilmiştir. Buna göre "vesile", kişinin salih amellerle ve günahlardan kaçınarak Allah'a (cc) yakınlaşmasıdır. Yani kişiyi Allah'a yakınlaştıran "vesile", takva ve salih ameldir.

Bu tarihten sonra Şii bir müellif devreye giriyor. Ali b. İbrahim El-Kummî, "Tefsiru'l Kur'ân" adlı eserinde ayeti, "Allah'a imamla yakınlaşın" şeklinde tefsir/tahrif ediyor.

Bu yazarın vefat tarihine dair Şii kaynaklarında kesin bir bilgi yok. Ancak H 307 yılında bazı Şii ilim adamlarıyla mektuplaşmasından yola çıkarak, bu tarihten sonra vefat etmiş olabileceğini söylüyorlar.[11]

Yine Şiiler, bu tefsiri Ali b. İbrahim El-Kummî'nin yazmadığını, bazı öğrencilerinin de onun görüşlerini bir araya topladığını belirtiyorlar. Bu nokta konumuz açısından önem arz etmediğinden meraklıları ilgili kaynaklara yönlendiriyor ve şunu söylüyoruz: Demek ki şahısları Allah'a (cc) vesile edinme düşüncesi, ilk defa Şii bir tefsirci eliyle tefsir kitaplarına girmiştir. Daha doğru bir ifadeyle, sahabeyi tekfir eden ve Kur'ân'ın muharref olduğunu iddia eden Kuleynî'nin hocalarından "aşırı bir Rafızi"[12] tarafından tefsir tarihine girmiştir.

Bundan daha ilginç olanıysa; mezkûr tarihlerde Sufiler eliyle yazılmış tefsirlerde "vesile" kavramı tahrif edilmemiş, ilk dört asra uygun olarak açıklanmıştır.

H 412 yılında vefat eden Sullemî, Sufi tefsirleri derlediği ve İşari Tefsir'in ilk örneklerinden kabul edilen "Hakaiku't Tefsir" adlı eserinde birçok görüş nakleder. Görüşlerin ilk dönem tefsirleriyle benzerlik arzeder.[13]

"Hüseyin dedi ki: 'Allah'a vesileler arayın. Öyle vesileler ki benim size verdiğim şeylerle bana yakınlaşın. Size ait olan vesilelerle değil. Vesile, Allah'tan sana sebepsiz ve sorgusuz verilendir.'

Bazıları dedi ki: 'Muhalefetler konusunda Allah'tan korkun. Taatler konusunda ona vesileler arayın.' "

Vefat tarihi H 437 olan Mekkî b. Ebi Talib, "El-Hidaye ila Bulugi'n Nihaye" adlı eserinde vesileyi "yakınlık, sevgi ve cennette (Allah Resûlü'ne vadedilen) bir derece" olarak tefsir eder.

Vefat tarihi H 465 olan Kuşeyrî "Letaifu'l İşarat" eserinde şöyle tefsir eder: Örnek olması açısından nakledİyorum.

"Vesileler aramak, güç ve kuvvetten teberrî etmek, fazilet ve iyiliğin şahitliğinin gerçekleşmesi demektir.

Denir ki: 'Vesileler aramak, Allah'ın önceden sana ihsan ettiği şeylerle ona yakınlaşmandır.'

Yine denir ki: 'Vesile, önceden sana yapılmış olan yardımdır.'

Ve yine denir ki: 'Vesile, Allah'ın sana güzel olanı seçmesidir.'

'Vesile, şüphelerden uzaklaşmaktır.'

'Ömrün sonuna kadar (Allah) dostluğunda sadakati devam ettirmektir.'

'Amelleri riyadan soyutlamak, beğenilmekten her durumda soyutlanmak ve nefsi hazlardan arındırmaktır.' "[14]

Bu tarihlerden sonra âlimlerin yazdığı reddiyeler gösterir ki; vesile kavramı, salihlerle Allah'a (cc) tevessül anlamında anlaşılmaya ve yaygınlık kazanmaya başlamış. Zira vefat tarihi H 728 olan İbni Teymiyye, tevessül konusunu ele aldığı müstakil bir risale kaleme alır ve tasavvufun, başta Peygamber (sav) olmak üzere şahısları vesile kabul ettiği anlayışı reddeder. Yine H 774 yılında vefat eden İbni Kesir, ayetin tefsirini yaptıktan sonra "Bu imamların söylediği, tefsirciler arasında ihtilafsız kabul edilen görüştür." diyerek; tefsir ehli olmayanların ayeti tahrif ettiğini ima eden bir açıklama yapar.

Zaten tasavvufi çevrelerin bu anlayışı tefsir kitaplarında açıkça savunması H 1100'lü yıllara denk gelir. İsmail Hakkı Bursevî[15] "Ruhu'l Beyan" tefsirinde ve İbni Acibe[16] "Bahru'l Medid" tefsirinde bu görüşü açıktan savunur.

Bu açıklamalardan anlıyoruz ki; Allah Resûlü'nün

11. bk. Et-Tefsir ve'l Mufessirun, 1/422; El-Mufessirun Hayatuhum; Menhecuhum, 1/570-71
12. İfade için bk. Mizanu'l İtidal, 3/111
13. Hakaiku't Tefsir, 1/177
14. Letaifu'l İşarat, 1/421
15. öl. H 1127
16. öl. H 1224

(sav) vefatından sonra ilk 4 asır boyunca vesile, kişiyi Allah'a (cc) yakınlaştıran salih ameller ve Allah korkusuyla uzak durulan masiyetler (takva) olarak anlaşılmıştır. Ayette geçen vesile kelimesini, ilk defa "Allah'a ulaştıran aracı şahıslar" şeklinde anlayanlar, Şiilerdir. Onlar masum olduğuna inandıkları imamların kullar ile Allah arasında aracı olduğunu ve kulları Allah'a yakınlaştırdığına itikad eder. Bu anlayış Şii çevrelerden Sufi çevrelere geçmiş, ilk zamanlar gizlice, sonraki dönemlerde ise açıkça dillendirilen bir inanç esasına dönüşmüştür. İroniktir; bugün kendilerini Ehl-i Sünnet'in kalesi olarak gören ve her fırsatta Şia/İran tehlikesine dikkat çeken Sufiler, neredeyse inanç ve amelî pratiklerinin büyük çoğunluğunu Şii anlayıştan almışlardır.[17]

Bugün birçok Sufi, "vesile" kavramını bu Şii anlayış üzerine öğrendiği için, Maide Suresi'nin 35. ayetini duyar duymaz Kur'ân'ın, şeyhleri vesile/aracı edinmeyi emrettiğini zannediyor.

Evet, kişi Kur'ân'ın indiği dönemden yola çıkarak yaşadığı çağa gelmez ve Kur'ân'ı bir hakem olarak örf, anlayış ve kavramlara hâkim kılmazsa; yaşadığı günün kavram ve örfüyle Kur'ân'ı anlamaya başlar. Böylece Kur'ân'ı hayatı düzenleyen bir kitap değil; insan eliyle düzenlenmiş bir hayatın onaycısı kılar. Türkiye'deki sağcı partilerin şirk ve masiyetlerle mustazaflaştırılmış halka, "Allah sağcıları övüyor, solcuları yeriyor." deyip Vâkıa Suresi'nde amel defterini sağdan ve soldan alanlarla ilgili ayetleri okuması gibi[18]...

Şunu unutmamalısınız ki; Kur'ân, Allah tarafından muhkem kılınmış ve yine O'nun (cc) tarafından tafsilatlı olarak açıklanmış bir kitaptır:

"Elif, Lâm, Râ. (Bu,) ayetleri sağlamlaştırılıp (muhkem kılınmış) sonra da (hüküm ve hikmet sahibi) Hakîm ve (her şeyden haberdar) Habîr (olan Allah) tarafından detaylı olarak açıklanmış bir Kitap'tır."[19]

Ve yine unutmamalısınız ki; hiçbir kapalılığa yer kalmasın diye bu apaçık kitap, Allah Resûlü'nün (sav) söz ve yaşantısıyla, canlı bir örneklikle açıklığa kavuşturulmuş, apaçık hâle getirilmiştir:

"(Peygamberleri) apaçık deliller ve Kitaplarla (yolladık). Sana da bu zikri/Kur'ân'ı indirdik ki, insanlara indirileni onlara açıklayasın. Umulur ki düşünürler."[20]

"Andolsun ki sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü uman ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah Resûlü'nde güzel bir örneklik vardır."[21]

Kitap ve sünnet/siret vesile konusunda insanları iki kısma ayırmıştır:

a. İmanlarını, salih amellerini ve Nebi'nin (sav) ve müminlerin duasını, kendilerini Allah'a (cc) yakınlaştıran bir vesile edinenler...

• Kişinin imanını vesile edinmesi, "Allah'ım! Ben sana iman ettim." diyerek O'ndan (cc) ihtiyacını istemesidir:

"(Cenneti hak eden takva sahipleri) derler ki: 'Rabbimiz! Şüphesiz ki bizler, iman ettik. Günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru.' "[22]

"Rabbimiz! Şüphesiz ki biz: 'Rabbinize iman edin!' diye imana davet eden bir davetçiyi işittik ve iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve Ebrar olanlarla (çokça iyilik yapanlarla) beraber canımızı al."[23]

• Kişinin salih amelini vesile edinmesi, "Allah'ım! Ben şu ameli senin rızan için yaptım." diyerek Allah'tan (cc) ihtiyacını istemesidir.

"Üç adam, yolda giderken şiddetli yağan yağmur nedeniyle bir mağaraya sığındı. Sonra bir kaya yuvarlanarak geldi ve mağaranın ağzını (çıkış kapısını) kapattı. Kendi aralarında dediler ki:

'Daha önceden yaptığımız salih amellere bakalım. Onlar ile Allah'a dua edelim. Umulur ki Allah, bizim bu sıkıntımızı giderir.'

Biri elini kaldırdı, dedi ki:

'Ya Rabbi! Sen biliyorsun ki benim yaşlı bir annem ve babam var. Ben her gün hayvanları otlattıktan sonra süt sağarım. Eve süt getiririm. Önce anne babama, ondan sonra hanımıma ve çocuklarıma süt veririm. Bir gün eve geldim, baktım ki annem ile babam uyu-

17. bk. Tasavvuf Tanımı/Menşei/İslamla İlişkisi, Halis Bayancuk, Tevhid Basım Yayın, s.48, "Tasavvuf Şiilikten Etkilenmiştir" bölümü

18. bk. 56/Vâkıa, 8-9

19. 11/Hûd, 1

20. 16/Nahl, 44

21. 33/Ahzâb, 21

22. 3/Âl-i İmran, 16

23. 3/Âl-i İmran, 193

muş. Çocuklar da aç. Çocuklarım ayağıma dolanıp süt istedi benden. Onlara süt vermedim ve 'Önce anne ve babama vereceğim, ondan sonra size vereceğim.' dedim. Elimde iki bardakla sabaha kadar annemin ve babamın başında bekledim. Onlar uyandıktan sonra sütlerini onlara içirdim, sonra çocuklarıma verdim. **Eğer ben bunu sadece senin rızan için yaptıysam şu kayayı aç, bizim sıkıntımızı gider.**'

Kaya biraz açıldı. Gökyüzünü görmeye başladılar; ancak (mağaranın ağzının) tamamı açılmadı. İkinci adam ellerini kaldırdı, dedi ki:

'Ya Rabbi! Benim bir amcamın kızı vardı. Bir erkeğin bir kadını sevebileceği en derin aşk ne ise ben onu öyle bir sevgi ile sevdim. Sonra onunla beraber olmayı talep ettim, kabul etmedi. Günün birinde paraya ihtiyaç duyduğu için bana geldi. Benden yüz dinar borç istedi. Ben de ona, 'Yüz dinarı, ancak benimle beraber olursan veririm.' dedim. O da kabul etti. Ben tam onunla beraber olacakken bana dedi ki: 'Allah'tan kork ve hakkın olmayanı, hakkın olmayan bir hâlde kendine mâl etme!' Ben hemen ondan uzaklaştım ve o parayı da karşılıksız bir şekilde ona verdim. **Eğer ben bu ameli sadece senin rızan için yaptıysam bizim bu sıkıntımızı gider, bu kayayı aç**.'

Kaya biraz daha açıldı. Onlar gökyüzünü gördüler; ancak yine de tamamı açılmadı. Üçüncü adam ellerini kaldırdı, dedi ki:

'Ya Rabbi! Ben ücretli bir işçi tuttum. Akşam olduğunda ücret olarak onun pirincini ona verdim. O da pek rağbet etmedi, yüz çevirdi ve gitti. Ben onun pirincini ektim. Bu pirinç sayesinde elde ettiğim mahsulle hayvanlar aldım. O hayvanları da besledim. Günün birinde işçi geri gelip:

— Bana zulmetme! Vermediğin hakkımı bana geri ver, dedi. Ben de ona:

— Bak, orada duran hayvanlar senin hakkındır. Git onları al, dedim. O ise:

— Ey Allah'ın kulu! Benimle dalga mı geçiyorsun? Benim sende olan hakkım olsa olsa bir avuç pirinçti. Nasıl bu hayvanlar benim oldu, diye şaşırarak sordu.

Ona durumu anlattım. 'Bunlar senin hakkındır, gidip alabilirsin.' dedim. **Eğer ben bunu senin rızan için yaptıysam bu sıkıntımızı gider ve bu kayayı kaldır**.' dedi.

Kaya açıldı. Allah onların sıkıntılarını giderdi ve oradan çıkıp gittiler."[24]

• Kişinin, Nebi'nin (sav) veya kardeşlerinden birinin duasını vesile edinmesi, ondan kendisi için dua etmesini, bağışlanma dilemesini istemektir:

"Resûl yollamamızın tek gayesi, Allah'ın izniyle ona itaat edilsin diyedir. Şayet onlar (günah işleyip) kendilerine zulmettiklerinde sana gelseler ve Allah'tan bağışlanma dileselerdi, Resûl de onlar için (Allah'tan) bağışlanmalarını dileseydi, şüphesiz ki Allah'ı (tevbeye muvaffak kılan ve tevbeleri çokça kabul eden) Tevvâb, (kullarına karşı merhametli) Rahîm olarak bulacaklardı."[25]

Kişinin, Nebi'nin (sav) veya kardeşlerinden birinin duasını vesile edinmesi, ondan kendisi için dua etmesini, bağışlanma dilemesini istemektir.

Günah işleyen bir müminin Allah Resûlü'nden (sav) kendisi için istiğfar talebinde bulunması, Nebi'nin duasıyla tevessül örneğidir.[26]

---

24. Buhari, 5974; Müslim, 2743
25. 4/Nîsa, 64
26. Sahabenin Allah Resûlü'yle (sav) tevessülü, onun duasını, kendileri için Allah'tan bağışlanma istemesini (istiğfar) talep etmeleridir. Onlar, Allah Resûlü'nün zatıyla Allah'a tevessül etmez; ne onun ne de bir başkasının "yüzü suyu hürmetine" şeklinde Allah'tan isterlerdi. Bunun en hayırlı şahidi Allah Resûlü'nün vefatından sonra onunla tevessülü bırakmış olmaları ve onun yakınlarının dualarıyla Allah'a (cc) tevessül etmeleridir:

    "Ömer (ra) kıtlık döneminde insanlar sıkıntıya düştüğü zaman Abbas bin Abdulmuttalib ile tevessül ederek Allah'a yalvarır ve yağmur duasına çıkardı. O, dua ederken şöyle derdi: 'Allah'ım, biz önceden

Allah Resûlü Dönemi'nde birbirlerinden dua ister, kardeşlerinin salih dualarını vesile edinmiş olurlardı.

"Bir Müslim'in, yanında bulunmayan din kardeşine yapacağı dua kabul olunur. Kardeşine dua ettikçe yanında bulunan görevli bir melek de ona, 'Âmin. Allah sana da mislini versin.' diye dua eder."[27]

"Ömer (ra) Umre'ye gitmek için izin istemişti. Bunun üzerine Allah Resûlü, 'Kardeşim! Dualarına bizi de ortak et. Bizi unutma.' dedi."[28] [29]

Müminler iman, salih amel ve duayı vesile edinerek Allah'a (cc) yakınlaşırken; müşrikler hevalarına uyarak vesileler edinir ve bunlarla Allah'a tevessül ederler.

b. Allah'ın (cc) meşru kılmadığı şeyleri vesile edinerek Allah'a yakınlaşmaya çalışanlar...

Müminler iman, salih amel ve duayı vesile edinerek Allah'a (cc) yakınlaşırken; müşrikler hevalarına uyarak vesileler edinir ve bunlarla Allah'a tevessül ederler:

"Dikkat edin! Halis olan din Allah'ındır. O'nun dışında veliler edinenler (derler ki): 'Bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye bunlara ibadet ediyoruz.' Allah, ihtilaf ettikleri konularda aralarında hükmedecektir. Şüphesiz ki Allah, yalancı ve kâfir olan kimseyi hidayet etmez."[30]

Bildiğimiz üzere onlar putları vesile edinir ve onların aracılığıyla, onların şefaatini umarak Allah'a yakınlaşmak isterlerdi. Aracı/vesile edindikleri putları, yüce Allah'ın "evliya/veliler" diye isimlendirmesi de dikkate şayandır. Şu da bir gerçek ki; onların vesile/aracı edindiği putlar, salihlerin ruhaniyetini temsil eden heykeller veya onları ölümsüzleştirmek için (!) inşa edilmiş kabirler/türbelerdir. O günün en prestijli putlarından olan Lat hakkında kaynaklarımız şu bilgileri vermektedir:

"Lat, Menat ve Uzza, müşriklerin Allah'a (cc) yakın olarak gördükleri ve Allah katında kendilerine şefaatçi olacağına inanarak tapındıkları putlardandır.

Lat, hacılar için özel bir yemek hazırlayan ve hacılara karşılıksız hizmet veren salih bir kimseydi. O ölünce kabrinin başında bekleşip zamanla tapınmaya başladılar. Türbesi, nakışlı beyaz bir kaya parçasıydı. Üzerine bir ev inşa edilmiş, etrafında Taifliler tarafından kutsanan bir bölge oluşturulmuş ve onu koruyan bekçiler atanmıştı."[31]

Yine Kur'ân'a konu olan Ved, Yeğus, Suva, Yauk ve Nesr putları için de benzer şeyler söylenmiştir:

"Ve dediler ki: 'Sakın ha ilahlarınızı bırakmayın. Ved, Suva, Yeğus, Yauk ve Nesr'i de bırakmayın.' "[32]

İbni Abbas (ra) şöyle demiştir: "Nuh'un kavminin putları daha sonra Arapların putları olmuştur... Bunlar Nuh'un kavminden salih kişilerin adlarıydı. Onlar vefat edince şeytan, onların kavimlerine, oturdukları meclislerde putlar dikmelerini ve bu putlara bu isimleri vermelerini fısıldamıştı. Böyle yaptılar. Onlar, vefat edinceye kadar bunlara ibadet etmediler. Onlar helak olup ilim ortadan kalkınca, insanlar bunlara ibadet etmeye başladılar."[33]

İbni Cerir (rh) der ki: "Muhammed b. Kays (rh) şöyle demiştir: 'Bu kişiler, Âdem (as) ve Nuh (as) arasında

---

Peygamber'imiz ile sana tevessül ederek/onu aracı kılarak senden yağmur isterdik. Şimdi de Peygamber'imizin amcası ile sana tevessül ediyoruz. Bize yağmur lütfet.' Bu dua üzerine yağmur yağardı." (Buhari, 1010)

Şayet şahısların zatıyla/yüzü suyu hürmetine tevessül caiz olsaydı Allah Resûlü'nü bırakıp amcası Abbas'ın (ra) duasıyla tevessül etmezlerdi. Bu dahi onların ölü veya diri şahıslarla tevessülü caiz görmediklerini ve tevessül/vesile lafzından anladıklarının birinden dua istemek olduğunun delilidir. Zira Abbas'la (ra) tevessül etmeleri, onun kalkıp cemaat için yağmur duasında bulunması şeklinde gerçekleşmiştir.

27. Müslim, 2733
28. Hadisin sıhhatinde ihtilaf edilmiştir.
29. Ebu Davud, 1498; Tirmizi, 3562

30. 39/Zümer, 3
31. Tefsiru'l Kur'âni'l Azim ve Zadu'l Mesir'den naklen
32. 71/Nûh, 23
33. Buhari, 4920

yaşayan salih bir kavimdi. Bu kişilerin kendilerini takip eden tabileri vardı. Onlar vefat edince kendilerini takip eden arkadaşları dedi ki: 'Biz onların resimlerini çizersek bu, hatırladığımız zaman bizi ibadet etmeye teşvik edici bir şey olur.' Sonra onların resimlerini çizdiler. O nesil vefat edip başka bir nesil gelince şeytan, onların arasına sızıp dedi ki: 'Sizden önceki atalarınız bunlara ibadet eder ve onlar sayesinde yağmura kavuşurlardı.' İnsanlar, bundan sonra onlara ibadet etmeye başladılar.' "[34]

İbni Abbas (ra) ve Muhammed b. Kays'ın (rh) söylediklerinden açıkça anlaşılmaktadır ki; putperestliğin temelinde salihlere yüklenen gayrimeşru misyon vardır. Allah (cc) onları vesile kılmamışken vesile edinmek, onların kabirlerini türbeleştirmek, hatırlatıcı olsun diye (veya günümüzde olduğu gibi rabıta yapmak için) resimlerini tazim etmek, şirk kapısını aralayan ve adım adım putperestliğe götüren bir yoldur.

Hiç şüphesiz; kendisine yakınlaşmamızı ve O'na vesile edinmemizi emreden Allah (cc), nasıl ve ne ile O'na yakınlaşıp neyi vesile edineceğimizi de açıklamıştır. Bize düşen O'na inanmak ve gösterdiğine teslim olmaktır. Dine sonradan eklenenlerin dinden olmadığı gibi Allah'a yakınlaşma vesilelerinde sonradan eklenenler de dinden değildir. Bilakis insanı Allah'tan uzaklaştıran ve umduğu her neyse ondan mahrum bırakan bir kulluk afetidir.

Soru: Hocam! Misafirlik adabı hakkında nasihatte bulunur musunuz?

Misafirlik, sosyal hayatın bir parçasıdır ve dinimiz her şeye bir edep belirlediği gibi misafirlik için de gözetilmesi gereken adaplar belirlemiştir. Vahiyden derlenmiş bu hikmetleri üç kısma ayırarak sizlerle paylaşacağım:

- Ev Sahibi ve Misafirin Ortak Olduğu Adaplar
- Ev Sahibinin Gözetmesi Gereken Adaplar
- Misafirin Gözetmesi Gereken Adaplar

Çaba bizden, başarı Allah'tandır (cc).

34. Taberi Tefsiri

Ev Sahibi ve Misafirin Ortak Olduğu Adaplar

• Niyeti Islah Etmek

Ev sahibi ve misafir, niyetlerini ıslah etmeli; biri Allah'a (cc) ve ahiret gününe olan imanı dolayısıyla misafir ağırlamalı, öteki Allah için kardeşini ziyaret etmelidir. Ta ki misafirlik her iki taraf için de bir ibadete dönüşsün:

"Kim, Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa komşusuna eziyet vermesin. Kim, Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa misafirine ikram etsin. Kim, Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa iyi şeyler söylesin ya da sussun."[35]

"Vaktiyle adamın biri, bir başka köydeki din kardeşini ziyaret etmek için yola çıktı. Allah, onu gözetlemek ve kendisiyle konuşmak için bir meleği görevlendirdi. Melek, adamın geçeceği yol üzerinde onu beklemeye başladı. Yanına gelince:

— Nereye gidiyorsun kardeş, diye sordu.

— Şu ilerideki köyde bir din kardeşim var, onu ziyarete gidiyorum.

— O senin akraban mı?

— Hayır.

— Ondan elde etmek istediğin bir menfaatin mi var?

— Hayır. Ben onu sırf Allah rızası için seviyorum, ziyaretine de bu sebeple gidiyorum. O zaman melek şunları söyledi:

— Sen onu nasıl seviyorsan Allah da seni öyle seviyor. Ben, bu müjdeyi vermek için Allah'ın sana gönderdiği elçisiyim."[36]

Tevhid inancının insana kazandırdığı en önemli şuur; hayatın ve ölümün bir bütün olarak kulluk olduğu ve söz, düşünce ve amellerin tamamının âlemlerin Rabbi olan Allah'a (cc) ait olduğu anlayışıdır. Bu sebeple biz müminler şahsi, ailevi, sosyal, siyasal, kamusal... diye hayatımızı parçalara bölmez; bir kısmında Allah'a diğer bir kısmında yasalara, tüzüklere, örfe, modaya... kulluk etmeyiz. En dünyevi işimizde dahi duayla ve niyetle onu kulluğumuzun bir parçası hâline getirir; Rabbimize yakınlaşmaya gayret ederiz.

35. Buhari, 6018; Müslim, 47

36. Müslim, 2567

Hayatın içinde çokça tekrar eden şeyler, ibadet olsa dahi, zamanla âdetleşme/sıradanlaşma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kaldı ki, sosyal faaliyetlerin birçoğunda ibadet yönü gizli olduğu için çoğu insanın bu şuura ulaşması özel çabayla mümkündür. Hâliyle ev sahibi ve misafirin bu sosyal eylemi ibadetleştirmek için niyetlerini ıslah etmeleri gerekmektedir.

• Misafirliği Taat Meclisine Çevirmek

Misafirlik iki tarafın sorumlu olduğu bir meclistir. Şayet o meclis elbirliğiyle taat meclisine dönüştürülmezse; şeytan ve nefis, meclisi masiyetlerle bulandıracak, iki tarafın hüsranına vesile kılacaktır.

Burada bir noktanın altını çizmeliyiz: Bazı insanlar misafir ağırlamayı bir yarış ve gösterişe çeviriyor. Başkalarından daha iyi olmak için çeşit arttırıyor, gereksiz bir masrafa giriyor ve zahmetli bir süreç yaşıyorlar.
Kalpleri ısındırsın diye meşru kılınan misafirlik, amacının dışına çıkıyor; ev sahibi için yorgunluk, misafir için mahcubiyete dönüşüyor.

Misafirliğin taate dönüşmesi için bazı kardeşlerimizin hayırda öncülük etmesi, hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadan, ortamda bulunanlara Allah'ı (cc) hatırlatması gerekmektedir. Zira her mecliste, cinni şeytanları dost edinmiş insi şeytanlar vardır ve insanları masiyete davet etmektedir. Rahman'ın kulları onlara fırsat vermemeli; insi ve cinni şeytanların şerrinden Allah'a sığınıp hayrı insanlara ulaştırmalıdır.

"Şüphesiz bazı insanlar hayırlı işler için anahtar ve şer işlere karşı kilit gibidir. Diğer bir kısım insanlar ise (bilakis) şer işler için anahtar ve hayırlı işlere karşı kilit gibidir. Ne mutlu o kimseye ki; Allah hayırlı işlerin anahtarlarını onun ellerine vermiştir. Ve yazıklar olsun o kişilere ki; Allah şer işlerin anahtarlarını onun ellerine vermiştir."[37]

Bunun için hayrın öncüleri hazırlıklı olmalıdır. Sürekli zihinlerinde/çantalarında insanlara Allah'ı (cc) hatırlatabilecekleri, gündem oluşturacakları, ortamı hayırla imar edecekleri ilmî hazırlıkları olmalıdır. Tabiat boşluk kabul etmeyeceği için hayırdan yoksun her meclis, şer meclisine dönüşmeye mahkûmdur.

Bu noktada misafirlik meclisini paylaşan kardeşlerimiz, daha meclisin başında ortak bir karar almalı, mecliste bulunmayanlar hakkında konuşmamaya azmetmelidir. Zira meclislerin en tehlikeli afeti gıybet ve nemimedir. Her ikisi de ortamda bulunmayanların ortama dâhil edilmesiyle işlenen masiyetlerdir.

Gıybet ve nemime, müminin kulluğunu lekelediği gibi, aynı zamanda İslam toplumunu içten içe kemiren bir kurtçuk gibidir. Ortamlarımızı bu hastalıktan arındırmak her birimizin sorumluluğudur. Meclislerin kıyamet günü pişmanlık vesilesi olmaması için bu, bir zorunluluktur.

"Herhangi bir grup, toplantı yerinden kalkar da orada Allah'ı zikretmezlerse bir eşek leşinin başından kalkmış gibi olurlar. Aynı zamanda bu toplantı onlar için üzüntü ve pişmanlık kaynağı olur."[38]

• Meclis Kefareti Duasıyla Misafirliği Sonlandırmak

Allah Resûlü (sav) bir mecliste oturduğunda Allah'ı çokça anar, onlarca defa tevbe ve istiğfarda bulunurdu. Buna rağmen meclisten kalkacağı zaman orada bulunanlara dua eder ve mecliste işlenen günahlara kefaret olsun diye meclis kefareti duasını yapardı:

"Resûlullah bir toplantıdan kalkmadan evvel ashabına mutlaka şu duayı yapardı: 'Allah'ım, sana karşı işlenecek günahlarla aramıza perde olacak korku, bizi cennete ulaştıracak itaat, dünya musibetlerine karşı tahammülümüzü kolaylaştıracak güçlü bir iman nasip et. Allah'ım bizi yaşattıkça kulaklarımız, gözlerimiz ve gücümüzden bizi faydalandır. Aynı şeyleri soyumuza da nasip et. Bize zulmedenlerden intikamımızı al. Düşmanlarımıza karşı bize yardım et. Bizi dinimizden yaralama. Dünyayı en büyük gayemiz eyleme. Dünyalık

---

37. İbni Mace, 237
38. Ebu Davud, 4855

bilgilerle de sonumuzu getirme. Bize acımayanları üzerimize güçlü ve kuvvetli kılma." [39]

Ev Sahibinin Gözetmesi Gereken Adaplar

• Misafiri Güzel Bir Şekilde Karşılamak

Evine misafir gelen kişi, bunun Allah'ın (cc) bir nimeti olduğunu bilmeli, alacağı ecirleri düşünerek Rabbine şükretmelidir. Alacağı ecre vesile olduğu için kardeşine de müteşekkir olmalı; teşekkürünü başta güler yüz olmak üzere en güzel surette kardeşini karşılayarak göstermelidir. Evinin temizliğine ve kıyafetinin misafir karşılamaya uygun olmasına dikkat etmelidir. Zira bu, kardeşine verdiği değerin göstergesidir.

Allah Resûlü (sav) yüce Allah'ın güzel olduğunu ve güzel olanı sevdiğini, verdiği nimeti kulunun üstünde görmekten hoşlandığını haber vermiştir:

"Ebu'l Ahvas babasından rivayetle şöyle demiştir: 'Ben çok basit bir elbise ile Resûlullah'ın huzuruna gelmiştim. Resûlullah:

— Senin malın var mıdır, buyurdu.

— Evet, dedim.

— Hangi cins malların var, buyurdu. Ben de:

— Allah bana at, deve, koyun ve köle verdi, cevabını verdim. Bunun üzerine Allah Resûlü:

— Allah sana bir mal ve imkân verdiği zaman bu imkân ve nimetler üzerinde görülsün, buyurdu."[40]

Allah Resûlü (sav) şöyle buyurur:

" 'Kalbinde hardal tanesi kadar iman olan kişi cehenneme giremeyecek. Yine kalbinde hardal tanesi kadar kibir olan hiç kimse cennete giremeyecek.'

Bir adam ona sordu:

— Ey Allah'ın Resûlü, elbisemi temiz tutmayı, saçlarımı yağlamayı, sandaletlerimin bağcıklarının iyi durumda olmasını seviyorum - ve kırbacının kayışı ile biten diğer şeyleri de belirtti-. Ey Allah'ın Resûlü, bu durum kibir alameti midir?

Peygamber (sav):

— Hayır, bu güzelliği gösterir. Gerçekte Allah güzeldir. Güzeli sever. Aksine kibir, hakkı küçük ve değersiz görmek ve diğer insanları küçümsemektir."[41]

• Kardeşine İkramda Bulunmak

Ev sahibi, Allah'a (cc) ve ahiret gününe imanını açığa çıkarmak ve salih amelle güçlendirmek için kardeşine ikramda bulunmalıdır. Bu, misafirin ev sahibi üzerindeki şer'i hakkıdır. Ev sahibi, ne kadar ikramda bulunursa, El-Kerîm olan Allah katında fazlasıyla karşılığını alacağını bilmelidir. İkram konusunda tüm muvahhidlere örnek gösterilen İbrahim'i (as) örnek almalıdır:

"Andolsun ki elçilerimiz/meleklerimiz İbrahim'e müjdeyle gelip, 'Selam olsun.' demişlerdi. O da: 'Selam.' dedi. Hiç beklemeden pişmiş bir buzağıyı (ikram etmek için) getirdi. Ellerinin (ikram edilen yemeğe) uzanmadığını görünce garipsedi ve içine bir korku düştü. Demişlerdi ki: 'Korkma! (Çünkü) biz Lut'un kavmine (görevli olarak) gönderildik.' "[42]

Görüldüğü gibi misafirlerine aç olup olmadıklarını sormadan evindeki en güzel şeyi onlara takdim etmiştir. Ne yazık ki aç olup olmadığınız, içecek bir şey alıp almayacağınız, bir talebinizin olup olmadığı günümüzde soruluyor. Şayet biraz utangaçsanız veya dinî ve kültürel sebeplerle bir şey isteyemiyorsanız aç kalıyorsunuz.

• İkramda Tekellüf ve Yapmacıklıktan Kaçınmak

Allah (cc) hiç kimseyi gücünden fazlasıyla mükellef kılmamıştır. İnsan, misafirine ikramda bulunurken maddi durumuna uygun davranmalıdır. Önemli olanın sıcaklık, samimiyet ve güzel ağırlama olduğunu unutmamalıdır. Ayrıca Allah Resûlü'nün (sav) misafir için yapmacık davranışlar içine girmeyi ve gücünden fazlasını yüklenmeyi yasakladığını unutmamalıdır. Selman-ı Farisi (ra) şöyle nakleder:

"Allah Resûlü misafir için tekellüfü/gücünden fazlasını yüklenmeyi yasakladı."[43]

Burada bir noktanın altını çizmeliyiz: Bazı insanlar misafir ağırlamayı bir yarış ve gösterişe çeviriyor. Başkalarından daha iyi olmak için çeşit arttırıyor,

39. Tirmizi, 3502
40. Ebu Davud, 4063
41. Ahmed, 3789
42. 11/Hûd, 69-70
43. Hakim, Müstedrek, 7147

gereksiz bir masrafa giriyor ve zahmetli bir süreç yaşıyorlar. Kalpleri ısındırsın diye meşru kılınan misafirlik, amacının dışına çıkıyor; ev sahibi için yorgunluk, misafir için mahcubiyete dönüşüyor.

Diğer yandan bu, misafir ağırlama ahlakını zayıflatıyor. Zira insanlar, gösterişli sofralar gördüğünde aynısını yapamama endişesiyle misafir ağırlamak istemiyor. Kimi maddi gerekçelerle kimi de aynısını becerememe kaygısıyla çözümü misafir davet etmemekte buluyor. Bazı insanlar gösteriş ve yapmacıklık karşısında ürküyor; evine misafir almadığı gibi davetlere de icabet etmiyor. Zira davetlere icabet ettiği takdirde evinde misafir ağırlamak zorunda kalacağını düşünüyor.

Biz Allah Resûlü'nün (sav) emrine uyalım. Gösteriş ve yapmacıklıkla göze değil; samimi ve ölçülü bir ağırlamayla gönüllere hitap edelim. Misafir ağırlamakta ölçüyü kaçıran kardeşlerimize hakkı tavsiye edelim.

Misafirin Gözetmesi Gereken Adaplar

• İzin Almak veya Davet Edilince İcabet Etmek

İzinsiz, çat kapı insanların evine gitmek doğru değildir. Zira evlerin mahremiyeti, insanların farklı meşguliyetleri vardır. Davetsiz misafir -zaruri bir durum olmadıkça- çoğu zaman ev sahibi için eziyettir. Kapıdan insan çevirmek hoş karşılanmadığı için çoğu insan isteksizce misafir kabul etmek zorunda kalmaktadır. Bu durum daha ziyade işyeri ziyaretlerinde yaşanmaktadır. Habersiz gelen ziyaretçi, işyerinin işleyişini aksatmakta, patrona ve çalışanlara eza vermektedir. Bu sebeple Müslim, kardeşlerini rahatsız etmemeye özen göstermeli, haberli ve zamanlı ziyaretleri tercih etmelidir.

• Ev Sahibine Yük Olacak/Eziyet Verici Davranışlardan Kaçınmak

"Müslim, Müslim'in kardeşidir. Ona zulmetmez. Onu (zalimlere) teslim etmez. Kim kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Kim bir Müslim'i üzüntü ve sıkıntıdan kurtarırsa Allah da onu kıyamet gününün üzüntü ve sıkıntılarının birinden kurtarır. Kim bir Müslim'in (hatasını) örterse Allah da kıyamet günü onun (hatasını) örter."[44]

44. Buhari, 2442; Müslim, 2580

Misafirin bazı davranışları, misafirliği ev sahibi için zulme dönüştürebilir. Bu, İslam kardeşliğine aykırıdır. Müslim, kardeşine zulmetmez, ona eziyet etmez. Elinden geldiği kadarıyla kardeşinin işini kolaylaştırır, ona zarar verici şerli davranışlardan kaçınır. Ev sahibine eza vermek şartlara ve duruma göre değişebilir. Biz bazı örnekler zikretmekle yetineceğiz:

• Ev Sahibini Zora Sokacak Şekilde ve Uzun Süreli Misafirlikte Bulunmak

"Allah Resûlü şöyle buyurdu: 'Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir kimse bir gün ve bir gece olmak üzere caizesini vererek ikramda bulunsun. Ziyafet de üç gündür. Bundan sonrası sadakadır. **Misafir olanın, ev sahibini sıkıntıya düşürünceye kadar kalması da ona helal olmaz.**"[45]

Hadisin metinde yer alan "harec" ifadesi; insanı sıkıntıya sokmak, zorlamak, daraltmak gibi anlamlara gelmektedir. Bir rivayette[46] Allah Resûlü'ne ev sahibini sıkıntıya sokmak hakkında sorulmuş, o da (sav) şöyle cevap vermiştir:

"Kendisini ağırlayacak imkânı olmadığı hâlde yanında kalmasıdır."

Bu da misafirin, ev sahibini maddi ve manevi olarak gözetmesi gerektiğinin delilidir. Maddi veya manevi yönden ev sahibini zora sokacak durumda misafirlik sonlandırılmalıdır. "Uzayan mecliste şeytanın payı vardır." diyen selef imamlarına kulak verilerek, misafirlik kısa tutulmalıdır. Her şeyde olduğu gibi misafirlik süresinde de ölçülü olmak gerekmektedir.

• Sorularla Ev Sahibini Bunaltmak

"Sizden biriniz Müslim kardeşinin yanına girdiğinde kendisine yemek sunulduğu zaman ondan yesin. Hakkında bir şey sormasın. İkram ettiği suyu içsin. Hakkında bir şey sormasın."[47]

Ev eşyasına, ikram edilen yiyecek ve içeceğe, ev sahibinin özel hayatına... dair sorular sormak doğru değildir. Zira soru, insanı bunaltır. Akıllı kimse sohbetin akışına dikkat eder. İnsanlar, konuştuklarıyla muhataplarına bir sınır çizerler; o sınırı anlamaya çalışır. Sorduğu bir soruyla muhatabı rahatsız ettiğini

45. Buhari, 6135
46. Müslim, 48/14
47. Ahmed, 9184

fark ederse -ki sağlıklı bir iletişim için muhatabın farkında olmak şarttır- özür dileyip konuyu kapatır. Birinin ona evini açmış olması tüm hayatını açacağı anlamına gelmez; bunu bilerek hareket eder.

Ne yazık ki bu coğrafyanın insanları çabuk kaynaşırlar. Sağlıklı iki insanın aylar içinde oluşturacağı yakınlığı tek mecliste oluştururlar. Ne ki; sağlıklı insanların yıllar içinde tüketemeyeceği dostluğu da haftalar içinde tüketir ve birbirlerine düşman olurlar.

• Ev Sahibinden İzin Almadan Yanına Misafir Almak

Kişinin misafirliğe gideceği yere izinli/davetli olması gerektiği gibi, yanında götüreceği insanlarla ilgili de izin almış olması gerekir. Aksi hâlde ev sahibinin mahremiyetine saygısızlık etmiş olacak, bu davranışla kardeşine eza verecektir.

"Ensar'dan Ebu Şuayb denilen bir kimse vardı. Kendisinin kasap bir kölesi vardı. Bu kişi Resûlullah'ı gördü ve yüzünden aç olduğunu anladı. Kölesine 'Vah! Bize beş kişilik yemek hazırla. Beşinci olarak Allah Resûlü'nü davet etmek istiyorum.' dedi. O da yemeği yaptı ve Allah Resûlü'ne gidip onu davet etti. Bu arada bir kimse de onların peşine takıldı. Kapıya geldiklerinde Allah Resûlü:

— Bu kimse bizim peşimizden geldi. İstersen kendisine izin verebilirsin. İstersen geri döner, buyurdu. O da:

— Hayır. İzin veriyorum, Ey Allah'ın Resûlü, dedi."[48]

Ev sahibinin, davetsiz misafirleri kabul etmeme hakkı vardır. Bu, şer'i bir haktır; kullanan kişi ayıplanamaz.

• İkram Edilenler Hakkında Ayıplayıcı Konuşmak

Normal şartlarda yiyeceği ve içeceği ayıplamak, ahlaki bir hastalıktır. Zira Müslim, yemek istediğini yer, yemek istemediğini yemez; ancak yiyeceği ayıplamaz. Zira yiyeceği ayıplamak, nimete karşı nankörlük ve onu hazırlayana eziyettir. Her durumda olduğu gibi bu hususta da Allah Resûlü'nü örnek almamız gerekir:

"Resûlullah yemekte asla kusur aramazdı. İstediği varsa yer, yoksa bırakırdı."[49]

48. Buhari, 2081; Müslim, 2036

49. Buhari, 5409; Müslim, 2064

Bazı insanların iç dünyası o kadar kusurlu ve karanlıktır ki; her şeyi ayıplayıp, kusur bularak vicdanlarının sesini bastırmaya, başkalarının kusurlarıyla kendi kusurlarını örtmeye çalışırlar. Böyle insanlar, ağırlandıkları ev halkı için tam bir eziyettir. Bunları birer örnek kabul edip kişi, içinde bulunduğu kültüre, örfe ve misafir olduğu ev sahibinin karakterine bakmalı, eza verici şeylerden kaçınmalıdır.

• Ev Sahibine Dua Etmek

Ağırlayan ev sahibine dua etmek, misafirin gözetmesi gereken sünnetlerdendir:

Abdullah bin Yusr El-Mazinî (ra) dedi ki:

"Babam beni Allah Resûlü'nü (sav) yemeğe çağırmam için gönderdi. Allah Resûlü benimle beraber evimize geldi. Eve yakınlaştığımız esnada hızlandım ve anne babama haber verdim. Evden çıkıp Allah Resûlü'nü memnuniyetle karşıladılar. Deriden yapılmış olan sergimizi serdiler. Allah Resûlü onun üzerine oturdu. Sonra babam, anneme 'Yemeğini getir.' dedi. Annem bir kâse içerisinde undan bir yemek getirdi.

Onu tuz ve suyla yağlı lapa hâline getirmişti.

Yemeği Allah Resûlü'nün önüne koydu. Allah Resûlü dedi ki: 'Allah'ın adıyla etrafından yiyin. Ortasını bırakın. Çünkü bereket oradadır.'

Allah Resûlü yemekten yedi. Biz de yedik ve yemek arttı. Sonra Allah Resûlü şöyle dua etti:

'Allah'ım, onlara mağfiret et ve bağışla. Onların üzerine bereket kıl. Rızıklarını genişlet.' "[50]

Meal çalışmanızda "Allah'ın yüzü" sıfatını tevil etmiş, Ehl-i Sünnet Mezhebi'nin dışına çıkmışsınız. Allah için bu hatadan dönün, Mealleri toplatın. Sıfatları tevil etmek Bidat Ehli'nin mezhebidir.

Yüce Allah'ın isim ve sıfatları tevkifîdir. Yani; naslarda Allah (cc) için sabit olan sıfatları kabul eder, Rabbimiz için ispat ederiz. Bununla birlikte O'nun sıfatlarının, tüm kemal sıfatlara sahip ve tüm eksikliklerden münezzeh olduğunu söyler, zatını (cc) ve sıfatlarını hiçbir şeye benzetmeyiz.

Buna binaen; yüce Allah vech/yüz kelimesini zatı

50. Ahmed, 17678

için ispat ettiği için biz de ispat eder; "O'nun (cc) kendi şanına yakışır yüzü vardır." deriz. Örnek olarak şu ayetin mealine bakabiliriz:

"Doğu da batı da Allah'ındır. Ne tarafa yönelirseniz Allah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz Allah (ihsanı ve lütfu bütün varlığı kuşatacak kadar geniş olan) Vâsi' ve (her şeyi bilen) Alîm'dir."[51]

Bununla beraber; bir sıfatı Allah'a (cc) ispat ettikten sonra O'nun farklı tecellilerini zikretmek tevil değildir. Zira tevil; gerektirici bir delil olmaksızın lafzın, zahirini asla uygun olmayacak şekilde açıklamaktır. Örneğin biri; "Yüz bir organdır, Allah organdan münezzehtir, bu sebeple ayetlerde geçen yüz, Allah'ın sıfatı değildir, kasıt şu veya budur." dediğinde "fasid tevil"e düşmüş ve bir sıfatı inkâr etmiş olur. Ancak biri, " 'Yüz' yüce Allah'ın sıfatlarından bir sıfattır." der ve sonra onun tecellilerinden haber verirse bu, tevil değil, açıklamadır. Mühim olan, yapılan açıklamanın Kur'ân, Sünnet, Selef, dilde bir karşılığının olması ve yüce Allah'ın zatı için ispat ettiği bir sıfatı inkâra sebep olmamasıdır.

Rahmet sıfatı üzerinden konuyu açıklayayım: Biri dese ki; "Rahmet, acıma duygusudur. Acımak ise bir zaaftır. Yüce Allah zaafa/eksikliğe delalet eden sıfatlardan münezzehtir. Rahmetten kasıt O'nun kullarına ikramda bulunması; günahlarını affedip salih amellerini çoğaltmasıdır." Bu; fasit bir tevil ve bir sıfatın inkârıdır.

Bir başkası dese ki; "Rahmet, yüce Allah'ın sıfatlarından bir sıfattır. Onun kullarına merhameti; günahlarını çokça bağışlaması, salih amellerine fazlasıyla karşılık vermesi, onları sevip korumasıdır." Bu, yüce Allah'ın isim ve sıfatlarıyla O'na dua etmektir, kulluktur. O'nun isim ve sıfatlarının farklı tecellilerini açıklamaktır.

Zannediyorum, sıfatı tevil ederek inkâr etmek ile sıfatı kabul ederek açıklamak arasındaki fark anlaşılmıştır. Buradan vech/yüz sıfatına gelecek olursak şunu söyleyebilirim: Ehl-i Sünnet âlimleri, vech sıfatının Allah'a (cc) ait olduğunu kabul etmiş ve ona bir sıfat olarak iman etmişlerdir. Bununla birlikte vech kelimesine farklı siyaklarda farklı anlamlar vermişlerdir. Bu, onların bir yerde vechi sıfat kabul edip başka bir yerde tevil etmelerinden değildir. Bu; vechi bir sıfat olarak kabul ettikten sonra, farklı bağlamlarda onun farklı tecellilerini açıklamalarındandır. Bunu biri muhaddis, diğeri hem muhaddis hem de müfessir olan iki âlimden örnek vererek açıklayacağım:

İmam Buhari (rh) Sahih'ini, tevhid meselelerini ele aldığı "Kitabu't Tevhid" bölümüyle sonlandırmıştır. 2. babtan itibaren yüce Allah'ın isimlerini ve sıfatlarını ele alır. Yüz/vech sıfatını da 16. babta ele almıştır. Der ki İmam Buhari: Allah'ın, "Allah'ın yüzü hariç her şey yok olacaktır." sözü hakkındaki bab:

"De ki: 'O, size üstünüzden ve ayaklarınızın altından bir azap göndermeye ya da sizleri (farklı ve zıt düşüncelere sahip) gruplara bölüp bir kısmınıza diğer bir kısmınızın baskı ve sıkıntısını tattırmaya kâdirdir.' "[52] ayeti indiğinde Allah Resûlü (sav), 'Senin yüzünle sığınırım.' dedi. 'Ayaklarınızın altından (azap göndermeye kadirdir).'[53] deyince Nebi (sav), 'Senin yüzünle sığınırım.' dedi. 'Sizi gruplara bölmeye (kadirdir).'[54] dediğinde Nebi (sav), 'Bu (önceki ikisinden) daha kolaydır.' buyurdu."[55]

Görüldüğü gibi İmam Buhari burada vechi/yüzü bir sıfat olarak ispat etmiş; hem konu bütünlüğü, hem bab ismi, hem de zikrettiği hadiste inancını ortaya koymuştur.

Aynı İmam Buhari, Sahih'in tefsir bölümünde, Kasas Suresi'ne ayırdığı 28. babta şöyle demiştir:

" 'Allah'ın yüzü hariç her şey yok olacaktır.' Yani mülkü hariç (her şey yok olacaktır). Denilir ki; Allah'ın yüzü umularak yapılanlar hariç (her şey yok olacaktır) ."

Şimdi soralım: Aynı İmam Buhari (rh), aynı kitap içinde, aynı ayeti[56] açıklıyor: Bir yerde onu Allah'ın yüzü olarak bir sıfat kabul ediyor; başka bir yerde onu "Allah'ın mülkü" veya "Allah'ın yüzü umularak yapılan bir amel" olarak açıklıyor. Acaba Buhari bir yerde sıfatı ispat edip başka bir yerde tevil mi ediyor? Ya da sıfatları tevil etmesine rağmen bu kitap asırlardır Ehl-i Sünnet tarafından dinin ikinci kaynağı olarak mı kabul ediliyor? Şayet sıfatlar konusunda ilk neslin tutumu hadis imamları ve sünnet kitapları tarafından bugüne ulaşmışsa, acaba Buhari (rh) bu

51. 2/Bakara, 115

52. 6/En'âm, 65

53. 6/En'âm, 65

54. 6/En'âm, 65

55. Buhari, 7406

56. Kasas Suresi'nin 88. ayeti

nakilleri kimden yapmış olabilir? Rivayet tefsirleri incelendiğinde bu nakilleri ilk dönem selef müfessirlerinden yaptıkları görülecektir.

Hem muhaddis hem de müfessir olan İbni Kesir (rh), Rahman Suresi'nin 26 ve 27. ayetini şöyle açıklıyor:

"Allah, tüm yer ehlinin ve aynı şekilde göklerin ehlinin gideceğini ve topluca öleceğini haber veriyor. O'nun kerim vechi/yüzü dışında tek bir kişi dahi kalmayacak..."

Görüldüğü gibi İbni Kesir (rh) yüce Allah'ın vech/yüz sıfatını ispat ediyor. Aynı İbni Kesir (rh) Kasas Suresi'nin 88. ayetini açıklarken ise şöyle diyor:

"Rahman Suresi'nin 27. ayetinde Allah yüz lafzıyla zatını ifade etti. Buradaki, 'Allah'ın yüzü hariç her şey yok olacaktır.' ayeti de onun gibidir. Yani "O'nun zatı dışında (her şey yok olacaktır)." demektir.

Mücahid ve Sevri de şöyle der: "Allah'ın yüzü umularak yapılan ameller yok olmayacaktır."

Yine İbni Kesir (rh), Bakara Suresi'nin 115. ayetinde, "Allah'ın yüzü" ifadesi için İbni Abbas'tan (ra) "Allah'ın kıblesi", Mücahid'den "Nerede olsanız yöneleceğiniz bir kıbleniz vardır." şeklinde tefsirler aktarır.

Rûm Suresi'nin 38. ayetinde, Allah'ın (cc) yüzünü umarak amel yapmayı şöyle açıklar:

"Kıyamet gününde O'nun yüzüne bakmayı umarak..."

İnsân Suresi'nin 9. ayetinde, Allah'ın (cc) yüzü için ihtiyaç sahiplerini doyurmayı şöyle açıklar:

"Allah'ın rızasını ve sevabını umarak..."

Leyl Suresi'nin 20. ayetinde, yüce Rabbimizin yüzünü umarak iyilik yapmayı şöyle açıklar:

"O'nu görmeyi umarak..."

Peki, bu rivayetleri nasıl anlamalıyız? İbni Kesir (rh) ve kendilerinden aktarımda bulunduğu ilk dönem müfessirleri "Allah'ın yüzü" ifadesini bir yerde sıfat olarak kabul edip, başka bir ayette tevil mi etmişlerdir? Yoksa onlar tüm bu ayetlerde vechi/yüzü Allah'ın bir sıfatı kabul edip, her bir ayette bağlamı gözeterek sıfatın farklı bir tecellisini mi açıklamışlardır?

Bu açıklamalardan sonra; sorunun sahibine şunu demek isterim:

Yüce Allah, "Bilmiyorsanız, zikir ehline sorun."[57] buyuruyor. Âlimler, senedinde ihtilaf etse de Nebi'den (sav), "Cehalet hastalığının şifası soru sormaktır."[58] hadisini naklediyor. Bilmeyen insan araştırmalı, okumalı, ilim ehline sormalıdır. Bilmeyen insan sormakla, öğrenmekle mükelleftir; öğretmekle, başkalarına nasihat etmekle değil... Evet, "Din nasihattir."[59] bunda hiçbir şüphe yoktur. Ancak dini bilmeyen, nasıl başkalarına nasihat edecektir? Ehl-i Sünnet'in ne olduğunu bilmeyen, tercüme edilmiş birkaç kitapla Ehl-i Sünnet olduğunu zanneden bir insan; nasıl başkalarını teville, bidatçilikle suçlayacaktır? Allah'a (cc) hamdolsun, Türkiye'de birçok Sünnet Ehli ilim talebesi hoca kardeşimiz var. Türkçe kitaplarla din ortaya koyup bir de vela ve bera akidesi belirlemeden önce o hocalara gidip sorsanız daha iyi olmaz mı? Hem dininizi öğrenip nefsinize hem de nasihat adı altında başkalarına zulmetmemiş olursunuz... Dahası, düşmanlarımızı tevhid davetine güldürmemiş olursunuz... İslam ahlakının en alt sınırı olan "...başka müminlere zarar vermeme" ilkesine riayet etmiş olursunuz; İslam düşmanlarının sizin kılıç kalkanınızdan emin olduğu gibi, Müslimleri de elinizden ve dilinizden emin kılmış olursunuz...

Son olarak;

Sorunun tamamını yayınlamadım ki; eziyet ettiğin her bir Tevhid ve Sünnet Cemaati mensubu kıyamet günü hasmın olmasın; davacı olarak yakana yapışmasın. Güzide hakaretlerini -sen nasihat demeyi tercih etmişsin- dergiyi kirletmemek için hazfettim. Onları da sahibiyle beraber Allah'a (cc) havale ettim. Sonra demeyesin, ayetleri tevil/tahrif ettiği gibi sorumu da tahrif etmiş!

* * *

Bu ay bu kadarla iktifa ediyor, sizleri âlemlerin Rabbi olan Allah'a emanet ediyorum.

---

57. 21/Enbiya, 7
58. Ebu Davud, 336-337
59. Müslim, 95; Ebu Davud, 4944

İSLÂM ÂLİMLERİ VAKURDURLAR, YA MÜSLÜMAN DİN ADAMLARI?..

Feriduddîn AYDIN

Müslüman din adamları, tarih boyunca dışa vurdukları, -amaçlarını aşan düşünceleriyle ve sapkın inanışlarıyla- daima edep ve vakarın sınırlarını ağır biçimde çiğnemişlerdir. Bu yüzden İslâm âlimlerinin sert eleştirilerine hedef olmuşlardır. Müslümanlığın önemli bir kaynağı olan tasavvufta mistik kişilere ait tevhide aykırı birçok söz, bu kaynağın edebiyatına girmiş ve ne ilginçtir ki -Allah'a karşı cüretle sarf edilmiş bu sıra dışı ifadeler- Müslüman topluluklar tarafından kabul ve saygı görmüştür.

Burada, her şeyden önce hatırlatılması gereken bir gerçek var; iki ayrı dinin mensupları arasında elbette birçok yönden farklar bulunacaktır; örneğin bir İslâm âlimi ile bir Hristiyan râhibi arasında -yalnızca inanç ve ibadet bakımından değil, aynı zamanda yaşam tarzı, konuşma üslûbu ve davranış biçimleri bakımından da- nasıl ki birçok farklar bulunabilecekse, aynı şekilde bir İslâm âlimi ile bir Müslüman din adamı arasında da -onları birbirinden ayırıcı- nitelikler bulunacaktır. Bu çok doğaldır. Doğal olmayan ise, bu iki farklı kişiliğin birbirine karıştırılıyor olmasıdır.

Bu ilgiyle belirtmek gerekir ki şimdiye kadar büyük bir talihsizlik eseri olarak; İslâm ile "Müslümanlık", Müslim ile "Müslüman", takvâ ile "dindarlık", ibâdet ile "gelenek", ribâ ile "fâiz" ve daha birçok farklı kavram, sürekli olarak birbirine karıştırılagelmiştir. Ezcümle; İslâm âlimi ile "Müslüman din adamı" arasında, -başta din olmak üzere- ahlâk, kültür ve yaşam tarzı bakımından onları birbirinden ayıran farklar hiçbir zaman gündeme getirilmemiş, bilakis olağanüstü önem taşıyan bu mesele -bilinçli olarak- daima gizli tutulmuştur. (Bunun en güçlü kanıtlarından biri de Türklerin İslâm ile tanıştıkları günlere ilişkin gerçeklere, okul müfredatlarında hiç yer verilmiyor olmasıdır!) Bu kavramların sürekli şekilde ve ısrarla birbirine karıştırılıyor olması, Türkiye'de yaşanan dinsel anarşinin boyutlarını gözler önüne sermektedir.

İslâm âlimi ile Müslüman din adamını, -yerine göre- birbirinden ayırt edici birçok özellik ve nitelikler elbette vardır. Çünkü onların her biri, esasen ayrı bir dinin mensubudur. Bağlısı bulundukları dinler arasındaki tıpatıp benzerlikler ise, -açıklaması oldukça uzun sürecek- çeşitli hilelerin ve komploların talihsiz sonuçlarıdır. Bunları, serpilmiş bulundukları tarihin devasa yığınları arasından bulup ortaya çıkarmak ise dev araştırma ekiplerinin, yıllar alacak çalışmalarıyla ancak mümkün olabilir. Bu ilgiden yola çıkılarak; örneğin bir İslâm âlimi ile bir Müslüman din adamı karşılaştırıldığında onları, -öncelikle ahlâk konusunda- birbirinden ayıran en çarpıcı niteliğin, الوقار / vakar olduğunu görürüz.

Vakara gelince bu vasıf, mükemmel bir kişilik için İslâm'ın öngördüğü davranış biçimlerinin başında gelen bir fazilettir. Türkçede "ağırbaşlılık" olarak ifade edilen vakar, bu sözcüğün sınırlarını aşan çok daha derin bir içeriğe sahiptir. Olgun kişiliğin -göz ve gönül dolduran- görüntüsünü, -ona yönelen her bakış üzerinde- uyandırdığı saygınlık ve ciddiyeti vakarla ancak ifade etmek mümkündür. Onun için bu fazilet, öncelikle peygamberlerin, âlimlerin ve sâlihlerin en belirgin vasfıdır.

Ağırbaşlılıkla eşanlamlı tutulmaması gereken vakar, çok yönlü içeriği itibarıyla mükemmel bir şahsiyetin tecellisidir. Temkin, teenni, sabır, tevazu ve daha birçok erdemin ancak birlikte ifade edebileceği vakarın, bugünkü Türkçede (ve bir tek kelime ile) isabetli ve doyurucu bir tarifini yapmak çok güçtür. Ayrıca, Kur'ân ve Sünnet temelli bir imanın yansıması olan vakarın, mü'minden başka birinin kişiliğinde tecelli etmesi mümkün değildir. Dolayısıyla İslâm'dan başka dine mensup bir kimsenin (ne kadar bilgili ve kültürlü, ne kadar olgun ve ağırbaşlı olursa olsun) vakur bir duruş sergilemesi hemen hemen imkânsızdır. Nitekim bu nedenledir ki Müslümanlar bu sıfatı tanımazlar; birinde belirtilerini gördüklerinde ise onu sevimsiz bulur, kendisine karşıt duygularla bakarlar. Onun için bir mü'minle dostluk kuramaz, onun tutarlı duruşu karşısında ezilir, açıklamalarını anlamakta zorluk çeker ve özellikle bir İslâm âliminin verdiği evrensel mesajlara katlanamazlar. Dolayısıyla Müslümanlardaki bu ufuksuzluk, onları daima mü'minlere karşı önyargılı olmaya itmiştir.

Müslümanlar bunun tam aksine; hikâyeci, hurafeci, habbeyi kubbe yapan mübalağacı, lafazan ve beyin yıkayıcı hocalardan çok hoşlanırlar. Vaaz kürsülerinde bangır bangır bağırarak, dikkat kesilmiş eğitimsiz cemaat üzerinde -ağlama şovlarıyla, zihin bulandırıcı yorumlarıyla- hipnoz etkisi bırakan tiplere olağanüstü bir bağlılık göstererek zebun olurlar. Nitekim Nakşbendîlik, Nurculuk ve Fethullahçılık akımları böyle yöntemlerle yayılmış ve tutunmuştur. Bu nedenledir ki bir ilim ehlinin Müslümanlara belgeler ışığında ve bilim diliyle gerçekleri izah etmesi oldukça zordur, hatta çoğu zaman tehlikelidir. Nitekim yakın geçmişte, kendisine kurtarıcı Mehdi gözü ile bakılan ünlü bir Müslüman hoca hakkında en ufak bir eleştiride bulunanların hayatı karartılırdı! Özel bir TV kanalında sözleri âdeta "kutsal mesajlar" niteliğinde yayınlanan bu şahıs, sözde ibadet sırasında ciddiyetini bozanlar için bakınız neler söylüyor. Hoca'nın medyadan izlenebilen ifadeleri aynen şöyledir:

Kur'ân ve Sünnet temelli bir imanın yansıması olan vakarın, mü'minden başka birinin kişiliğinde tecelli etmesi mümkün değildir. Dolayısıyla İslâm'dan başka dine mensup bir kimsenin (ne kadar bilgili ve kültürlü, ne kadar olgun ve ağırbaşlı olursa olsun) vakur bir duruş sergilemesi hemen hemen imkânsızdır.

"Namaz kılarken sağa sola bakan, gözlerini sağa sola gezdiren insanlar, Rabbimin namusuna dokunmuş gibi bana dokunduruyorlar! Keşke o esnada tenasül uzuvlarını çıkarıp başıma işeseler; bağışlayın çok çirkin oldu. Fakat ben o işi o kadar çirkin buluyorum ki, o kadar münasebetsiz yatıp kalkmaları o kadar çirkin buluyorum ki şu söylediğim çirkin sözler onun yanında hafif kalır. Başıma işeseler o kadar hakaret saymam. O kadar dokunuyor bana. Gözleri çevrede gezen insanlar,

Müslümanların vakar sıfatı hakkındaki bilgisizliği, onların başta Peygamber (sav) olmak üzere ashabı ve ümmet büyüklerini tanımalarına engel olmuştur. Nitekim Müslümanların hemen tamamı Peygamber'i (sav), ashabını ve selef-i salihîni birer Nakşbendî şeyhi, ya da birer cami imamı kılığında tasavvur etmektedirler!

ellerini dizlerinin üzerine büküp koyan insanlar, Rabbin huzurunda durmuş olmanın şuurundan mahrum insanlar, o kadar rencide ediyor ki beni... Keşke bir hançer çıkarıp sineme saplasaydınız, katil olacaksınız! Ama ellerimi açıp yalvaracaktım, diyecektim ki: Allah'ım, bunu affetmeden senin huzuruna gelmiyorum!"[1]

Keza Pontuslu Nakşbendîler grubuna bağlı bir Müslüman molla, Nakşbendîlerin kabir sualinden nasıl vareste tutulacağına dair ilginç sözleri de yine aynı medya kuruluşu tarafından görüntülü olarak yayınlanmaktadır. Sözleri aynen şöyledir:

"Efendi babamdan duydum, buyurdu; Ali Haydar Efendi Hazretleri'nden işittim: yarın ahirette kabirden çıkan bir adamı azap melekleri yakalasa, azaba götürürlerken yaka paça, bu adam dese ki; ben Nakşbendi Tarikatı'nın Hâlidî kolundanım dese, bırakırlar..."[2]

İlginçtir ki bu iki Müslüman molla çok popüler olmuş ve Türkiye'de milyonlarca Müslümanı kendilerine bağlayabilmişlerdir.

❋ ❋ ❋

Müslümanların vakar sıfatı hakkındaki bilgisizliği, onların başta Peygamber (sav) olmak üzere ashabı ve ümmet büyüklerini tanımalarına engel olmuştur. Nitekim Müslümanların hemen tamamı Peygamber'i (sav), ashabını ve selef-i salihîni birer Nakşbendî şeyhi, ya da birer cami imamı kılığında tasavvur etmektedirler! Oysa gerçekte birer ilim ve fazilet abidesi, birer nur-i mücessem olan bu şahsiyetlerin en çarpıcı niteliklerinin başında vakar gelirdi. Onları abideleştiren bu ender vasıftan dolayıdır ki günümüze kadar Kur'ân-ı Kerim'den başka hiçbir kitaba sığmamışlardır.[3]

Müslümanların mollalarına, âyetullahlarına, hacı hocalarına ve resmî etiketli din adamlarına gelince bunların hemen tamamı; -gerek ortaçağdan kalma (eski Hint rahiplerine mahsus) kıyafetler içindeki dış görüntüleriyle- saygınlık devşirmeye, –gerekse konuşmalarını sürekli olarak Kur'ân ve Sünnetten alıntılarla süslemek suretiyle- İslâm âlimlerini taklit etmeye çalışmaktadırlar. Ancak ahlâk ve davranış olarak onlara asla benzememekte, çünkü benzeyememektedirler. Nitekim onları ve mensubu oldukları Müslümanlık dinini teşhir eden önemli nedenlerden biri de işte bu zümredeki taklit merakı ve vakar yoksunluğudur.

Müslüman din adamları, tarih boyunca dışa vurdukları, -amaçlarını aşan düşünceleriyle ve sapkın inanışlarıyla- daima edep ve vakarın sınırlarını ağır biçimde çiğnemişlerdir. Bu yüzden İslâm âlimlerinin sert eleştirilerine hedef olmuşlardır. Müslümanlığın önemli bir kaynağı olan tasavvufta mistik kişilere ait tevhide aykırı birçok söz, bu kaynağın edebiyatına girmiş ve ne ilginçtir ki -Allah'a karşı cüretle sarf edilmiş bu sıra dışı ifadeler- Müslüman topluluklar tarafından kabul ve saygı görmüştür.

Örneğin çok eski kaynaklardan biri olan Risâle-i Quşeyriyye'de, Nakşbendî Tarikatının evliyalarından

1. Bkz. http://www.youtube.com/watch?v=bga1K2eRQVI
2. Bkz. https://www.youtube.com/watch?v=DcNAYpiP63k
3. Bkz. Âl-i İmrân Sûresi/144; el-Mâide Sûresi/41; et-Tewbe Sûresi/ 100; el-İsra Sûresi/1; el-Ahzâb Sûresi/45, 56; el-Feth Sûresi/29; en-Necm Sûresi/2, 3, 5, 11, 17; el-Hadîd Sûresi/10; el-Haşr Sûresi/8-10; el-Qalem Sûresi/4; eş-Şerh Sûresi/2-4.

Bayezid-i Bestâmî'nin, şu ifadeleri kullandığı nakledilmektedir:

"Bayezid-i Bestâmî'ye denildi ki; Allah yolunda uğradığın en şiddetli sıkıntı nedir? Anlatılacak gibi değil, diye cevap verdi. Peki nefsinin senden çektiği en küçük eziyeti anlatır mısın diye soruldu; Tamam, işte bunu yanıtlayabilirim diyerek şu cevabı verdi: Nefsimi, Allah'a biraz ibadet etmeye davet ettim, teklifimi kabul etmedi; ben de ona bir yıl boyunca hiç su içirmedim."[4]

Ciddiyetten yoksun bu perişan sözlerin, ruh sağlığına sahip, vakur bir insana ait olduğunu söylemek güçtür. Oysa bu şahsın ve benzerlerinin çeşitli tuhaf sözlerine, tarikatçılara ait yığınlarca "kitap" ve "ansiklopediler"de de rastlamak mümkündür. Ancak onlar bu kabil tutarsız sözleri, "Allah dostlarına ait, içinde sayısız hikmetler barındıran kutsal mesajlar" olarak değerlendirirler.

Milâdî 1213-1291 yılları arasında yaşamış Cezayirli Afîfüddîn Süleymân et-Tilimsânî adındaki mistik bir kişinin kayıtlara geçen bazı sözleri ise oldukça ürkütücüdür. Bir ara Konya'ya gelen ve Sadruddin Konewî'den ders alan bu şahıs hakkında Yemenli bir âlim, aynen şunları anlatmaktadır:

"Mağripli Afifuddin Süleyman bin Ali et-Tilimsani'nin yanında Muhiddin-i Arabi'nin Fusûsu'l-Hikem adlı kitabı okunuyordu. Bu sırada biri ona dedi ki:

– Fusûsu'l-Hikem'deki bu ifadeler, Kur'ân-ı Kerîm'e aykırıdır. Tilimsânî şu cevabı verdi:

– Kur'ân'ın tümü şirktir; tevhid ancak bizim sözümüzde vardır.

Bu kez de muhatabı ona şunu sordu; Madem ki (ileri sürdüğünüz gibi) 'Evrendeki her şey temelde bir tek vücuttan ibarettir, neden eşle ilişki helâldir de kız kardeşle haramdır?!'

Bu kez de Tilimsânî şu cevabı verdi:

Bizim inancımıza göre hepsi helâldir, Fakat şu kalpleri perdelenmiş olan insanlar, 'haramdır' dediler, biz de onlara: öyle ise yalnızca size haramdır, dedik."[5]

Şimdi, vakar meselesi bir kenara bırakılsa bile, hani "ayıp denen bir şey var," diye halk dilindeki haklı uyarıyı hatırlamamak mümkün değil. Bu ilgiyle konuya ilişkin bir tespiti daha öncekilere eklemek gerekiyor; o da şudur: Müslümanlar tarafından "Evliya" diye vasıflandırılan ve türbeleri asırlardır -şefaat ve himmet dileyen- ziyaretçilerin akınına uğrayan bu şahıs ve benzerlerinin, Müslümanlarca "Allah dostları" diye nitelenmesi, aslında Müslümanlığın nasıl bir din olduğunu gözler önüne seren binlerce kanıttan biridir. Dolayısıyla bu dini yüce İslâm ile ilişkilendirmek (Kur'ân, Sünnet, ilim ve akıl divanında) kesinlikle imkânsızdır.

4. Ebu'l-Qasım Abdulkerim b. Hawazin el-Quşeyrî, er-Risaletu'l-Quşeyriyye, s 15, 2. Basım Mısır-1959. Metindeki çevirinin, Arapça aslı:

قيل لأبي يزيد، ما أشدّ ما لقيتَ في سبيل الله؟ فقال: لا يمكن وصفه. فقيل له ما أهون ما لَقِيَتْ نفسُكَ منك؟ فقال أمّا هذا فنعم، دعوتُها إلى شيءٍ من الطاعات فلم تجبني، فمنعتُها الماءَ سنةً.

Bayezid-i Bestâmî'den -bir mü'minin tahammülünü zorlayan- daha birçok sıra dışı sözler nakledilmiştir. "Şathiyât" olarak nitelendirilen bu sözlerin, "sekr" hâlinde (yani manevi sarhoşluk anlarında) ağızdan kaçırıldığı, bu nedenle "evliya"nın söz konusu durumlarda sarf ettikleri sözlerden dolayı mazur sayıldıkları, tarikatçıların ünlü bahanelerinden biridir. Bayezid-i Bestâmî'den nakledilen şathiyât hakkında fazla bilgi için bkz.

1. الجواهر والدرر للشعراني بهامش الابريز للدباغ ص682;

2. اللمع للطوسي ص164;

3. الابريز للدباغ ص672;

4. الانسان الكامل للجيلي وانظر ايضا هامش الابريز ص682.

5. [5] Bkz.

ولَمَّا قُرِئَ كتابُ فصوصِ الْحِكمِ هذا على المتصوِّفِ التلمسانِيِّ وقيل له: القرآنُ يخالفُ فصوصَكم، قال: القرآنُ كلُّهُ شركٌ، وإنّما التوحيدُ في كلامِنَا نحن، فقيل له: فإذَا كان الوجودُ واحدًا فَلِمَ كانتْ الزوجةُ حلالاً والأختُ حراماً؟ فقال: الكلُّ عندَنَا حلالٌ، ولكنَّ هؤلاءِ المحجوبون قالوا: حرامٌ، فقلنا: حرامٌ عليكم.

Salih el-Muqli, El-Alemu'ş-Şamikh, S 475 PDF.

https://upload.wikimedia.org/wikisource/ar/4/4c/%D8%A7%D9%84%D8%B9%D9%84%D9%85_%D8%A7%D9%84%D8%B4%D8%A7%D9%85%D8%AE_%D9%81%D9%8A_%D8%AA%D9%81%D8%B6%D9%8A%D9%84_%D8%A7%D9%84%D8%AD%D9%82_%D8%B9%D9%84%D9%89_%D8%A7%D9%84%D8%A2%D8%A8%D8%A7%D8%A1_%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%B4%D8%A7%D9%8A%D8%AE.pdf

Kıssadan Hisse

İNANIYOR MUSUN?

Adamın biri, her zaman yaptığı gibi saç ve sakal tıraşı olmak için berbere gider ve kendisiyle ilgilenen berberle koyu bir sohbete başlarlar. Pek çok konu üzerinde konuştuktan sonra, birden Allah ile ilgili bir konu açılır. Berber:

— Bak beyefendi! Ben senin bahsettiğin Allah'ın varlığına inanmıyorum.

Adam:

— Peki neden böyle diyorsun?

Berber:

— Bunu açıklamak çok kolay. Bunu görmek için dışarıya çıkmalısın. Lütfen bana söyler misin? Allah var olsaydı bu kadar çok sorunlu, sıkıntılı ve hasta insan olur muydu? Terkedilmiş çocuklar olur muydu? Eğer Allah var olsaydı, kimse acı çekmez, birbirini üzmezdi. Allah var olsaydı böyle şeylere fırsat vermezdi.

Adam bir an durdu ve düşündü ama gereksiz bir tartışmaya girmek istemediği için cevap vermedi. Berber işini bitirdikten sonra, adam ücretini ödeyip dışarı çıktı. Tam o esnada, caddede uzun ve dağınık saçlı bir adam gördü. Adam bu kadar dağınık göründüğüne göre, belli ki tıraş olmayalı uzun süre geçmişti.

Adam:

— Biliyor musun ne var? Bence berber diye bir şey yok.

Berber:

— Bu nasıl olabilir ki? Ben buradayım ve ben bir berberim.

Adam:

— Hayır yok. Çünkü olsaydı caddede yürüyen uzun ve dağınık saçlı adamlar olmazdı.

Berber:

— Hmmm... Berber diye bir şey var ama. İnsanlar bana gelmiyorsa, ben ne yapabilirim ki?

Adam:

— Kesinlikle doğru. İşin püf noktası burası. Allah var ve insanlar ona yönelmiyorsa, bu, O'na yönelmeyen insanların tercihi. İşte dünyada bu kadar çok acı ve keder olmasının sebebi.

FAKRININ FARKINA VAR

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.org

Kul, yaratılışına baktıkça şirkten teberrî eder. Allah'a yakınlaşır. İsyandan kaçıp, taat vadisinde yer alır. Meşhud ayet/mucize insanın kendi bedenidir. Acziyetinin, fakrının farkına vardıkça kulluğu güzelleşir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2)

اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ(3)

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (5)

Er-Rahmân ve Er-Rahîm olan Allah'ın adıyla (okumaya başlıyorum)

1. Yaratan Rabbinin adıyla oku!
2. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.
3. Oku! Rabbin kerem sahibidir.
4. O ki kalemle (yazmayı) öğretendir.
5. İnsana bilmediğini öğretti.[1]

1.96/Alak, 1-5

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

İnsanın yaratılışındaki eşsiz yolculuğu anlatıyorduk geçen yazımızda. Bir virgül koyup, devamını bu aya bırakmıştık.

İnsanın oluşmasına ev sahipliği yapan yer anne rahmidir. Anne rahmi sağlam ve korunaklıdır. Kıymetli bir şeyin saklanması için korunaklı, sağlam bir yere ihtiyaç duyulduğu gibi insanın da ilk evrede böyle bir yere ihtiyacı vardır.

Anne rahmine ulaşan hücre bölünür ve hücre yumağı hâlini alır. Embriyo denir buna. Bu hücrenin anne rahmine tutunabilmesi için de, rahmin dış yüzeyi bu defa yapışkan bir enzim salgılar. Embriyonun rahme asılıp tutunması için...

Ayette geçen "alak" ifadesi de budur. Bu ayetin dışında Kur'ân'da dört yerde daha Alakadan/Embriyodan bahsedilir.[2]

Bu kelimenin dört anlamı birden, mucizevi bir anlatımla burada karşımıza çıkmaktadır:

1. Bir yere asılma, tutunma: Döllenmiş yumurta hücresi, çoğalmaya başladıktan sonra rahme geçtiğinde bitki köklerine benzer uzantılarla rahim duvarına tutunup asılır ve kendisini emniyete alır.

2. Sülük: Bir buğday tanesi boyuna ulaştığında, ceninin görüntüsü gerçekten de bir sülüğü andırmaktadır.

3. Kan pıhtısı: Kan, henüz kapalı durumdaki damarlar arasında hapsolmuş hâlde bulunduğu için, bu aşamada cenin bir kan pıhtısı görünümü de kazanmaktadır.

4. İlgili ve Şefkat: "Rahim" kelimesinde de bu anlam vardır; gerek cenin ile rahim, gerekse anne ile bebeği arasındaki münasebeti en iyi anlatacak kavram da herhâlde budur.[3]

"Bir damla su bölünerek çoğalır, hücre yığınına dönüşür, sonra rahim duvarına tutunur. Böylelikle insanoğlunun yaratılma süreci başlar. Allah (cc), bu hücre parçasını yavaş yavaş beslemeye başlar. Hücreler bölünüp parçalanarak büyür ve bir tutam et parçasına dönüşür. Kur'ân, bu et parçasına 'mudğa/çiğnenmiş et parçası' adını verir. Mudğa evresinde Allah'tan (cc) gelen emirle hücreler farklılaşmaya başlar. Bazı hücreler beyni oluşturmak için et parçasının tepe kısmına, bazı hücreler kolları oluşturmak için et parçasının yan kısımlarına, bazıları kalbi oluşturmak için üst kısımlara bazı hücreler ana iskeleti oluşturmak için orta kısma ve bazı hücreler de ayakları oluşturmak için aşağı kısma yönelir. En üst kısma yönelen birkaç tane hücre, orada bölünerek on milyar hücreye dönüşüp insanın komut merkezi olan beynini oluşturur. Örneğin, kolları oluşturan hücreler, kolu meydana getirdikten sonra –beşinci altıncı hafta itibarıyla- el yavaş yavaş oluşmaya başlar. Hücreler, elleri oluşturmak için çalışmaya başladıklarında parmakların arasında bulunan beş adet perde de intihar edip kendilerini öldürmeye başlarlar. Perde de ölen hücreler vücut dışına atıldığında parmak boşlukları oluşur. Hiç şüphesiz bu; çatlatan, El-Fâtır olan Allah'ın tecellisidir.

İnsanın yaşaması için en çok kana ihtiyaç duyulur. Hücreler, aradaki ölü hücreleri yiyip parmakları oluşturduktan sonra görevleri biter. Görevleri biten ve iş yapmayan bu hücre yığınları, yavaşça bir araya gelir ve vücudun damar yapısını oluşturur. İnsan vücudunda Allah'ın (cc) yaratmış olduğu üç çeşit damar vardır. Bunların arasında kılcal damarlar, kırk bin kilometrelik bir yol oluşturur. Yani Allah'ın bedenlerde yaratmış olduğu damarlar, uçsuz bucaksız hatta dünyanın etrafını çevreleyecek kadar uzundur. Kaldı ki bu, sadece

2. "Ey insanlar! Şayet (öldükten sonra) dirilmeden yana şüphe içindeyseniz, şüphesiz ki sizi topraktan yarattık. Sonra bir damla meniden, sonra donmuş kan pıhtısından (embriyo) sonra da yaratılışı tamamlanmış, tamamlanmamış bir parça etten... (bunları yapanın yeniden diriltmeye kâdir olduğunu) sizlere açıklamak için. Dilediğimizi belirli bir süreye kadar rahimlerde tutuyoruz. Sonra sizleri birer bebek olarak çıkarıyoruz, sonra da yetişkinlik çağına ulaşmanız için (size ömür veriyoruz). Sizden kimi ölüyor, kimi de ömrün en kötü çağına döndürülüyor ki, bildikten sonra hiçbir şey bilemesin. Sen yeryüzünü kurumuş/hareketsizleşmiş görürsün. Üzerine su indirdiğimizde (önce) titreşir, (sonra) kabarır ve her göz alıcı çiftten bitkiler bitirir." (22/Hac, 5)

"Sonra meniyi pıhtılaşmış kan (alak) olarak yarattık. Sonra o kanı çiğnenmiş bir et parçası (mudğa) olarak yarattık. Sonra o et parçasını kemik olarak yarattık, sonra da kemiğe et giydirdik. Sonra onu (sureti, aklı, duyguları olan) bambaşka bir varlık olarak inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah, ne yücedir." (23/Mü'minun, 14)

"O; sizleri topraktan, sonra bir damla sudan, sonra kan pıhtısından (embriyo) yaratandır. Sonra sizi (anne karnından) bebek olarak çıkarmakta, sonra yetişkinlik çağına erişmeniz, sonra da yaşlanmanız için (size ömür bahşetmektedir). Sizden bazınızın canı daha önce alınır. Belirlenmiş bir zamana erişmeniz ve akletmeniz için (Allah, yaşamı böyle takdir etmiştir)." (40/Ğafir, 67)

"Sonra kan pıhtısı (embriyo olmadı mı? Allah) onu yaratıp düzenledi." (75/Kıyâmet, 38)

3. Ayet ve Hadislerle Açıklamalı Kur'ân Meali, İFAV yay.

kılcal damarlara aittir, diğer damar çeşitleri hesaba katılmamıştır bile.

İnsan su içinde yaşayabilir mi? Hayır. Ancak ilginçtir, gelişimini sıvı içinde tamamlar. Anne karnında 'plasenta' adı verilen içi sıvı dolu bir kılıf vardır. Çocuk bunun içinde büyür. Ayrıca bebeğin göbeğinde üç hattan/yoldan oluşan ve anne ile bağlantıyı sağlayan bir kordon bulunur. Kordonda bulunan bu üç yoldan birincisi anneden bebeğe gıda ve oksijen (O_2) aktarımını sağlayan hattır. Kordonda bulunan ikinci yol ise solunum ile oluşan karbondioksiti (CO_2) dışarı vermeyi sağlayan hattır. Kordonda bulunan üçüncü yol ise anne karnındaki bebeğin atıklarının (idrar ve dışkı) dışarı atılmasını sağlayan hattır.

Burada dikkat çekilmesi ve ibret alınması gereken bir husus vardır: Anne karnındaki bebek, 'plasenta' denen tabaka ile kandan, pislikten ve zararlı mikroorganizmalardan korunur. Yani anne kaynar su içtiğinde yahut sıcak bir yemek yediğinde Allah'ın (cc) yaratmış olduğu o tabakaya herhangi bir zarar vermez fakat vücuda alınan ve Allah'ın (cc) haram kıldığı basit ve küçük bir şey dahi vücuda alındığında koruyucu olan bu tabakanın fonksiyonlarında aksamalara yol açar. Subhanallah! Akıllı bir düzenek gibi helalden etkilenmiyor ama içki, sigara, uyuşturucu gibi haramlardan zarar görüyor. Bebek, oluşum evreleri ve bütün organların gelişimi nihayete erdiğinde dokuz ayını tamamlar. Bu, doğumun habercisidir. Doğacağı esnada çocuk, annenin rahminden gelerek leğen kemiklerinin arasından, yani çok dar bir menfezden dünyaya gelecektir. Çocuğun -doğum esnasında- bu kısımda boğulma gibi büyük bir tehlikesi de mevcuttur. Hatta leğen kemiklerinin çocuğun kafasını sıkıştırarak zarar vermesi ve beynin dışarıya akma tehlikesi dahi söz konusudur. Allah (cc) çocuk doğmadan önce bütün organlarını tamamlamakta ancak sadece baş kısmının gelişimini eksik bırakmaktadır. Çocuğun kafatasındaki kemikler tam olarak birbirleri ile kaynaşmamışlardır. Kemiklerin arasında bir miktar boşluk bulunmaktadır. Öyle ki o dar menfezden çıkarken esneyebilsin, çocuğun beyin tabakası zarar görmesin! Subhanallah.

Çocuk bu şekilde dünyaya gelir. Çocuk dünyaya geldiği zaman El-Fâtır olan Allah, onun içine programını yerleştirir. Ormana atılan bir çocuk dahi büyür, kendince bir dil geliştirip konuşur, yürür, tutar ve güçlenir. Bunları kimsenin öğretmesine gerek yoktur. Öğreten olursa daha hızlı öğrenir. Öğreten olmazsa yavaş da olsa yine öğrenir. İşte bu, '(Öyleyse) insan neden yaratıldığına bir baksın?'[4] ayetinin kısa bir tefsiridir. Her anında yüce Allah'ın farklı bir isminin tecelli ettiği muhteşem bir süreç... Bin dört yüz yıl önce insanlar bu detayları bilmiyordu. Ancak Kur'ân'ın hak olduğu anlaşılsın diye Allah (cc), bu ayetleri açığa çıkardı:

'O (Kur'ân'ın) hak olduğu kesin bir şekilde kendilerine belli olsun diye, ayetlerimizi hem ufukta hem de kendi nefislerinde onlara göstereceğiz. Rabbinin her şeyin üzerinde şahit olması yetmez mi?'[5]

Böyle bir Allah sevilmez mi?! Bu yüce varlığa kulluk edilmez mi?! Böyle bir varlık bırakılıp putlardan, türbelerden, çaputlardan, ruhlardan; yaratılmış mahlukattan beklenti içine girilir mi?! Böyle bir Allah'ın pak şeriatı dururken, zalim ve cahil insanın yasalarına umut bağlanır mı?!!

Böyle bir Allah sevilmez mi?! Bu yüce varlığa kulluk edilmez mi?! Böyle bir varlık bırakılıp putlardan, türbelerden, çaputlardan, ruhlardan; yaratılmış mahlukattan beklenti içine girilir mi?! Böyle bir Allah'ın pak şeriatı dururken, zalim ve cahil insanın yasalarına umut bağlanır mı?!!

'Kahrolası insan, ne kadar da nankördür! (Allah) onu hangi şeyden yarattı? Bir damla sudan yarattı ve takdir etti. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. Sonra onu öldürdü ve kabre koydu. Sonra dilediğinde onu diriltir. Asla! O, (Allah'ın) kendisine emrettiğini henüz yerine getirmemiştir.'[6] "[7]

4. 86/Târık, 5
5. 41/Fussilet, 53
6. 80/Abese, 17-23
7. El-Esmau'l Husna, Tevhid Basım Yayın, Halis Bayancuk (Ebu Hanzala

Bunların hepsi bilimin ulaştığı bilgiler. Peki, Allamu'l Ğuyub olan Rabbimizin katında olup da yaratılışa dair bilmediğimiz evreler? Rabbimizin insana ne kadar değer verdiğinin birer kanıtı değil mi sadece yaratılış? Yüzeysel bakıldığında birkaç evrede gerçekleşen tabii bir vaka. Detayda ne incelikler var oysa! Her biri ancak kıymet verilen birine yapılacak muamele. Her safhasını okuduğumuzda...

"Andolsun ki, insanoğlunu onurlu/değerli/izzetli kıldık. Onları karada ve denizde (farklı araçlarla) taşıdık, onları temiz şeylerden rızıklandırdık. Ve onları, yarattığımız birçok varlıktan (belirgin şekilde) üstün kıldık."[8]

Konunun başka bir zaviyesi de neyden yaratıldığımıza bakıp acziyetimizi görmektir. Bir su damlası iken; yaratan, şekil veren, öğreten ve bizi bilgi/ilim sahibi bir varlık hâline getiren Rabbimize karşı kulluğun neresindeyiz?

Kul, yaratılışına baktıkça şirkten teberrî eder. Allah'a yakınlaşır. İsyandan kaçıp, taat vadisinde yer alır. Meşhud ayet/mucize insanın kendi bedenidir. Acziyetinin, fakrının farkına vardıkça kulluğu güzelleşir. Metalaşan, insanı meta üzerinden pazarlayan, sonra vaveyla koparıp, ilençler saçan ikiyüzlü bir çağda yaşıyoruz.

Acizsin insanoğlu! Bir zelzele yeter senin acziyetini sana göstermeye. Bir lahza yağışın kesilmesi yeter sana anlatmaya bunu. Çok su içtikleri ve sana kalmayacağından korktuğun için binlerce deveyi katletmen[9] tercümandır acziyetini.

İsyan ediyor, fakat isyan ettiğinin seni ilk yarattığı gibi yerin dibine getirmeyeceğini zannediyorsun.

"Yoksa o belde halkı, kuşluk vakti eğlenirlerken azabımızın onlara gelmeyeceğinden emin mi oldular? Yoksa onlar, Allah'ın tuzağından emin mi oldular? Hüsrana uğramış olanlardan başkası Allah'ın tuzağından emin olmaz."[10]

Muhtaç olmayan/El-Ğanîyy olan Allah'tır. Fakir olan sensin. Fakrının farkına vardıkça zirvelere çıkarsın. Dünya ve içindekiler gözünde küçülür. O (dünya) küçüldükçe de Allah'a (cc) olan haşyetin, inabetin artar.

Yineleyerek bitirelim: Fakrının farkına var, ey insan! Köprüden önceki son çıkışın budur!

"Ey insanlar! Sizler, Allah'a muhtaçsınız. Allah ise (kimseye muhtaç olmayan, her şeyin kendisine muhtaç olduğu) El-Ğaniy, (her daim övgüyü hak eden ve varlık tarafından övülen) El-Hamîd'in ta kendisidir. Dilerse sizi götürür, (yerinize) yeni bir halk getirir. Bu, Allah'a zor değildir."[11]

"Bak hilkatine, düşün acziyetini

Rabbinin sana kıymet verişini

Tih'e savur isyan zilletini

Fakrının farkına var, bu zilletini"

ولدتك امك يابن آدم باكيا

و الناس حولك يضحكون سرورا

فاعمل ليو مك ان تكون إذا بكوا

في يوم موتك ضاحكا مسرورا

"Âdemoğlu! Annen seni doğurduğunda ağlıyordun,

İnsanlar da etrafındaydı mutlulukla gülerek,

Öyle bir gün için amel et ki,

Öldüğün günde ağladıklarında, mutlulukla gülesin"

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" duamız ile.[12]

Hoca), 1/288

8. 17/İsrâ, 70

9. Avustralya, develerin, su kaynaklarını tükettiğini gerekçe göstererek binlerce deveyi katletti.

10. 7/A'râf, 98-99

11. 35/Fâtır, 15-17

12. Halis Hoca'nın (Ebu Hanzala Hoca) "El-Hâlık" isimli dersinden istifade edilmiştir.

Hikmet Parıltıları

Münzir Es-Sevri'nin bildirdiğine göre: "Herhangi bir kimse Rebi'nin yanına geldiğinde Rebi' şöyle derdi:

'Ey Allah'ın kulu! Bildiğin şeylerde Allah'tan kork, bilmediklerini bilenlere götür. Zira âlimler günah işlemekten daha çok korkarlar. Bugün, hayırlılarınız (sadece) hayırla üstün olmamışlardır. Bilakis şerden kaçınmakla hayırlıdırlar. Yoksa gereği gibi hayra tabi olmuyorlar. Şerden de gereği gibi kaçınmıyorlar. Muhammed'e (sav) nazil olan her şeyi idrak etmiş, her okuduğunuzu da anlamış değilsiniz. İnsanlara gizli kalan günahlar Allah'a ayandır. Onların devalarını arayınız. Bilin ki dönmemek üzere tevek en büyük devadır.' "[1]

1. Ahmed, Kitabu'z Zühd

ALLAH'IN, BEDİR SAVAŞI'NDAKİ YARDIMINA DAİR BİRKAÇ MİSAL

Enes YELGÜN
enesyelgun@tevhiddergisi.org

Yağmur aynı yağmur, ancak etkileri çok farklı. Bir topluluk için temizlik aracı, yeri sağlamlaştıran bir etken, diğer topluluk için ise bataklık. Subhanallah! Bu, hayatımızda çokça karşılaştığımız durumlardandır. Bir musibet olur; bu musibet bir grubun imanını öyle bir etkiler ki bazen kişi tekrardan bu ruh hâlini yaşamak için imtihan temenni eder hâle gelir.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam O'nun Resûl'üne olsun.

Allah Resûlü (sav) ashabı ile beraber ticaret kervanını ele geçirmek için yola çıkmış, ancak Ebu Sufyan'ın Mekkelilere gönderdiği haberci nedeniyle Müslimler, kervanla değil, bir ordu ile karşılaşmışlardı.

Allah (cc) bunun üzerine mümin kullarına yardım göndermişti. Bu yardım ile hem kâfirlerin kalplerine korkuyu yerleştirmiş hem de mümin kullarına huzur ve sekinet ihsan etmişti. Geçen yazımızda Bedir Savaşı öncesindeki yardımlardan bazılarını sıralamıştık. Bu yazımızda da geri kalan hadiseleri anlatmaya çalışacağız.

1. Müminlerin Durumunun Kâfirlerin Kalbine Korku Salması

"Kureyş müşrikleri, Cumahoğulları'ndan Umeyr b. Vehb'i, Müslimlerin sayılarını ve yanlarında bulunan şeyleri tahmin etmekle görevlendirip gönderdi. 'Bizim için git ve Muhammed'in ashabını tahmin et!' dediler.

O da hemen atına atlayıp İslâm karargâhının çevresini dolaştıktan sonra, müşriklerin yanına döndü ve:

'300 kişiler! Bundan ya biraz fazla ya da biraz eksiktir! 70 develeri, 2 de atları vardır. Yalnız, siz bana müsaade ediniz de onların gizlenmiş veya arkalarında yardımcı olanları da var mı, bir bakayım?' dedi.

Vadinin en uzak taraflarını gezip dolaştı. Bir şey göremeyince, müşriklerin yanına döndü:

'Ben bir şey bulamadım. Fakat, ey Kureyş cemaati! Ben kabirlere ölü indirilen keçeler, çullar, Medine'nin saka develerinin ölüler taşıdıklarını görür gibi oldum! Öyle bir cemaat gördüm ki onların yanlarında kılıçlarından başka ne bir savunacakları, ne de bir sığınacakları var! Onların, dilsiz gibi, konuşmadıklarını görmüyor musunuz?! Vallahi, benim gördüğüm şey; bizden bir adam öldürülmedikçe onlardan bir adam öldürülmeyecektir! Vallahi, onlar sizden bir adamı öldürmedikçe, kendilerinden bir adamın öldürüleceğini sanmıyorum. Onlar, sizden sayıları kadar adam öldürdükten sonra, yaşamakta ne hayır kalır?' dedi.

Kureyş müşrikleri, Umeyr b. Vehb'den sonra, süvarilerinden Ebu Usame El-Cüşemî'yi de gönderdi. Dolaşıp gelince ona, 'Ne gördün?' diye sordular. Ebu Usame El-Cüşemî, 'Vallahi, ben ne kısır ne iri develer ne atlar ne de sayıca çokluk ve hazırlık gördüm! Fakat, vallahi öyle bir cemaat gördüm ki onlar ailelerine dönüp gitmeyi istemeyen, ölmeyi isteyen bir cemaattir! Kendilerinin kılıçlarından başka ne bir savunakları ne de bir sığınakları vardır! Onlar, sanki kalkanlar altında parıldayan gök gözlerdir! Onların gizlenmiş olanları veya yardımcıları da bulunmasından korkarım!' diyerek vadiyi tekrar dolaşıp geldi ve 'Onların ne gizlenmiş olanları ne de yardımcıları var! Artık, siz gereğini ona göre düşününüz!' dedi."[1]

Savaştan hemen önce Kureyşlilerin ruh hâlini anlatan bu durum, aslında kâfirlerin savaşı niçin kaybettiklerine dair bir ipucu da vermektedir. Müminler niçin savaştıklarının bilinci ile hareket ettikleri için, sonuç ne olursa olsun bir kayıp ile karşılaşmayacaklarını bilmenin rahatlığı içinde idiler. Zafer elde ederlerse ne âlâ! Bununla birlikte bir yaralanma ya da vefat olduğunda şehitlik ve gazilik gibi yüce makamlara erişeceklerini de biliyorlardı. Müşrikler için ise tek bir ihtimal vardı: Savaşı kazanmak ve Araplar arasında şan ve şöhrete kavuşmak. Bunu gerçekleştirirken de hayatta kalabilmek. O kadar aciz bir durumdaydılar ki şarkıcı kadınları, kendilerini desteklesin diye yanlarında getirmişlerdi. Vahiyle desteklenen ile çalgı aletlerinden medet uman hiç bir olabilir mi?

"

Müminler niçin savaştıklarının bilinci ile hareket ettikleri için, sonuç ne olursa olsun bir kayıp ile karşılaşmayacaklarını bilmenin rahatlığı içinde idiler. Zafer elde ederlerse ne âlâ! Bununla birlikte bir yaralanma ya da vefat olduğunda şehitlik ve gazilik gibi yüce makamlara erişeceklerini de biliyorlardı.

2. Müşriklerin En Büyük Destekçisi Olan Şeytanın Savaş Meydanında Onları Yalnız Bırakması

Şeytanın, Sürâka b. Cu'şum'un suretinde müşriklere görünüp Kinaneoğulları'nın da kendilerine yardım için arkalarından gelmekte olduklarını söylediği ve Müslimlerin az ve zayıf olduklarını da haber verdiği ve "Bugün, halktan, sizi yenebilecek kimse yok!" diyerek cesaretlendirmeye çalıştığı sırada, melek ordularının Bedir'e geldiklerini görür görmez, iki ökçesinin üzerinde arkasına dönüp oradan kaçtığı rivayet edilir.[2]

"Hani şeytan onlara (savaşa çıkma) eylemlerini süslü göstermiş ve: 'Bugün insanlardan sizi yenebilecek kimse yoktur. Hem ben de elbette sizin yardımcını-

1. Vakıdi

2. Vakıdi

zım.' demişti. İki ordu karşı karşıya gelince, topukları üzere gerisin geriye kaçmış: 'Şüphesiz ben sizden berîyim/uzağım. Ben, sizin görmediklerinizi görüyor ve elbette ben, Allah'tan korkuyorum.' demişti. Allah, cezası çetin olandır."[3]

3. Allah'ın (cc) Yağmur ve Uyku ile Mümin Kullarına Yardım Edip Müşriklerin Sıkıntılarını Arttırması

"Müslimlerin Bedir'deki karargâhları kumluktu, kolaylıkla yürünemiyor, yürürken ayaklar kuma gömülüyordu. Ayrıca su sıkıntısı da vardı. Müslimlerden bazıları ihtilam olmuşlardı. Abdest ve gusül için bol su bulmakta zorluk çekiyorlardı. Şeytan da gerek bunlarla gerek müşriklerin çokluğu ve güçlülükleri ile korku verip duruyordu. O sırada Allah (cc), gökten yağmur yağdırdı. Vadiden seller aktı. Müslimler kaplarını doldurdular, abdest aldılar, guslettiler. Hayvanlarını suladılar. Yağan yağmur, aynı zamanda, yerin tozlarını yatıştırdı ve pekiştirdi. Yer, kumlara batmadan üzerinde yürünür hâle geldi. Kureyş müşrikleri ise yağan yağmur sebebiyle yerlerinden ayrılmaya güç yetiremediler, hareketsiz kaldılar. Allah, Müslimlere sükûnet verici, dinlendirici bir uyuklama da verdi."[4]

Ali'nin (ra) bildirdiğine göre; Bedir'de geceleyin yağan bir yağmura tutuldular, kalkanların ve ağaçların altında siperlendiler. Sonra, hepsi tatlı bir uykuya daldı.

Yalnız Peygamberimiz (sav) ayakta idi, ki bütün gece namaz kılmak ve Allah'a (cc) dua etmekle meşgul olmuş. "Ey Allah'ım! Şu bir avuç topluluğu helak edecek olursan, artık yeryüzünde sana ibadet olunmaz!"[5] demiş, şafak sökünce ve tan yeri ağarmaya başlayınca da "Ey Allah'ın kulları! Namaza!" diyerek seslenmiş, sabah namazını kıldırıp onları savaşmaya teşvik buyurmuştur.

"Hani Allah'tan bir güven içinde olasınız diye sizi bir uyku hâli bürümüştü. Ve (Allah) sizi onunla temizlemek, sizden şeytanın pisliklerini gidermek, kalplerinizi (yakin ve kararlılık ile) pekiştirmek ve ayaklarınızı sabit kılmak amacıyla gökten sizin için yağmur indirmişti."[6]

3. 8/Enfâl, 48
4. Taberi
5. Ahmed, Müsned
6. 8/Enfâl, 11

Bu, Allah'ın (cc) yaratma sıfatının kulları üzerinde nasıl da farklı farklı tecelli ettiğinin en harika örneklerindendir. Yağmur aynı yağmur, ancak etkileri çok farklı. Bir topluluk için temizlik aracı, yeri sağlamlaştıran bir etken, diğer topluluk için ise bataklık. Subhanallah! Bu, hayatımızda çokça karşılaştığımız durumlardandır. Bir musibet olur; bu musibet bir grubun imanını öyle bir etkiler ki bazen kişi tekrardan bu ruh hâlini yaşamak için imtihan temenni eder hâle gelir. Ancak aynı musibet, yanlış zamanda yapılan muhasebe ile birleşince başkalarını İslami hareketten uzaklaştırır. Rabbimizden her daim hidayet dilemek gerekir.

Burada uykunun tekrar zikredildiğini görüyoruz. Allah'ın (cc) yer ve gökteki orduları sayısızdır. Bununla birlikte kişinin, sıkıntı anında bir melek topluluğunun kendisine gelmesini beklemesine gerek yoktur. Rabbimiz çok basit gibi görünen bir şey ile de kişiye yardım edebilir. Bedir Ovası'nda kendilerinin üç katı daha büyük ve tam teçhizatlı olan bir orduya karşı mücahidlere, hayatımızın üçte birinin geçtiği hâl olan uyku ile yardım etmedi mi? Rabbimize karşı hüsnüzannımız sonsuzdur. O'nun lütfu ve keremine, bildiğimiz ve bilmediğimiz orduları ile bize her daim destek vermesine muhtacız.

Son olarak şunu belirtmek gerekir ki bu yardımlara erişmenin yolu Bedir Ovası'na doğru yola çıkmaktan geçer.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

İktibas

"Burada faydalı olan bir nükteyi zikredeceğiz:

İnsan, iman ehlinden birçok kimsenin dünya hayatında musibetlere uğradığını, kâfirlerden, günahkârlardan ve zalimlerden birçok kimsenin de dünya hayatında riyaset ve mal gibi birçok nimeti elde ettiğini görüp işitmektedir. Bu sebeple dünyadaki nimetlerin yalnızca kâfirler ve günahkârlar için olduğunu, müminlerin dünyadaki nasibinin ise çok az olduğunu zannetmektedir. Hatta bazen üstünlüğün ve zaferin dünya hayatında müminler için değil de kâfirler ve münafıklar için istikrar bulduğunu düşünmektedir. Allah'ın (cc) Kur'ân'daki;

"İzzet, Allah'ın, Resûl'ünün ve müminlerindir."[1]

"Ve bizim askerlerimiz mutlaka galip olacaklardır."[2]

"Allah: 'Andolsun ki ben galip geleceğim ve resûllerim de (galip geleceklerdir).' diye yazmıştır."[3]

"(Güzel) akıbet muttakilerindir."[4] gibi buyruklarını duyduğu zaman -eğer Kur'ân'a inanan kimselerdense- bu vaatlerin sadece ahirette gerçekleşeceğini düşünür. Sonra şöyle der: "Kâfirlerin ve münafıkların dünyada üstün olduklarını ve zaferler elde ettiklerini görüyoruz. Nusretin ve zaferin hep onlar için olduğuna şahitlik ediyoruz." Onun bu vehmi, kâfirlerden, münafıklardan ya da zalim günahkârlardan bir düşmanla karşı karşıya kalındığı zaman daha da kuvvetlenir. O kendini iman ve takva ehlinden saymasına rağmen, batıl ehlinin hak ehline galebe çaldığını düşünür. Şöyle der: "Ben hak üzereyim, fakat mağlubum. Demek ki hak üzere olanlar bu dünyada yenilgiye mahkûmdur. Güç, dünyada batıl ehline aittir."

Evet, o, kendisine Allah'ın, akıbetin takva sahiplerinin ve müminlerin olacağına dair vaadi hatırlatıldığı zaman "Bu sadece ahiret içindir." der. Ona "Peki, 'Allah (cc); dostlarına, sevdiklerine, hak ehline nasıl böyle bir şey yapar?' diye sorulduğu zaman der ki: 'Allah mülkünde dilediği gibi tasarruf eder, istediği gibi hükmeder. 'O, yaptıklarından sorulmaz; onlarsa sorulurlar.' "[5] Bu, Allah'ın fiillerinde hikmet ve maslahat aramayan bir bakış açısıdır. Bu sorunun sorulduğu kimse, Allah'ın fiillerinde hikmet arayan bir itikada sahipse der ki: "Allah (cc) onlara böyle yapmıştır. Çünkü onların ahirette sevap elde etmeleri, derecelerinin yükselmesi, sınırsız nimete kavuşmaları için sabırlarını sınamak istemiştir." Bu görüş sahiplerinden her birinin kendine göre bir anlayışı, anlatışı, müşkilleri ve bu müşkillere verdikleri cevapları vardır. Her biri Allah'ın zatı, sıfatları, isimleri ve hikmeti hakkındaki bilgisinin ölçüsünde bir inanışa sahiptir. Tencerenin kaynadığı zaman içindekini taşırdığı gibi, kalp de içinde bulunanı taşırır.

Biz bu kimselerden nicelerini işittik ve gördük ki, adeta Rab Teâlâ'ya zulüm nispet ediyor, ancak düşmandan sadır olacak şeyleri O'nun üzerine atıyorlardı. Mesela Cehm (b. Safvan), ashabının yanına gelir, onları cüzzam ve benzeri hastalıklara mübtela olan kimselerin yanına götürür ve "Bakınız, hiç merhametli olanların en merhametlisi olan Allah bunu yapar mı?" derdi. O'nun hikmetini inkâr ettiği gibi rahmetini de inkâr ederdi. Allah (cc), Cehm'e ve takipçilerine göre, hikmet ve merhamet sahibi değildi. Bunların büyüklerinden olan bir zat[6], "Yaratılmışlar için Yaratıcı'dan daha zararlı bir şey yoktur." demiştir. Yine bunlardan bazıları şu mısralarla misal getirirler:

---

1. 63/Münafikûn, 8
2. 37/Saffât, 173
3. 58/Mücadele, 21
4. 28/Kasas, 83
5. 21/Enbiya, 23
6. Kastedilen kişi Ebu Talib El-Mekki'dir. bk. Tarihu Bağdad, 3/89; El-Bidaye ve'n Nihaye, 15/467. (Bu bilgi kitabın Arapça baskısından alınmıştır.)

إِذَا كَانَ هذَا فِعْلَهُ لِمُحِبِّهِ ... فمَاذا تُرَاهُ فِي أَعَادِيهِ يَصْنَعُ

Eğer O'nun sevdiklerinden birine yaptığı buysa Sence düşmanlarına ne yapar?

Başına herhangi bir musibet geldiği zaman "Benim günahım neydi ki, bana bunu reva gördün?" diyen birçok kimseye sen de şahit olmuşsundur. Bana birçok kimse dedi ki: "O'na tevbe edip yöneldiğim zaman benim rızkımı daraltıyor, geçimimi zorlaştırıyor. Tekrar önceden işlediğim günahlara dalıp nefsimin isteklerini yerine getirdiğim zaman ise rızkım genişliyor, işlerim yoluna giriyor."

Kul ahirete iman etmiş olsa bile, dünya hayatında faydayı celbetmek ve zararı defetmek için kaçınılmaz olan şeyleri arar. Bunu, peşinde olduğu şeyi elde etmesinin müstehab, vacib ya da mübah olduğuna inanarak yapar.

Ben de onlara dedim ki: "Bu, O'nun bir imtihanıdır. Senin sadakatini ve sabrını görmek istemektedir. O'na yönelişinde samimi misin? Eğer samimi isen sabredersin, böylece akıbet senin olur. Yoksa O'na ettiğin tevbede yalancı mısın? Eğer yalancıysan gerisin geri günahlara dönersin."

Bu yalancı ve hakikatle alakası olmayan sözler ve vehimler iki temel üzerinde yükselmektedir:

Birincisi, kulun kendisi ve dini hakkında hüsnüzan beslemesi, kendisine emredilen şeyleri yerine getirdiğini, kendisine yasaklanan şeylerden de uzak durduğunu zannetmesi, düşmanı hakkında ise bunun tam tersini düşünmesidir. Yani ona göre düşmanı kendisine emredilen şeyleri yapmamakta, kendisine yasaklanan şeyleri ise irtikâb etmektedir. O; Allah'a, Resûl'üne ve dinine düşmanından daha yakındır.

İkincisi ise kendisine emredilen şeyleri zahiren ve bâtınen yaptığı, kendisine yasaklanan şeylerde de zahiren ve bâtınen kaçındığı hâlde Allah'ın (cc), hak dine mensup olan kimseyi desteklemeyeceğini, ona yardım etmeyeceğini, dünyadayken hiçbir şekilde ona zafer nasip etmeyeceğini, aksine o kimsenin mazlum, ezilmiş ve haksızlığa uğramış bir şekilde yaşayıp öleceğini zannetmesidir. O, İslam'ın hükümlerini yerine getirmiş ve imanın hakikatlerini ikame etmiş olduğu hâlde zalimlerin, günahkârların ve düşmanların üstünlüğü altında ezildiğini düşünür. Lailaheillallah! Bu aldanış nedeniyle nice cahil abid, basiretsiz dindar ve dinin hakikatlerinden habersiz olan sözde ilim ehli fesada uğramıştır!

Bilinmelidir ki, kul ahirete iman etmiş olsa bile, dünya hayatında faydayı celbetmek ve zararı defetmek için kaçınılmaz olan şeyleri arar. Bunu, peşinde olduğu şeyi elde etmesinin müstehab, vacib ya da mübah olduğuna inanarak yapar. Eğer bunu yapmanın hak dine, hidayete uymaya, tevhid üzere olmaya ve sünnete ittiba etmeye aykırı olduğuna inanırsa, bu sebeple yeryüzündeki herkese düşman olursa, tahammül edemeyeceği belaların altına girerse ve yararına olan şeyleri elinden kaçırırsa, dinini kemale erdirmekten vazgeçmesi, Allah ve Resûl'ünün istediği bir kul olmaktan cayması, kalbini önden giden mukarreblerin yolundan ayırması gerekir. Hatta orta yolu tutan Ashab-ı Yemin'in yolundan bile yüz çevirmesi, zalimler, hatta münafıklar zümresinin içine girmesi gerekir. Dinin asılları konusunda münafık olmasa bile füruatın (asıl olmayan meselelerin, ayrıntıların) ve amellerin birçoğunda münafıktır. Nitekim Resûlullah şöyle buyurmuştur:

"Kapkaranlık gecenin parçaları gibi fitneler ortaya çıkmadan önce amel işlemekte acele ediniz. O zamanda kişi mümin olarak sabahlayacak, akşama kâfir olarak çıkacak. Mümin olarak akşamlayacak, sabah kâfir olarak çıkacak. Dinini az bir dünyalığa satacak."[7]

Bu şöyle olmaktadır: Kişi dininin kemalinin, ancak dünyasının fesada uğramasıyla, katlanamayacağı bir zararın meydana gelmesiyle, kendisi için olmazsa

7. Müslim, 118

olmaz olan bir menfaatin elinden kaçmasıyla mümkün olacağına inanmakta, bunlar meydana geldikten sonra da uğradığı zarara tahammül edememekte, kendisi için olmazsa olmaz olan menfaatin elinden kaçmasına dayanamamaktadır.

Subhanallah! Bu fitne insanlardan birçoğunun, hatta ekserisinin dinin hakikatini anlamasına engel olmuştur. Bu fitnenin kaynağı iki büyük cehaletten kaynaklanmaktadır: Dinin hakikati hakkındaki cehalet ve nefislerin arzuladığı şeylerin zirvesi olan, nefislerin sevinç ve lezzet kaynağı olan nimet hakkındaki cehalet. Kişi bu iki cehaletin birleşmesiyle dinin hakikatini ikame etmekten ve nimetin hakikatini talep etmekten geri durur.

Malumdur ki, kulun kemale ulaşması, talep ettiği nimeti ve ona ulaştıracak ameli bilmesiyle, bununla beraber bu ameli kararlılıkla işlemesiyle, o nimete karşı samimi bir muhabbet beslemesiyle mümkündür. Aksi takdirde, yani amel ve kesin irade bulunmazsa, kişinin talep ettiği şeyi ve ona götürecek yolu bilmesi, istediği şeyi elde etmesi için yeterli olmaz. İstenilen şeyin elde edilmesi için sabır mutlaka gereklidir. Demek ki kulun mutluluğu, elde edeceği lezzetin ve nimetin kemali bu beş şarta bağlıdır: İstenilen nimeti bilmek, o nimete muhabbet beslemek, o nimete ulaştıracak yolu bilmek, bunun için yapılması gerekenleri bilmek, bu yolda sabır göstermek. Allah (cc) şöyle buyurur:

"Asra/zamana andolsun ki, hiç şüphesiz insan, hüsran içindedir. İman eden, salih amel işleyen, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler müstesna."[8]

Burada anlatmak istediğimiz şey şudur: Bu fitnenin temelinde yatan iki sebep de Allah'ın dini, emirleri, vaadi ve tehditleri hakkındaki cehaletten kaynaklanmaktadır. Zira kul, hak dinin gereklerini yerine getirdiğini zannettiği zaman, kendisine emredilen her şeyi zahiren ve bâtınen ifa ettiğine, kendisine yasaklanan her şeyden de uzak durduğuna inanmaktadır. İşte bu, kulun hak dini, Allah'ın kendisi üzerindeki haklarını, dinden kastedilen şeyin ne olduğunu bilmemesinden kaynaklanmaktadır. O, hem Allah'ın hakları konusunda cahildir, hem de hak dinin ne kadarını yaşadığı ve ne şekilde yaşadığı konusunda cahildir. Bu kimse, Allah'ın hak ehline dünyada ve ahirette yardım etmeyeceğine, aksine dünyada kâfirlerin ve münafıkların müminlere üstün geleceğine, zalimlerin ve fasıkların takva sahiplerine ve iyi kimselere galebe çalacağına inanıyorsa, bu, onun Allah'ın vaadi ve tahdidi konusundaki cahilliğinden kaynaklanmaktadır.

Birinci makam: Kul bazen birçok farzı terk eder de onların hakkında, ya da onların farziyeti hakkında bilgisi olmaz. İşte bu kimse ilim yönünden kusurludur. Bazen de bir şeyi ve onun farz olduğunu bildiği hâlde onu terk eder. Ya tembellikten dolayı, ya batıl bir tevilden dolayı, ya kör taklitten dolayı ya da o şeyden daha öncelikli olan bir şeyle meşgul olduğunu zannetmesinden dolayı terk eder. Kalbi ilgilendiren farzlar, bedeni ilgilendiren farzlardan daha kuvvetli ve daha pekiştirilmiştir. Fakat insanların birçoğuna göre kalbi ilgilendiren farzlar dinin gereklerinden sayılmaz. Sadece fazilet ve müstehab olarak görülür. Bu zihniyetteki bir kimseyi, bedensel bir farzı yerine getiremediği zaman sıkıntıya girdiğini görürsün. Hâlbuki o, bedensel farzlardan daha önemli olan kalbin farzlarını terk etmiştir. Yine onu, en ufak bir haram işlediği zaman sıkıntılı bir hâlde görürsün. Hâlbuki o, daha şiddetli haram ve daha büyük günah olan kalbi ilgilendiren haramları irtikab etmiştir.

Allah'ın emrettiklerini terk ederek O'na kullukta bulunduğunu düşünen ne çok kimse vardır! Bu kimseler güçleri yettiği hâlde iyiliği emretme ve kötülükten sakındırma görevlerini yerine getirmezler. Böyle yaparak Allah'a yakın olduklarını, bütün kalpleriyle O'na yöneldiklerini ve kendilerini ilgilendirmeyen şeylerden de yüz çevirdiklerini zannederler! Hâlbuki bu kimseler Allah katında en fazla buğzedilen kimselerdir. Fakat onlar, imanın hakkını verdiklerini, İslam'ın hükümlerini uyguladıklarını, Allah'ın dostlarından ve hizbinden olduklarını zannederler.

Allah'ın haram kıldıklarını irtikab ederek O'na kullukta bulunduğunu düşünen kimselerin sayısı da az değildir! Bu kimseler işledikleri haramın Allah'a bir ibadet ve yakınlık olduğuna inanır. Bunların durumu, o haramı haramlığına ve günahına itikad ederek işleyen kimselerin durumundan daha şerlidir. Bunlara örnek olarak şeytani semaya kulak veren, bu şekilde Allah'a yakınlaşmaya çalışan kimseleri zikredebiliriz.

8. 103/Asr,1-3

Onlar, kendilerinin Rahman'ın dostları olduklarını zannederler, hakikatte ise onlar şeytanın dostlarıdır.

Birçok insan da dinin bütün emirlerini yerine getirdiği hâlde başkalarının zulmü altında ezildiğini düşünür. Hâlbuki onlar dinin bütün emirlerini yerine getiriyor değillerdir. Kendilerinde bir miktar hak olduğu gibi bir miktar da batıl ve zulüm vardır. Nitekim onların hasımlarında da bir miktar hak ve adalet vardır. Bir şeye olan sevgin seni kör ve sağır eder. Şöyle ki; insan kendisine olan sevgisi konusunda çok ileri gider, sadece iyiliklerini görür. Hasmına olan nefreti konusunda da çok ileri gider, onun sadece kötülüklerini görür. Hatta kendine olan sevgisi öylesine şiddetlenir ki kötülüklerini bile iyilik olarak görür. Nitekim Allah (cc), "Kötü ameli kendisine süslü gösterilip de onu güzel görenle (Allah'ın hidayet ettiği kimse bir olur mu hiç)?"[9] buyurmuştur. Yine düşmanına olan nefreti öylesine şiddetlenir ki, onun iyiliklerini de kötülük olarak görmeye başlar. Şair şöyle demiştir:

نظَرُوا بِعَيْنِ عَدَاوَةٍ وَلَو انَّهَا ... عَيْنُ الرِّضَا لاسْتَحْسَنُوا مَا اسْتَقْبَحُوا

Onlar düşmanın gözüyle baktılar

Eğer rıza gözüyle baksalardı, şüphesiz çirkin buldukları şeyleri güzel bulurlardı.

Böyle bir cehalet, genellikle heva ve zulüm ile birlikte bulunur. Çünkü insan çok zalimdir, çok cahildir. İnsanların din edindikleri şeylerin çoğunluğu, atalarından ve seleflerinden aldıkları âdetlerdir. Kabul ve red, sevgi ve nefret, dostluk ve düşmanlık konularında onları taklit ederler.

Allah (cc) dininin, hizbinin ve dostlarının üstün olmasını, hem ilim hem de amel açısından dinine uyulması şartına bağlamıştır. Batıl yolda olan kimse içinse -isterse o kendini hak yolda zannetsin- böyle bir vaatte bulunmamıştır. Aynı şekilde üstünlük ve şeref de iman ehline aittir. Allah (cc) elçilerini bu imanla göndermiş, kitaplarını bu iman ile indirmiştir. Bu iman, hem ilim hem amel hem de hâldir. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

"Şayet inanıyorsanız üstün olan sizlersiniz."[10]

Demek ki kul ne kadar iman sahibiyse o kadar üstündür.

"İzzet, Allah'ın, Resûl'ünün ve müminlerindir."[11]

Demek ki kul ne kadar müminse, imanın hakikatlerini ne kadar elde etmişse, o kadar izzet sahibidir. Eğer bir kul üstünlüğünü ve izzetini kaybetmişse, bu onun hem ilim hem de amel açısından, hem zahiren hem de bâtınen imanın hakikatlerini gerçekleştirememesinden kaynaklanmıştır.

Aynı şekilde kötülüklerin kuldan savılması da iman ile doğru orantılıdır:

"Şüphesiz ki Allah, iman edenleri savunur/müdafaa eder."[12]

Eğer kulun başına bir kötülük gelmişse imanının zayıflığındandır. Yine Allah'ın (cc) kula yeterli gelmesi de kulun imanı ölçüsündedir:

"Ey Nebi! Sana ve sana tabi olan müminlere Allah yeter."[13]

Demek ki Allah'ın kullarına yetmesi; onların Resûl'üne uymasıyla, boyun eğmesiyle ve itaat etmesiyle ilişkilidir. Kimin imanında bir azalma olursa bunların azalmasına da neden olur. Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat'e göre iman artar ve azalır. Aynı şekilde Allah'ın (cc) dostluğu da kulun imanıyla bağlantılıdır:

"Allah, müminlerin velisidir/dostudur."[14]

"Allah, iman edenlerin velisidir/dostudur."[15]

Yine O'nun özel beraberliği iman ehline mahsustur:

"Çünkü Allah, müminlerle beraberdir."[16]

"Demek ki kulun imanı azaldığı veya zayıfladığı zaman, Allah'ın dostluğundan ve beraberliğinden nasibi de o ölçüde azalmaktadır."[17]

9. 35/Fâtır, 8

10. 3/Âl-i İmran, 139
11. 63/Münafikûn, 8
12. 22/Hac, 38
13. 8/Enfâl, 64
14. 3/Âl-i İmran, 68
15. 2/Bakara, 257
16. 8/Enfâl, 19
17. Şeytanın Tuzakları ve Korunma Yolları, İbn Kayyım el-Cevziyye, Neda Yayınları, s.654-660

Mümini güçlü kılan unsur, kendisini hayra ulaştıracak olan, üzerine salih amel bina edeceği faydalı şeyleri elde etmede gayretli olmasıdır. Bunun tam zıddı olan; kendisini ilgilendirmeyen, faydalı olmayan, boş şeyler ile meşgul olması da mümini zayıflatır ve gücünü bitirir.

MÜMİNİ GÜÇLÜ KILAN, GAYRET ETMESİDİR

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.org

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Değerli Kardeşim,

Bu ayki yazımızda rahmet damlalarından tefsiri geniş, sözü öz olan Resûlullah'ın hadis-i şerifini seninle beraber anlamaya devam ediyoruz. Rabbim bizleri hakka ve onunla amel etmeye muvaffak kılsın. Allahumme âmin.

Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurur:

"Güçlü mümin, Allah katında zayıf müminden daha hayırlı ve daha sevimlidir. Bununla beraber her ikisinde de hayır vardır. Sana fayda veren şeyleri elde etmeye gayret et. Allah'tan yardım dile ve acizlik gösterme. Şayet başına bir iş gelirse sakın, 'Eğer şöyle yapsaydım, şöyle şöyle olurdu.' deme. Aksine 'Allah'ın takdiri; O dilediğini yapar.' de. Çünkü (eğer şöyle yapsaydım... demek) şeytanın vesvesesine kapı aralar."[1]

Allah Resûlü (sav) bu hadis-i şerifinde müminin özelliklerini zikrediyor.

1. Müslim

Bir önceki yazımızda müminin güçlü oluşundan bahsettik. Bu yazımızda ise "Güçlü mümin, faydalı olan şeyleri elde etmeye gayret edendir." diyerek hadisimizi anlatmaya devam edeceğiz.

Mümini güçlü kılan unsur, kendisini hayra ulaştıracak olan, üzerine salih amel bina edeceği faydalı şeyleri elde etmede gayretli olmasıdır. Bunun tam zıddı olan; kendisini ilgilendirmeyen, faydalı olmayan, boş şeyler ile meşgul olması da mümini zayıflatır ve gücünü bitirir.

Peygamber (sav), şöyle buyurur:

"Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi, İslam'ının güzelliğindendir."[2]

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden, ya hayır konuşsun ya da sussun."[3]

İki hadis-i şerifte de görmekteyiz ki müminin, İslam'ını ve akidesini sağlam zeminde tutabilmesi, hayırlı olana yönelmekle ve boş şeyleri hayatından çıkarması ile mümkündür.

Bu nedenle her Müslim, kendisini "Hayırda mı gayretliyim, yoksa şerde mi?", "Hayır olanları mı dert edinip gündemime alıyorum, yoksa şer olanı dert edinip boş olan şeyleri mi gündemime alıyorum?" diye muhasebeye çekmelidir.

Bu konuyu günlük yaşantımızda biraz daha örneklendirecek olursak şöyle açıklayabiliriz:

Her Müslim'in dinini yaşayabilmesi için ilim öğrenmesi farzdır. Bununla beraber soru sorması da elzemdir. Fakat Müslim, her aklına gelen soruyu sormamalıdır. Onu ilgilendiren, üzerine amel bina edeceği, kendisini Allah'a yakınlaştıran soruları sormalıdır.

Üzülerek söylüyorum ki birçoğumuz Allah Resûlü'nün, dualarında Allah'a sığındığı faydasız ilme dair soru soruyoruz. Geçmişe, gaybe ve geleceğe dair soruların sorulması; dünya savaşlarının sorulması; bekârın boşanmayı sorması, cariye ahkâmının sorulması gibi... daha örnek verebileceğimiz birçok faydasız sorular...

Öncelikle soru sormadan önce "Amel etmek için mi, yoksa merak ettiğim için mi soruyorum? Üzerine amel bina edeceğim bir soru mu, yoksa cevabı beni ilgilendirmeyen bir konu mu?" diye düşünerek kendimize sormalıyız. Bunun neticesinde sorularımızın cevabını aramalıyız, ki hayra muvaffak olalım.

Aksi hâlde faydasız ilme dair sorular sorarak, asıl yapmamız gerekenlerden uzaklaşmış oluyoruz. İsrailoğulları'nın, kesecekleri ineğe dair soru sormaları gibi. Gereksiz sorular sorarak, neredeyse Allah'ın emrettiği ineği kesemeyeceklerdi.

Hayra Ulaşmanın Yolları

Hayra ve faydalı olanlara ulaşmamız ve onlarla meşgul olmamız gerektiğini yukarıda belirttik. Bununla beraber hayra ulaştıran yolları öğrenmemiz de elzemdir. Hadisimizin içerisinde iki tane yol gösterildi. Birincisi, Allah'tan (cc) yardım istemek; ikincisi, gayretli olmaktır. Şimdi bunlar üzerinde muhabbetimizi devam ettirelim.

1. Allah'tan Yardım İstemek

Hayra da şerre de muvaffak kılan Allah'dır (cc). Allah dilemediği müddetçe hiç kimse hayra ulaşamaz. Bu sebeple Peygamber'imiz (sav), dualarında günün hayırlarını Allah'tan istemiş ve faydasız olan şeylerden tekrardan Allah'a sığınmıştır.

Peygamber'imiz sabah akşam şu duayı yapardı:

"Allah'ım! Senden bugünde olan ve bugünden sonraki hayrı ister, bu günden sonraki şerden de sana sığınırım."[4]

Her Müslim hayra ulaşmak için elini semaya yöneltip "Rabbim! Hayrın da şerrin de sahibi sensin. Sen, her şeyin sahibisin. Sen dilemeden ağaçlardan bir yaprak dahi yere düşmez. Senden, beni hayra muvaffak kılmanı istiyorum ve her boş, faydasız şeylerden de sana sığınıyorum" diyerek her hâlinde dua etmelidir.

Peygamber'imiz (sav), sahabesini her şeyi Allah'tan (cc) isteme konusunun o kadar üstünde durdu ve o kadar eğitti ki sahabe ayakkabılarının bağcıkları dahi olsa Allah'tan istedi. Atına yön verdiği kırbacı, yere düştüğü zaman bir başkasından istemeyecek kadar hassas davrandılar ve atlarından inip kırbaçlarını kendileri aldılar. Sahabe, "Bağcık da olsa, kırbaç da olsa

2. Tirmizi
3. Buhari, Müslim
4. Müslim

Allah (cc) dilemediği müddetçe bu amele muvaffak olunmaz." akidesini çok iyi idrak etmişti.

Kişi program yaparak, niyet ederek, nasihat dinleyerek hemen hayra ulaşamaz. Bunlar hayra ulaştırsa bile hayırda sabit kılmaz. Hayra ulaşmak ve onda sabit kalmak için irade gerekir, kuvvet gerekir, sabır gerekir. Bunların hepsi de Rabbimizin dilemesi ve muvaffak kılması ile mümkündür. İşte bu sebeple hayra ulaşmak için ilk etapta Allah'tan yardım istemek gerekir.

2. Gayret Etmek

Hayra ulaşma yollarının bir diğeri de gayret göstermektir. Yani bunun için çabalamak, irade göstermektir. Hiçbir şey bir kerede elde edilmez. Tarla sahibi olan bir çiftçiyi düşündüğümüzde, hasat döneminden önce tarlasındaki ürünler için bir gayret ortaya koyması gerekir, ki sonuç olarak meyvesini ve sebzesini alabilsin. Hakeza faydalı olan şeylere ulaşmak için de gayret gereklidir. Gayret varsa başarı vardır. Gayret varsa hedefe ulaşmak vardır.

Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurur:

"Kim iffetli olmaya çalışırsa Allah da onu iffetli kılar. Kim de sabırlı olmaya çalışırsa Allah da onu sabırlı kılar."

"Sana fayda veren şeyleri elde etmeye gayret et. Allah'tan yardım dile ve acizlik gösterme."[5]

Gayret Ne Demektir?

Gayret; kişinin zahiri sebeplere yapışarak, hedefine doğru duraklamadan, iradeyle yürümesidir. Yani gayret için üç madde gereklidir:

a. Hedef belirlemek: Kişinin hedef belirlemeden gayret ortaya koyması mümkün olmadığı gibi ne kadar gayret ortaya koyması gerektiğini de bilemez. Gayreti harekete geçiren şey, doğru hedef belirlemesidir.

b. Zahiri sebeplere yapışmak: Kişinin zahiri sebeplere yapışmadan ortaya koyacağı çabaya gayret diyemeyiz. Bu sadece yorulmaktır. Bu sebeple hayra dair zahiri sebeplere yapışmalıyız. Hayırda zahiri sebep ise, önce hayra dair Kur'ân ve sünnetten ilmi öğrenmek veya istişare etmek, daha sonra onun için gerekli olanları ortaya koymaktır.

Örneğin; arkadaş çevresinde hayra ulaşmak istiyoruz. Önce kimlerin hayırlı arkadaş olduğunu, kimlerin olmadığını tespit etmeliyiz. Bunu yapabilmek için de bu konunun ilmini öğrenmek ve istişare etmemiz gerekir. Daha sonra bunun için gerekli olan mescid ortamlarına gitmek, muhabbetimizi hayra çevirecek olan Kur'ân'ı okumak, ibadet etmek gibi gerekli olan amelleri de ortaya koymalıyız, ki arkadaş ortamında hayra ulaşmış olabilelim.

c. Duraklamamak, az da olsa ilerlemek: Mümin, akan su misali olmalıdır. Duraklamamalıdır. Durduğu zaman kokacağını ve yosunlaşacağını bilmelidir. Bundan dolayı acizlik göstermeden, az da olsa akmalıdır.

Akan her su kendini temizlediği gibi aynı zamanda hedefine giden yolda kendini güçlü kılar. Önüne bir set çıksa bile birikerek güç toplar ve o güçle seti devirir. Böylelikle hedefine ulaşma yolunda engel tanımamış olur.

Örnek verecek olursak; İslam davasına hizmet etmek bir hayırdır. Bu hayrın önünde oturan, engelleyen, tuzak kuran bir İblis vardır. Bizleri kimi zaman dünya fitnesiyle kimi zaman aile fitnesiyle kimi zaman yorulma ve bıkkınlıkla bu hayırdan mahrum etmeye çalışır/çalışıyor/çalışacaktır.

Kişinin bu tuzaklardan kurtulması da hayra ulaşması da azmetmesine ve ilerlemesine bağlıdır. Önderimiz ve liderimiz Resûlullah (sav), amellerde bıkkınlık ve ağır gelme hastalığına yakalandığımız zaman şifa bulmamızı; zor da gelse amele, sünnete devam etmeye bağlamıştır.

Peygamber'imiz (sav) şöyle buyurur:

"Her amelin bir canlılık dönemi, bir de fetret/bıkkınlık dönemi vardır. Amellerin bıkkınlık döneminde benim sünnetime yapışmaya devam edin."

Allah (cc) bizleri hayra ulaşan, hayırda yarışan ve sabit kalan kullarından eylesin. Allahumme âmin.

Davamızın sonu âlemlerin rabbine hamd etmektir.

Bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

5. Müslim

KAPİTALİST CAHİLİYE, OXFAM RAPORU VE TÜRKİYE

- Cahiliye; bir dönemin değil, bir düzenin/anlayışın adıdır. Cahiliye; meşruiyetini Allah'tan (cc) almayan, ilkelerini vahyin belirlemediği ve Allah'ın şeriatıyla hükmetmeyen her türlü sistemdir.

- Cahiliyenin birden faza yüzü vardır. Kimi zaman imparatorluk olarak, kimi zaman saltanat olarak, kimi zaman ağalık olarak ve kimi zaman da sermayenin tahakkümü olarak ortaya çıkar. Cahiliye bugün sermayenin tahakkümü olarak zuhur etmiştir.

- Oxfam Raporu'na göre; 2153 kişinin serveti 4,6 milyar insandan daha fazladır. Yani; -100 kişilik geniş aileler olarak düşünüldüğünde- 21 aile, dünyanın %60'ından daha fazla kazanmaktadır.

- Başka bir ifadeyle; dünyada var olan açlık ve yoksulluğun nedeni gözleri doymayan bir azınlıktır. Kur'ân'ın ifadesiyle bunlar; müstekbirler (büyüklenenler), mele (seçkinler) ve mutref (zengin ve sosyete ehli) kimselerdir.

- Ekini ve nesli ifsat eden, insanları Allah'ın yolundan alıkoymak için mallarını harcayan, toplumu müşrikleştirmek için gece gündüz tuzak kuran ve mustazaf halkı tevhid davetçilerine karşı kışkırtanlar bunlardır.

- Kapitalist cahiliyeyi var eden sermayenin dini yoktur. Tek kutsalları para ve daha fazla kâr elde etmektir. Yerine göre demokrat, diktatör, eşcinsel... kazandıracaksa İslamcı bile olabilirler. Örnek: Türkiye!

- Her dönemin adamlarıdır onlar... Tek Parti Dönemi'nde de Adnan Menderes Dönemi'nde de zenginlerdir. Kenan Evren, Turgut Özal, 28 Şubat veya AKP Dönemi... Kim olursa olsun koç gibi kazanır; tarla kime ait olursa olsun sabanlarını sürerler.

k Kapitalist cahiliyede her ay yüz binlerce lira kazanan siyasiler, aylık sadece 2.500 ₺ kazananların sorunlarını çözer (!); sistemin maaşlı mollaları ise asgari ücretin faziletlerini anlatır. Hem, Peygamber de fakir değil miydi?

k Örneğin deprem olur, yoksullar ölür… Tüm başarılar resmî kurumların olur, ölümler ise takdir-i İlahidir. Nedense takdir-i İlahi hep asgari ücret alanların evini yıkar… Resmî mollalar hazırdır; Allah sabredenleri sever! Hem, depremde ölen şehit değil midir?

k Sermaye sahipleri ve vitrindeki (siyasetçi) adamlar savaş kararı verir. Savaşta ölen, yine asgari ücretlilerdir. Nedense sermaye sahipleri vatan için nutuk atar, savaş kararı alır, ama takdir-i İlahi, şehadeti (!) garibanlara nasip eder.

k Kapitalist cahiliye; kendini ilah gören bir avuç insanın, kul gördüğü milyarca insana tahakkümüdür. Ve maalesef 21. yüzyıl cahiliyesinde müstekbirler lehine halkı uyutma görevi, tahrif edilmiş İslam'a verilmiştir.

k Satılmış mollalar eliyle tahrif edilen İslam; kitleleri uyuşturmak ve sabır, cennet, takdir-i İlahi gibi cümlelerle avutmak için kullanılmaktadır. Uyarmak ve uyandırmak için gelen din, hainler eliyle, uyuşturucu vazifesi gören bir yaşam biçimi hâline dönüştürülmektedir.

k Tevhidle Allah'a (cc) kul olmadıkça başkalarına kulluk etmek kaçınılmazdır. Bu; imparator olur, sultan olur, ağa olur, patron olur… Zira sahibini bilmeyenin sahibi çok olur. Allah'a kul olmayanı kırbaçlayan bir el mutlaka bulunur.

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)

KÜÇÜK KALKAR, BÜYÜĞE BAKAR

Mahi
mahi@tevhiddergisi.org

Derslerde çocuk eğitiminden bahsediliyor. Çocuklarınızla oynayın, vakit geçirin, onları dinleyin, diyorlar. Evet evet, kulaklarımla duydum bunları. Hatta şimdi evde dinlemeleri için dersler dahi vermişler. Annem dinlerken ha bire iş yapıyor, çay getiriyor, çerez götürüyor; babam elindeki telefonla Twitter'da geziniyor. Bu yüzden hiç değişmiyorlar. Ama bizim hemen değişmemizi, her şeyi öğrenmemizi, iradeli olmamızı, hiç hata yapmamamızı bekliyorlar. Daha çok beklerler!

Sevgili Günlüğüm,

İyi ki varsın. Yoksa kime dökerdim içimi?

Bugün her zamanki gibiydi okul. Dersler işlendi. Kur'ânlar dinlendi. Teneffüs ve beslenme saati... Her şey rutindi. Sınıfın çoğu katıldı derse. Ödevlerini de yapmıştı her biri. Ben... Tabii ki ben hariç yine. Sesim çıkmadı derste. Hiçbir soruya cevap veremedim. Bir köşede Hoca'mın beni görmemesi için büzüldüm. Kaçar mı ondan! Öyle ilgili ki bizimle. Hemen fark etti yine. Dersin yarısını bana ayırdı diyebilirim. Yazdı, olmadı. Resmetti konuyu. Yine anlamadım. Drama yaptırdı. Yok. Sonunda yorulduğumu anladı da bıraktı. Ama şefkatle davrandı. Beni hiç kırmadı. O kimseyi kırmaz ki zaten...

Eve geldim. Aynı şeyler işte. Annem ev işleriyle meşguldü. Babam hep geç geliyordu, biliyorsun. O gün ne olduysa erken geldi eve. Neşesi yerindeydi. Annem hemen yemeği hazır etti. Yemek yendi. Babam Kur'ân'ını istedi. Koşarak getirdim. Elimden tuttu ve "Haydi gel, sen oku, ben dinleyeyim." dedi. Çok heyecanlandım. Ben... ben elif cüzündeyim. Şedde konusundayım, diyemedim. E tabii gösterdiği ayetleri okuyamadım. Yutkundum, yutkundum. Ellerim terledi. Babam Kur'ân'ı elimden çekti. "Sabahtan akşama kadar okuldasın, ne öğretiyorlar sana orada?!" diyerek başladı kızmaya. "3. sınıfa geldin, hâlâ Kur'ân okuyamıyorsun. Ne biçim

ders veriyorlar? O hocaların hiç mi ilgilenmiyor sizinle? Bu kadar da olmaz. Emanet ettiğimiz çocuklara nasıl eğitim veriyorlar?!" dedi. Gerisini dinlemek bile istemedim. Odama gittim.

Sahi günlük, hakikat babamın dediği gibi miydi? Asla... Asla değil. Hoca'mın benim için, hatta bizim için yaptığı fedakârlıkları bir bilsen, inanamazsın!

Sabah erkenden kalkıyor Hoca'm. Onun en fazla beş saat uyuduğunu düşünüyorum. Bazen hiç uyumuyor. O zaman sınıfa apacı bir kahve ile geliyor. Uyuyamamasının nedeni, tek işinin öğretmenlik olmaması. Aynı zamanda birçok iş yapıyor. Sohbet veriyor, ders hazırlıyor, her birimizin evine ziyarete gidiyor, başka alanlarda sorumlulukları oluyor, sınavları var ve çalışması gerekiyor... Bu tempoyla benim Hoca'm her gün bizim tıkış tıkış servisimizle bir saat yol geliyor. O kadar sıkışıyor ki... Ama şikâyetlenmiyor. Kimi talihsiz olaylarla karşılaşıyoruz serviste. Kusanlar oluyor. Birçok kez Hoca'mın temizlediğine şahit oldum...

Servisten inince başlıyor mesaisi. Tam beş ders. Hepsine ayrı ayrı hazırlanıyor. Farklıyız ya birbirimizden. Öğrenme şekillerimiz de farklıymış, hepimize hitap etmeye çalışıyor. Bazen kılık değiştiriyor. Dersi eğlenceli işliyor. Çok gülüyoruz. Hem de öğreniyoruz. Şeyy... ben hariç. Ben derste anlıyorum, sonra unutuyorum, demiş miydim sana günlük? Aa bir de geziler tertip ediyor Hoca'm. Bu geziler de eğitimimizin bir parçası. Uçakla şehir dışına bile gittik geziye!

Kitap okumayı çok seviyor. Bu nedenle bizi birçok kez kitap fuarına götürdü. Devasa büyüklükte bir alan. Ve çok uzak. Orada yirmi çocuk ile gezmek yürek ister. Ama o yılmadan senede iki kez bunu yapıyor. Ne için günlük? Tabii ki eğitimimiz için. Şu notu eklemeden geçemeyeceğim günlük: Ailemle hiç gitmedim fuara. Ama hocamla defalarca gittim.

Hoca'ma teneffüste dinlenmek de yok. Dışarıda, koridorlarda nöbet tutuyor. Kahvaltı saatinde tam rahat edecek derken mutlaka en az iki öğrenci kavga ettiği için dışarı çıkmak zorunda kalıyor. Buz gibi oluyor kahvaltısı.

Okuldan çıkınca hepimiz evimize gidiyoruz. "Şöyle eve gidip kendimi yatağa atayım da dinleneyim." diyordur yazık, ama bu mümkün değil. Çünkü Hoca'm ya eğitime ya toplantıya ya da veli ziyaretine gidiyor. Bazen aç karınla saatlerce çalışıyor. Evine döndüğünde ise başka sorumlulukları var tabii. Hangi birini söyleyeyim?

Şimdi bu kadar fedakârlık yapan Hoca'ma, babamın laf söylemesi kabul edilebilir mi? Kur'ân'a bir türlü geçemedim, evet. Ama bu Hoca'mın suçu değil ki! Yirmi kişilik sınıfta hepimizle tek tek ilgilenerek öğretiyor dersi. O an anlıyorum hatta. Ama eve gelince unutuyorum, dedim ya! Anneme soruyorum, "Kendin yap ödevini" diyor. "Bizim zamanımızda bizi kimse çalıştırmazdı, kendimiz yapardık derslerimizi." diyor. Babam eve geç geliyor, demiştim. Okula başladığım ilk zamanlar bana yardım etmesini istemiştim. "Sabahtan beri çalışıyorum, çok yorgunum." deyip beni gönderdi. O gün bu gün ondan yardım istemedim. O da hiç sormadı zaten. Yani günlük, hâlâ Kur'ân okuyamamamın sebebi, benim geç öğreniyor oluşum ve ailemin benimle ilgilenmeyişi. Ama şuç, herkesin başkasında görüp de hiç kimsenin kabul etmediği tek gerçek...

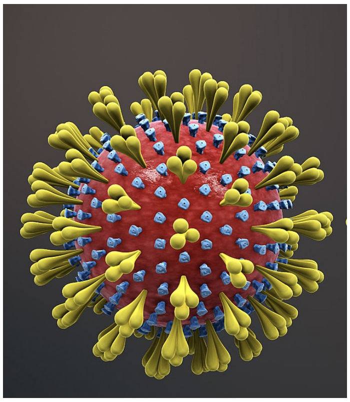
Hoca'mı hiç dinlemeyenler de var. Derste konuşup duran, herkesin huzurunu bozanlar... Sus diyor anlamıyor, otur diyor, tersini yapıyor. Dersi sabote ediyor. Yazık benim Hoca'ma. Bunlarla baş edemiyor. Nasıl baş etsin? Hamur değil ki yoğursun, şekil versin. On dokuz saatte ana babasının yapamadığını beş saatte Hoca'm nasıl halletsin?..

Babam ve annem, hatta tüm anne babalar sohbete gidiyorlar. Ben de gidiyorum onlarla. Derslerde çocuk eğitiminden bahsediliyor. Çocuklarınızla oynayın, vakit geçirin, onları dinleyin, diyorlar. Evet evet, kulaklarımla duydum bunları. Hatta şimdi evde dinlemeleri için dersler dahi vermişler. Annem dinlerken ha bire iş yapıyor, çay getiriyor, çerez götürüyor; babam elindeki telefonla Twitter'da geziniyor. Bu yüzden hiç değişmiyorlar. Ama bizim hemen değişmemizi, her şeyi öğrenmemizi, iradeli olmamızı, hiç hata yapmamamızı bekliyorlar. Daha çok beklerler! Onlar düzelmeden düzelmemiz zor be günlük... Dedem derdi ki: "Küçük kalkaaa, büyüğe bakaaaa." (Küçük kalkar, büyüğe bakar.)

YENİ KORONAVİRÜS (CORONAVIRUS)/ COVID-19 SALGINI

Gözde TERCÜMAN
gozdetercuman@tevhiddergisi.org

Koronavirüs enfeksiyonu kapmış hasta bireyler ile veya henüz tanısı konulmamış, ancak Koronavirüs enfeksiyonu kaptığından şüphelenilen kişiler ile yakın temas etmiş olanlar, son temaslarından sonraki 14 gün boyunca günde iki kez ateşlerini ölçmeli; öksürük, solunum sıkıntısı ile titreme, vücut ağrıları, boğaz ağrısı, baş ağrısı, ishal, mide bulantısı, kusma ve burun akıntısı gibi diğer erken semptomların olup olmadığını takip etmelidir.

Koronavirüs (Coronavirus) büyük bir virüs ailesidir. Soğuk algınlığından MERS-CoV (Orta Doğu Solunum Sendromu) ve SARS-CoV (Şiddetli Akut Solunum Sendromu)'na kadar geniş yelpazede hastalıklara sebep olabilmektedir.[1]

Koronavirüsler zoonotik hastalıklardandır, yani hayvanlardan insanlara bulaşır. Koronavirüsler memeli, kemirgen ve kanatlılar gibi, evcil veya yabani olması fark etmeksizin bu sınıftaki hayvanlarda bulunabilmektedir. SARS-CoV'un misk kedilerinden, MERS-CoV'un ise hörgüçlü develerden insanlara bulaştığı saptanmıştır. Koronavirüs ailesinden henüz insanlara bulaşmamış, ama hayvanlarda saptanmış birçok virüs bulunmuştur.

Koronavirüslerin insanlarda olan alt tipleri, çoğunlukla soğuk algınlığına

1. Virüs, hastalıklara sebep olabilen bir mikroorganizmadır.

sebep olan virüslerdir. Bunun dışında daha az olarak solunum yolu hastalıkları, boşaltım sistemi hastalıkları (enterit), karaciğer hastalıkları (hepatit), böbrek hastalıkları (nefrotik) ya da sinir sistemi hastalıkları (nörolojik tutulum) şeklinde seyreden hastalıklara da sebep olabilmektedir.

SARS-CoV 2003 yılında uluslararası acil sağlık durumu olarak, daha öncesinde bilinmeyen bir virüs hâlinde ortaya çıkmış ve büyük bir salgın yaşanmıştır. Bu salgın, yüzlerce insanın hayatını kaybetmesine sebep olmuştur.

31 Aralık 2019'da Çin, Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde gerçekleşen, sebebi bilinmeyen akciğer enfeksiyonu (pnömoni-zatürre) vakalarını ve buna bağlı ölümleri bildirmiştir.[2] Bunun üzerine yapılan araştırmaların sonucunda 7 Ocak 2020 tarihinde bu ölümlerin sebebi, daha önce insanlarda tespit edilmemiş yeni bir Koronavirüs (COVID-19) olarak saptanmıştır. Daha sonra Çin'in Wuhan şehrinde bu virüsün insanlara nereden ve nasıl bulaştığına yönelik yapılan araştırmalarda Wuhan Şehri Güney Çin Deniz Ürünleri Pazarı[3] çalışanlarında kümelenme olduğu tespit edilmiştir. Kaynağın henüz netlik kazanmamasıyla birlikte eldeki veriler, Huanan Deniz Ürünleri Toptan Satış Pazarı'nda yasa dışı olarak satılan vahşi hayvanları işaret etmektedir.

7 Ocak 2020 tarihinden sonra vaka sayılarında artış bildirilmesi ve sağlık çalışanlarında da hastalığın ortaya çıkması; virüsün insandan insana da bulaşılabilir olduğunu göstermektedir.

Enfeksiyon (Koronavirüs) Nasıl Bulaşır?

• Enfekte (virüs bulaşmış) insan ve hayvanlarla yakın temas ile

• Enfekte (virüs bulaşmış) kişilerin öksürük ve hapşırmaları sebebiyle havaya yayılan virüslerin hava yoluyla solunması ile

• Enfeksiyon etkeninin bulaştığı ellerin ağız ve burunla teması ile

• Enfekte (virüs bulaşmış) insanlardan ve hayvanlardan ve bunların kontamine olmuş (kirlenmiş) ürünlerinin tüketimi ile bulaşır.

Hastalık daha çok hayvanlarda ortaya çıkmaktadır. Hayvanlardan insanlara, insanlardan da diğer insanlara geçiş göstermektedir.

Şu ana kadar hastalığın esas bulaşma şekli, damlacık[4] yolu iledir.

Vakalarda ateş, dispne (solunum sıkıntısı, nefes alıp vermekte zorlanma) ve radyolojik olarak bilateral akciğer pnömonik infiltrasyonlar (akciğer röntgeninde her iki akciğerde görülen zatürre belirtileri) saptanmıştır.

Enfeksiyonun Belirtileri Nelerdir?

Çoğunlukla hafif orta derecede üst solunum yolu enfeksiyonu bulguları ortaya çıkar:

• Ateş

• Baş ve boğaz ağrısı

• Burun akıntısı

• Öksürük ve nefes darlığı

• Bulantı, kusma, ishal ve karın ağrısı gibi mide ve bağırsak şikâyetleri

Enfeksiyon pek çok bakımdan mevsimsel gripten ayırt edilemeyebilir. Çünkü mevsimsel grip geçirenlerde de bu şikâyetler olabilmektedir, ki bu belirtiler aslında grip belirtileri olup, Koronavirüs'e özgü semptomlar değildir.

Daha ciddi vakalarda enfeksiyon zatürreye, ciddi akut solunum yetmezliğine, böbrek yetmezliğine ve hatta ölümlere neden olabilir. İleri yaş ve buna eşlik eden (astım veya başka bir akciğer hastalığı, diyabet, kalp hastalığı, böbrek hastalığı, diyalize girme, yeni geçirilmiş büyük ameliyatlar, bağışıklık sistemini baskılayan kemoterapi ilaçları gibi ilaç kullanmak durumunda olma vb.) rahatsızlıkları olanlarda, bu virüsün ağır hastalık oluşturma riski daha yüksektir.

Kişiye kesin olarak Koronavirüs teşhisi konulabilmesi için laboratuvar ortamında bazı testler yapılması gerekmektedir. Tanı koyabilmek için gerekli olan

2. Etiolojisi bilinmeyen pnömoni vakaları
3. Farklı hayvan türleri satan bir toptan balık ve canlı hayvan pazarıdır.
4. Solunum sisteminden hapşırma ve öksürme ile çıkan tükürük tanecikleri ile doğrudan temas etme hâlidir.

testler; serolojik testler ve PCR testleri dediğimiz o virüsün genetik materyalinin insan vücudunda arandığı veya insanın o virüse karşı ürettiği bağışıklık sistemi hücrelerinin arandığı testlerdir ve maliyeti oldukça yüksektir. Herkese yapılamayacağı gibi her hastane ve laboratuvarda da yapılamaz. Bunun için yüksek riskli hastaların takip edildiği referans hastaneler belirlenmiş olup, bu hastalarda bu testlerin yapılabilmesi için referans laboratuvarlar kurulmuş bulunmaktadır.

Hastaların Takip Edildiği Referans Hastaneler:

ADANA/YÜREĞİR Adana Şehir Hastanesi

ANKARA/ALTINDAĞ Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ANKARA/ÇANKAYA Ankara Şehir Hastanesi

ANTALYA/MURATPAŞA Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi

BURSA/NİLÜFER Bursa Şehir Hastanesi

BURSA/YILDIRIM Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi

DİYARBAKIR/YENİŞEHİR Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ELAZIĞ/MERKEZ Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi

ERZURUM/YAKUTİYE Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Erzurum Şehir Hastanesi)

ESKİŞEHİR/ODUNPAZARI Eskişehir Şehir Hastanesi

GAZİANTEP/ŞAHİNBEY Gaziantep Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ISPARTA/MERKEZ Isparta Şehir Hastanesi

İSTANBUL/KARTAL Kartal Dr. Lütfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İSTANBUL/FATİH İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İSTANBUL/BAKIRKÖY Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İSTANBUL/FATİH İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İZMİR/KONAK İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İZMİR/KONAK İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi[5]

KAYSERİ/KOCASİNAN Kayseri Şehir Hastanesi

MALATYA/YEŞİLYURT Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi

SAKARYA/MERKEZ Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

SAMSUN/İLKADIM Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi

TRABZON/ORTAHİSAR Trabzon Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi

VAN/İPEKYOLU Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi

YOZGAT/MERKEZ Yozgat Şehir Hastanesi

Olası Koronavirüs Vakası: Aşağıdaki iki durumdan herhangi birine uyan vakalar:

1. Kliniğin başka bir sebep ile açıklayamadığı yeni gelişmiş ağır akut solunum yolu enfeksiyonu (SARI) (ateş, öksürük ve hastaneye yatış gerekliliği vb.) geçirmek

Bununla birlikte aşağıdakilerden en az bir tanesinin varlığı:

a. Semptom başlangıcından önceki son 14 gün içinde Çin Halk Cumhuriyeti'ne seyahat öyküsü

b. İkamet yeri veya seyahat geçmişi dikkate alınmaksızın, Koronavirüs enfeksiyonu hastalarının tedavi edildiği birimlerde görev yapan sağlık personeli

2. Herhangi bir şiddette yeni gelişmiş akut solunum yolu hastalığı geçirmek

Bununla birlikte semptomların başlamasından önceki son 14 gün içinde aşağıdaki durumlardan herhangi birine sahip olmak:

a. Doğrulanmış Koronavirüs enfeksiyonu vakası

5. Sadece Göğüs Hastalıkları Kliniğinde tedavi edilmesi gereken hastalar için referans hastanedir.

(hekimler tarafından laboratuvar destekli tanı konulmuş hasta) ile yakın temas

b. Hastane ilişkili COVID-19 enfeksiyonu bildirilen bir ülkede sağlık tesisinde bulunmak

c. Çin Halk Cumhuriyeti'nde bulunmuş olmak

Kesin Koronavirüs Vakası: Olası vaka tanımına uyan olgulardan laboratuvar yöntemleriyle Koronavirüs saptanan vakalar.

Bu vakaları belirlemek, bu hastalığı belirlemek için testler yaptırmak, testler için kişiden numune almak, tedavi şemalarına göre tedavi etmek, ilgili hastaneye nakletmek ve tıbbi tedavi vermek hekimin sorumluluğundadır. Bu adımlar herkese uygulanmaz.

Temaslıların Takibi

• Kesin veya olası Koronavirüs enfeksiyonu olan bir kişi ile damlacık enfeksiyonuna yönelik korunma önlemleri alınmadan yakın temas etmiş olan kişiler İl Sağlık Müdürlüğü'nce, korunmasız son temaslarından sonraki 14 gün boyunca izlenmeli; ateş, öksürük, solunum sıkıntısı, titreme, vücut ağrıları, boğaz ağrısı, baş ağrısı, ishal, mide bulantısı, kusma ve burun akıntısı gibi semptomlarının olup olmadığı telefonla günlük olarak sorularak takip edilmelidir. Temaslıların başka bir nedenle hastaneye yatışı gerekmiyorsa 14 gün boyunca mümkün olduğu kadar evde kalması ve toplu alanlardan uzak durması istenir, evin dışına çıkma zorunluluğu olduğu durumlarda tıbbi maske takılmalıdır.

1. Yakın Temaslı

• Kesin veya olası bir vakaya, damlacık enfeksiyonuna yönelik korunma önlemleri alınmadan doğrudan bakım sağlayan; Koronavirüs ile enfekte sağlık çalışanları ile birlikte çalışan; Koronavirüs hastası ile aynı kapalı ortamda kalan veya hasta ziyaretinde bulunma gibi sağlık merkezi ilişkili durumu olan kişiler.

• Koronavirüs hastaları ile aynı ortamda yakın mesafede çalışan veya okul öncesinde aynı sınıfı paylaşan, okul çağındaki çocuklarda sıra arkadaşı olan kişiler

• Koronavirüs hastaları ile birlikte yolculuk eden kişiler

• Koronavirüs hastaları ile aynı evde yaşayanlar

2. Uçak Temaslı

• Koronavirüs tanısı kesin olarak konmuş vakalar ile aynı uçakta seyahat eden yolcular arasında olan, vakaların iki ön, iki arka ve iki yan koltuğunda oturan yolcular, temastan iki hafta sonrasına kadar takip edilmelidir.

Enfeksiyondan Nasıl Korunuruz?

Genel olarak;

• Düzenli ve doğru şekilde sıkça ellerimizi yıkayarak

• El dezenfektanları ile ellerimizi ovarak

• Ortam temizliğini (masa, kapı kolu, asansör düğmesi temizliği vb.) sık sık yaparak

• Ateş, öksürme ve hapşırma gibi solunum yolu hastalıkları belirtileri gösteren kişilerle yakın temastan kaçınarak ve aramıza yaklaşık 1,5 metre mesafe koyarak

• Ateş, öksürük ve nefes almada zorluk yaşanıyorsa erken tıbbi yardım alarak ve varsa seyahat geçmişini sağlık uzmanı ile paylaşarak korunabiliriz.

Bu virüsler genel olarak cansız yüzeylerde uzun süre canlı kalamadıkları için ticari ürünlerle temas hâlinde ya da paket veya kargo işlemi esnasında bulaşması beklenmemektedir; ancak ticari ürünlerle ilgili bazı detaylar vardır. Koronavirüs'ün, o ülkeden getirilen nesneler veya nesnelerin taşındığı araçlar ile bulaşma ihtimalinin olmayacağını, seyahat süresince virüsün zayıf olması nedeni ile dış ortamda canlılığını koruyamayacağını öngörüyoruz. Fakat virüs, ticaret esnasında o ülke ile teması olan tacirlerden bulaşabilir. Yani nesnelerden veya araçlardan değil belki; ama o aracı kullanan kişilerden, çeşitli araçlarda çalışan insanlardan bulaşma ihtimali açısından dikkatli olunmalıdır. Bu konu hakkında bir açıklama yapılmamıştır. Çünkü ticaretin bu kısmı düşünüldüğünde ticari gelir risk altına girebilir ve ekonomik sorunlar yaşanabilir. İşin bu kısmı halı altına süpürülmüş durumdadır.

Sağlık Bakanlığı, yaptığı açıklamada "Çin'den gelen tüm havayolları uçuşları, 5 Şubat 2020 tarihinden itibaren Şubat 2020 sonuna kadar durdurulmuştur." demiştir. Fakat şubat sonrası için veya vakaların görüldüğü 31 Aralık 2019 - 5 Şubat 2020 tarihleri arasındaki olası bulaşma şüpheleri devam etmektedir. Bu tarihler için bir açıklama mevcut değildir.

Bağışıklık Kazanma ve Tedavi

• Koronavirüs'ün geliştirilmiş bir aşısı bulunmamaktadır.

• Hastalara sadece destek tedavisi uygulanmaktadır. Saptanan duruma yönelik tedavi verilir. Koronavirüs'e özgü bir tedavi yoktur.

• Hastaların takip ve tedavileri, hastanede ve/veya evde korumalı alanlarda yapılmalıdır.

• Antibiyotiklerin tedavide yeri yoktur. Antibiyotikler bakterilere yöneliktir. Koronavirüs bir bakteri değil, virüstür. Bu nedenle antibiyotik tedavisi, başka bir enfeksiyonu olmayan, sadece Koronavirüs bulaşmış hastalarda kullanılmaz.

Olası/Kesin Koronavirüs Tanısı Alanların Yapması Gerekenler

Hastaneye yatış gerekmediği düşünülen ve altta yatan (akciğer, kalp, böbrek yetmezliği veya bağışıklık yetmezliği vb.) başka bir hastalığı bulunmayan olası/kesin Koronavirüs vakaları, semptomlar düzelene kadar evde takip edilebilir.

1. Evde izlenen hastalar iyileşene kadar İl Sağlık Müdürlüğü tarafından takip edilmelidir.

2. Enfeksiyonun ev halkına bulaşma riskini önlemek için, evde takipli hastalar mümkünse evindeki diğer kişilerden farklı bir odada, mümkün değilse iyi havalanan bir odada oturmalı, diğer kişilerden en az 1 metre uzakta olmalıdır.

3. Hasta ziyaretçisi kabul edilmemeli ve bakım veren ev sakinleri sınırlandırılmalı, tercihen genel durumu iyi olan tek bir kişi ilgilenmelidir.

4. Hastanın ev içindeki hareketi sınırlandırılmalı; tuvalet, banyo gibi ortak kullanılan alanlar iyi havalandırılmalıdır.

5. Hasta ve yakınları öksürme veya hapşırma sırasında bir mendille -tercihen kâğıt mendille- ağzını kapatmalı, kullanılmış mendiller deliği olmayan naylon poşetlere konularak ağzı kapatılmalı ve ikinci bir naylon poşet içerisinde çöpe atılmalıdır. Hemen akabinde eller yıkanmalıdır.

6. Hasta kişisel eşyalarını başkaları ile paylaşmamalı, ev halkının bardak, tabak, havlu gibi eşyalarını kullanmamalı; eğer kullanması gerekirse bu eşyaları iyice su ve sabunla yıkamalıdır. Vakanın kullandığı kıyafetler 60-90 derecede normal deterjan ile yıkanmalıdır.

7. Hastanın odasının, kıyafetlerinin vb. temizliği esnasında eldiven kullanılmalıdır.

8. Başka kişiler ile aynı ortamı paylaştığı ev, sokak, toplu taşıma araçları, hastane vb. alanlarda hasta tıbbi maske takmalıdır.

9. Tüm ev sakinleri kendi sağlık durumlarını takip etmeli ve belirti ortaya çıkması durumunda sağlık kurumuna başvurmalıdır.

10. Hastanın durumu takip edilmeli, genel hâlinde bir kötüleşme olursa acil tıbbi yardım istenmelidir.

Koronavirüs enfeksiyonu kapmış hasta bireyler ile veya henüz tanısı konulmamış, ancak Koronavirüs enfeksiyonu kaptığından şüphelenilen kişiler ile yakın temas etmiş olanlar, son temaslarından sonraki 14 gün boyunca günde iki kez ateşlerini ölçmeli; öksürük, solunum sıkıntısı ile titreme, vücut ağrıları, boğaz ağrısı, baş ağrısı, ishal, mide bulantısı, kusma ve burun akıntısı gibi diğer erken semptomların olup olmadığını takip etmelidir.

Solunum yolu sekresyonları (tükürük, burun akıntısı, sümük, balgam, salya, hapşırma ve öksürme sonrası çıkan sıvılar) veya vücut çıkartıları (idrar, ter, dışkı) ile bu salgıların temas etmesi mümkün olan tüm yüzeyler ve belirgin şekilde kirlenme olan yüzeyler çamaşır suyu ile temizlenmelidir.

Seyahatlerde Korunma Yolları

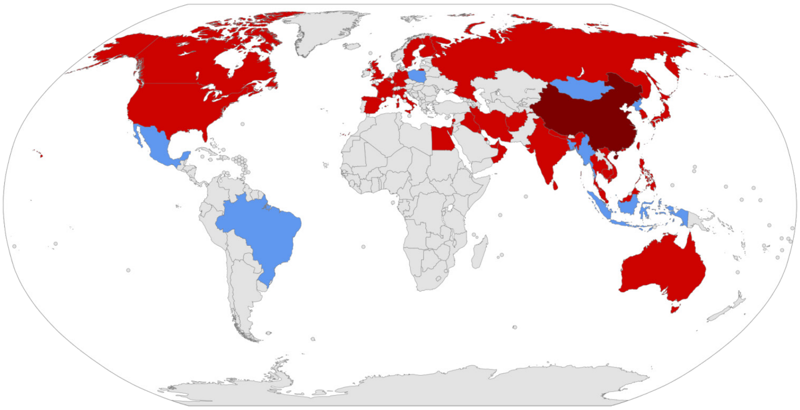
• Su ve sabun ile eller sıkça yıkanmalı ve el dezenfektanları ile ovulmalıdır.

• Havaalanı, otogar, liman, hastane, alışveriş merkezi vb. kalabalık ortamlarda maske kullanılmalıdır.

• Hayvansal ürünler, çiğ veya az pişmiş olarak tüketilmemelidir.

• Çiftlik veya vahşi hayvanlarla korunmasız bir şekilde temas edilmemelidir.

• Koronavirüs vakalarının olduğu bölgelerde canlı hayvan pazarına gidilmemeli, hayvanlara ve hayvanların temas ettiği yüzeylere temastan kaçınılmalıdır.

24 Şubat 2020 İtibarıyla Koronavirüs Salgını Haritası

Kaynak Bölge (Çin Anakarası)

Onaylanan Koronavirüs Vakaları

Şüpheli Koronavirüs Vakaları

• Havaalanlarında, otogarlarda, limanlarda ve seyahat araçlarında akut solunum yolu enfeksiyonu semptomları olan (ateşli, öksüren ve/veya hapşıran) kişilerle temas edilmemeli ve yaklaşık 1,5 metre mesafe konmalıdır.

• Seyahat edenler için seyahat öncesinde belirli bir sağlık önlemi önerilmez. Seyahat sırasında veya sonrasında solunum yolu hastalığını düşündüren semptomlar olması durumunda, seyahat edenlerin tıbbi yardım almaları ve seyahat geçmişlerini sağlık uzmanlarıyla paylaşmaları önerilir.

• Şu anda söz konusu durumla ilgili, mevcut olan bilgilere dayanarak uluslararası trafik kısıtlamalarının uygulanması tavsiye edilmemektedir.

• Yurt dışına yapılacak seyahatlerde yukarıda bahsedilen genel korunma önerilerine uyularak planlama yapılabilir.

Genel Öneriler

Diğer tüm hastalıklarda olduğu gibi Koronavirüs enfeksiyonunda da korunmak için vücudun bağışıklık sisteminin üst düzeyde tutulması önemlidir. Bunun için;

Dengeli ve düzenli beslenilmeli,

Gıdalar iyi pişirilerek tüketilmeli,

Bol sıvı tüketilmeli,

Düzenli uyunmalı ve dinlenilmeli,

Egzersiz yapılmalı,

Hijyen kurallarına uyulmalı,

Sigaradan uzak durulmalıdır.

Spesifik bir önlemi olmadığı için bu şekilde genel önlem kuralları belirtilmiştir. Spesifik korunma önlemleri arasında tükürük, salya, hapşırma, öksürme ve insan salgılarından korunmak esastır. Buradaki amaç, virüsün bulunmasının olası olduğu salgılardan ve insanlardan uzak durmaktır.

BI MANE Û BI ŞERT Û BI BERGEHA WÊ VE LÂÎLAHEÎLLALLÂH

Osman SADIKOĞLU

Ew qanûnên ji xeynî qanûnên Allah -azze we celle- û yên ku wan qanûnan çêdîkin, ew bixwe jî taxût in.

Beşa (9.) Nehemîn

Taybetîyên Taxut

b.) Taybetîya Taxût A Duyemîn Û Îzahata Wî:

Qanûnên Beşerî Û Çêkerên Wan Qanûnan

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرٖيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُٓوا اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُٓوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهٖ وَيُرٖيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعٖيدًا

"Ma te wan kesan ne dît ku dibêjîn: "Ew tiştên ku ji te re nazil bûne û yên berîya te nazil bûne me îman bi wan anîye?" Digel ku ew bi înkarkirina taxût hatibûn emirkirin lê belê ew muhakemebûna li ber taxût dixwazin.

Halbuki şeytan dixwaze bi tevahî berê wan bide bi rêşaşîyê ve." [1]

Ji vê ayetê fêm dibe ku taybetiya taxût a duyemîn ev e: Qanûnên ji xeynî

1. Nîsa: 60

qanûnên Allah -azze we celle- û yên ku wan qanûnan çêdîkin jî taxût in. Jixwe rîwayetên der barê sebebê nizûla vê ayetê de jî vêya nîşan dide.

Ibn-i Kesîr di tefsîra vê ayetê de van îzahatan dike:

"Ev ayet derewandineke ji cem Allah e, ji wan kesên îdîa dikin ku, ew tiştên ji Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- re nazil bûye û yên berî wî nazil bûne îman bi wan anîne, lê di lihevnekirin û berberîyên navbera xwe de serî li hin merciyên xeynî Qur'an û sûnnetê didin.

Sebebê nizûla vê ayetê de berberîya navbeyna mirovekî ensarî (ku ev kes ji mûnafıqan e) û yekî cihû diyar dibe. Ewê cihû der barê lihevnekirinê de hakemtîya Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- qebûl dike. Lê ew kesê ensarî li wî yê cihû peşnîyarîya (teklîfa) hakemtîya Ka'b b. Ebi'l Eşref dike.

Ji xeynî vê diyar bûye ku ev ayet der barê mûnafiqan de nazil bûye. Ew munafiqen ku xwe wek muslîm nîşan didan lê di dubendîyan de dixwestin serî li hakimtîya hûkmê cehaletê bidin.

Wek sebebê nizûla ayetê ji xeynî vana hin rîwayetên din jî tên zikir kirin. Lê belê giştewarîya vê ayetê hêj firehtir e.

Ev ayet evan kesan zem dike ku; berê xwe ji Qur'an û Sûnnetê vedigerînin û serî li wan hûkmên batil didin. Qesta taxut ê ku di ayetê de dibore ev e."[2]

Çawa ku Ibn-î Kesîr jî diyar kiriye ji bo vê ayetê sebebên nizûlê yên cuda tên zikir kirin. Lê belê di van rîwayetan de mijarek naguhere. Ew jî, kesên ku bi hûkmê Allah -azze we celle- û Rasûlê wî -aleyhîssalâtuwesselâm- ji dil û can razî nebûne û ji xeynî hûkmê wî berê xwe dane hûkmên pûç û betal in.

Em jî xwe dispêrin vê ayetê û wiha dibêjin: Hemû qanûnên ji xeynî qanûnên Allah -azze we celle- û yên ku wan qanûnan çêdîkin taxût in. Mirovek heta van înkar neke û xwe ji wan dûr neke qethîyen wê nekeve daîreya tewhîdê.

Rayedar Û Endamên Parlamentoyê

Rayedarên îroyîn ji ber ku qanûnên dijî hikûm û qanûnên Allah -azze we celle- çêdikin û bi qanûnên bingehîn a kûfrê li însanan hûkim dikin bi delaleta nassên Qur'anê taxût in. Yên ku welayeta xwe bidin van rayedaran, ji wan û ji qanûnên wan xwe dûr nekin, ewana taxût înkar nekirine.

Ew mirov xwe li ser îmanê zen bikin jî û rojî bigirin û nimêj bikin jî, rewşa wan li cem Allah -azze we celle- di heqîqetê de ne tiştek e. Ew bi vê zenne, dilê xwe xweş dikin. Lewre rayeya/yetkîya çekirina qanûnan aîdê Allah e -azze we celle-.

Wî bi pêwistîya îlahtî û rabbîtîya xwe ji bo însanan hûkim û qanûnan danîye. Ev mijar di Qur'anê de apaşkere ye. Ew ên ku vê fêm nakin, weke wan kesan e ku Allah -azze we celle- wan li hember nûra wehîyê kor kiriye.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَٰٓؤُا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدّ۪ينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللّٰهُۜ

"Gelo qey hinek şirîkên wan hene ku tişten

Allah destûra wî nedaye, ji wan re di dîn de dikin şerîet..."[3]

وَلَا يُشْرِكُ ف۪ي حُكْمِه۪ٓ اَحَدًا...

"... Ew, di desthilatiya (otoriteya) xwe de ji bo xwe tu kesî nake hevpar (nake şirîk)."[4]

اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِۜ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّٓا اِيَّاهُۜ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"...Hikûm bitenê yê Allah e. Wî emir li we kiriye ku hûn ji wî tenê re îbadet bikin. Ha dînê rast ev e. Lê belê pirên însanan bi vêya nizanin."[5]

اِتَّخَذُٓوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَس۪يحَ ابْنَ مَرْيَمَۚ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا وَاحِدًاۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Wan dev ji Allah berdane û hahamê xwe û rahîb (keşe) ên xwe û Mesîhê kurê Meryemê ji xwe re kirine Rebb. Lê li wan hatibû emirkirin ku ji yek îlahekî bi tenê

2. Di taxût de meqset, yanê hemû qanûnên li dijî Qur'an û sûnnetê ne.

3. Şûra: 21
4. Kehf: 26
5. Yusuf: 40

re îbadet bikin. Ji wî pê ve tu îlah tunin. Ew, ji tiştên ku pê ve şirîkatîyê dikin berî ye/munezzeh e."[6]

Weke ku di pêlên borî de me diyar kiribû, Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- der heqe vê ayetê de wiha dibêje:

"Zanyar û keşîşên we, tiştên ku Allah -azze we celle- helal kiribû ji we re heram kirin û heramên wî jî ji we re helal kirin. Yanê qanûnên Allah -azze we celle- guherandin, hûn jî li dû wana çûn. Ha ev îbadeta we ye ê ku we ji wan re dikir."[7]

Herê, ew mirovên ku van taxûtan înkar nakin û li pey wan de dimeşin û bi dayîna rayên xwe vê rewşa wan meşrû dikin, weke ku çêkerê van qanûnan ji xwe re ji xeynî Allah -azze we celle- wek Rebb digirin.

Ger hûn bibêjin: "Hê mamoste, ji kerema xwe, raweste! Lewre ev ên ha nimej dikin, rojîya meha remezanê digirin û kelîmeya tewhîdê tînin ser ziman."

Emê jî bersiva we wiha bidin:

Di serê vê mijarê de ayetek derbas bû (sûreya Nîsa, ayeta 60.) Di ayetê de mijar eşkere dibe: "Ewan di heqîqetê de îman ne anîne, lê wisan zen dikin."

Allah -azze we celle- di der heqê wan de vê hûkmê daye. Di vê mijarê de hûkmê Allah -azze we celle- ev e.

Kesên ku ji hûkmê Allah -azze we celle- ne razî ne an jî mufrîtî/zêde pê de çûn dibînin, wê gavê ew kes li hûkmê cahilîyetê digerîn û hûkmê cahilîyetê dixwazin gelo?

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَۜ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

"Erê ma ew li hûkmê cahiliyete digerin? Ma qey ji bo civakeke ku bi zanînek yeqîn bawer dike ji hûkmê Allah qenctir hûkmê kî heye?"[8]

Dadgehên (Mehkemeyên) Kufr û Şirkê

Îro pirên însanan di lihevnekirin û di berberîyên navbera xwe de serî li van mehkemeyan didin û bi wan qanûnên beşerî tên darizandin (muhakeme dibin). Baş e, ew mahkemeyên ku ji hûkmê wan razî ne, li gor kîjan qanûnan hikûm didin?

Begûman li gorî qanûnên dijî qanûnên Allah -azze we celle- hikûm didin.

Îmkana ku serlêdana hûkmên Allah -azze we celle- hebe, ev însanên ji bo çareserîya pirsgirêkên xwe diçin van mehkemeyan ha ev helwesta wan bi me dide zanîn ku taxût înkar nakin û îmana wan jî ji zennê pêkhatî ye.

Îro di nav pir bajarên ku gelê wan bi muslîmtî tên naskirin de gelek âdet û kevneşopên dijî Qur'anê û sunneta Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- bi cih in. Jiyana xwe li gor van âdet û kevneşopên pûç û xerabe didomînin.

Gelek ji wan dema ku dest bi şixulekî bikin carek jî nabêjin "Gelo ev şixulê ku emê bikin li gorî îslamê, hûkmê wê çiye?" an ji "Ecêba Allah -azze we celle- wê ji vê amelê min razî bibe, an na?" û nafikirin.

Ji bo wan a muhîm âdet û kevneşop in. Mînaka herî eşkere yek jî ev e:

Gelek însanên ku muslîmtîya wan bitenê bi nîvisa li ser nasnameyan (li ser hûvîyetan) in dema gotinekî an jî amelekî heram bikin û yek ji wan re bêje "ev heram e" wê demê bal bidin berteka wan. Wê bersiva wan gûhnedanî û paxavnekirin be. Hetanî li ser mijara helal û heramîyê henek û nuktebazîyê jî dikin. Lê belê wexta ji gotin û amelekî wan re hûn bibejîn "ev eyb e" an "ev şerm e" wê fihêt bikin û di lehzê de serê xwe li ber xwe bitewînin û lêborîna xwe bixwazin. Zehfên însanan di dubendiyên navbera xwe de qet nabêjin ka di vê meseleyê de Allah -azze we celle- û Rasûlullah -aleyhîssalâtuwesselâm- çi emir dikin. Ger tiştekî wisa biqevme hema wê bibezin cem pîr û mezinên xwe û wê bêjin li gorî urf û âdetan divê em çawa tevbigerin?

Ev însan bi van tevgerînên xwe, Qur'anê; ku qanûnan bingehî ya îslam û sûnnetê ye, diterikînin. Di wan mijarên ku jiyana wan eleqedar dike de serî li urf û âdetên xwe yên xeyrî îslamê didin. Loma ew jî weke wan kesan e ku serî li hûkmê taxût didin û îman anîna wan jî bitêne ji zennê pêkhatî ye.

6. Tewbe: 31
7. Tirmizî, 3095
8. Maîde: 50

Dema ji wan re bê gotin "Di vê mijarê de hûkmê Îslamê ev e" wiha bersiva xwe didin û Îtirazên xwe jî bi vê awayê rêz dikin:

"Me ji bav û kalen xwe û ji pêşî û mezinên xwe tiştekî wiha ne dîtîye û ne jî bihîzîye. Belê hûn kîne? Nexwe hûn rast in lê bav û kalen me xelet û rêşaş in?"

وَاِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَٓا اٰبَٓاءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَاۜ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَٓاءِۜ اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

"Dema ew (muşrîk) neqenciyekî bikin dibêjin: 'Me bav u kalen xwe li ser vê rêyê dîtine û Allah jî me bi vê emir kiriye." Bibêje: 'Allah, neqencîyê emir nake. Ma hûn der heqê Allah de tiştê ku pê nizanin dibêjin?"[9]

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـٔاً وَلَا يَهْتَدُونَ

"Dema ji wan (muşrîkan) re tê gotin: Tabiê wan tiştên ku Allah nazil kiriye bibin, dibêjin 'Na! Em ê bidin pey tiştê ku me bav û kalen xwe li serê dîtiye.' Erê ma ku bav û kalên wan tiştekî fêm nekiribin û rêya rast neditibin jî?"[10]

Aqilê Ku Ji Heddê Xwe Diborê

Dema di ronahî û rêberîya wehîyê de bê emilandin piştî îmanê nîmeta herî mezin aqil e. Lê, ji bo fikr û ramanên pûç û betal re bê amilandin wê demê dê bibe taxûta xwedîyê xwe û peyrêw û şopînerên xwe.

Bi rastî însan, di nava mewcûdîyeta heyînîyê de bi aqlê xwe serdest hatîye xuliqandin. Heyînên zindî yên ji xeynî însan teslîmê xaliqê zû'lcelal bûne. Lê însan bi aqil û îradeya xwe teslîmê Allah -azze we celle- dibe. Ji ber vê cihê aqlê jî cuda ye û pir jî bi rûmet ê.

Allah -azze we celle- di kitêba xwe de însanan teşwîq û dawetî tefekkûre dike. Daîma xîtab li aqlê însan dike: "Ma hûn aqil nagirin?", "Hûn nafikirin?" û xîtabên her weke din berpêyê aqilê ye.

9. A'raf: 28
10. Baqara: 170

Allah -azze we celle- daxwaz û teşwîqê ramîn û fikirîna aqil dike. Tenê, ji aqil re wezn û pivan daniye. Aqil, wê nikaribe der barê mijarên xweserîya Allah -azze we celle- ji hedê xwe derkeve. Di vê qadê de divê teslîmîyetekî ji dil û cân nîşan bide û qethîyen nekeve şik û gumanan.

Lê mixabin însanên îro qedrekî zehf û herî zêde dane aqil. Aqil, ji gelekî însanan re bûye wekî îlah û ji xwe re kirine taxût.

Hin ji wan jî dema ku hûkmekî îslamê ji wan re xuyane dibe, berî Qur'an û sunnetê wê li gorî wezna aqlê xwe tevbigerin. Heke bi aqlê wan bikeve wê qebûl bikin. Weke din be, wê red bikin. Van demên

Allah -azze we celle- di kitêba xwe de însanan teşwîq û dawetî tefekkûre dike.
Daîma xîtab li aqlê însan dike: "Ma hûn aqil nagirin?", "Hûn nafikirin?" û xîtabên her weke din berpêyê aqilê ye.

dawî de bitaybetî însanên bi vê çeşîdê pir zêde bûne.

Her ku ji wan re bi sedan ayet û hedîs têne xwendîn wiha dibêjin:

"Seyda, wallahî ev tiştê ku tu dibêjî bi aqlê min nakeve!"

Hin ji wan jî, li hember van ayet û hedîsan bertekekî bêperwa nîşan didin û dibêjin:

"Ev tiştên we got baş e, ser sera û li ser çav. Lê mamoste, ev gotinên we bi min bê mentiq in!"

Ha ev helwesta van însanan bi me dide fêmkirin ku wan kesa aqil ji xwe re kirine taxût. Lewre wezin

û pivenga van kesan yên der heqê lihevnekirinan de ne wehîy ye, aqil e. Ev kesên hanê di her tengasî û pirsgirêkan de serî li hakemtiya aqil didin. Bi rastî kesê ku bi vê awayê tevdigere ji vê xafil maye. Ew aqlê ku ji xwe re wek taxût dibîne û bi îlahtî qebûl dike vegera wî dîsa dezgehê taxûtan e.

Ew kes di dewra kamilîya jiyana xwe (ku ji bo mirov dewra herî bixêr û ber e) li hafa internet û televizyonê û li dibistanên fesadê de diborînê. Yanê ew dewra wekî mîsala "Dar bi terî ditewe" bi destê taxûta tê avdan û dikeve qaliba wan de.

Herê, ew kes bi wê aqlê ku ji alîyê taxûtan ve hatîye beralîkirin û şeritandin wê çawa xebat û xizmeta dînê Allah -azze we celle- bike? Wê çawa der barê dîn de qencî û xerabî ji hevdu ferq bike û ji hev veqetîne?

Cara pêşî ew ê ku aqlê xwe li hemberî wehîyê amilandiye Îblîs bû. Dema ku Allah -azze we celle- ji bo secdebirina Âdem -aleyhîsselâm- ferman lê kir, Îblîs serî li hakemtîya aqlê xwe da. Piştre bû pêşîyên mel'unan û ji mûqerrebûnî bi alî esfelussafilînê ve gindirî.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَۜ قَالَ اَنَا۬ خَيْرٌ مِنْهُۚ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

"(Allah) got: Dema ku min emrê sicûde li te kir çi tiştî te ji vê emrê paş xist? (Îblis) Got: Ez ji wî çetir im. Lewre te ez ji agir xuliqandime û te wî ji herîyê xuliqandiye."[11]

Di vê ayetê de bi eşkerehî xuya dibe ku şeytan li hemberî fermana îlahî, li gor xwe mentiqekî daye pêş. Li gor vê mentiqê, xwe ji Âdem -aleyhîsselâm- serdesttir dibîne û ji emrê sicûdê jî xwe li paş dihêle. Niha em li encama birêvebirina aqil û mentiqê binêrin.

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُ۫مًا مَدْحُورًاۜ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِينَ

"(Allah) got: De haydê bi rîswayî û bî qeşîtî ji wir derkeve! Sond be tevlî yên ku tabiê te bibin ez ê cehennemê ji we temama dagirim."[12]

Ew kesên ku tabiê xeynî menheca Rabbanî dibin û didin pey şeytan, wê di aqubeta şeytan de hevpar bin.

لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِينَ

"...Sond be tevli yên ku tabiê te bibin ez ê cehennemê ji we temama dagirim."[13]

c.) Taybetîya Taxût A Sêyemîn Û Îzahata Wî:

Ew Rêyên Ku Têkoşîna Tê De Ne Ji Bo Allah In û Artêşên Di Wê Rêyê De Hatîne Sazkirin.

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُٓوا اَوْلِيَٓاءَ الشَّيْطَانِۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًاࣖ

"Ew ên ku îman anîne di rêya Allah de şer dikin û yên kafir jî di rêya taxût de şer dikin. Nexwe li hemberî dostên şeytan şer bikin; bêguman kemîn û hîleyên şeytan qels e."[14]

Allah -azze we celle- di vê ayetê de behsa du rêya û yên ku di wan rêyan de şervan in dike.

Dawîya Beşa (9.) Nehemîn

Dê Berdewam Bibe Înşâallah

11. A'raf: 12
12. A'raf: 18
13. A'raf: 18
14. Nîsa: 76

MODERN TIP MI GETAT MI?

Dr. Seyfullah İslam
seyfullahislam@tevhiddergisi.org

Fitoterapi, hacamat, sülük, ozon, hipnoz gibi yöntemleri kabul etmeyerek küçümseyen hekim, hangi laboratuvarında yaptığı hangi bilimsel çalışmasına dayandırarak bunların yapılmaması gerektiğine dair açıklamalarda bulunuyor?!

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun, Resûlü Muhammed'e salât ve selam olsun.

Günümüzde neredeyse her alanda bilgi birikimi ve tecrübe muazzam bir hızla artıyor. Her alanda bin bir çeşit teknolojinin kullanıldığını ve tüm bu olanakların insanların yararına ve hayatları kolaylaştırmayı hedefleyen birer aracı olduğunu görüyoruz. En azından zahiren istenen ve söylenen o doğrultuda...

Bu bilgi ve tecrübelerin artması her alanda olduğu gibi Tıp alanında da branşlaşmaları ve bütünün bir parçası üzerinde ihtisas yapıp uzmanlaşmayı beraberinde getirdi. İnsanın elektro mikroskobik düzeyde incelenebildiği çağımızda bu, elbette ki gerekliydi. Çünkü insan ve hastalıkları hakkında yeni buluşlara, muazzam derecede ayrıntılı malumatlara sahip olmuş olduk. Tüm bunların pratikte uygulanabilir olması için Tıp Dünyası yapması gereken adım olan branşlaşma ve Tüm Tıp Eğitimi sonrası için "ihtisas eğitimine" yönelmiş oldu.

Bunlarla paralel yeni grup ilaçlar ve teknolojinin diğer kısımları da (Cerrahi aletler, görüntüleme yöntemleri vs.) yerinde durmadan gelişmeye devam etti. Tüm bunlar başlangıçta tamamen gereklilik ve iyi niyet neti-

Düşünebiliyor muyuz? Zaten bedenen yıpranmış, modern hayatın çöplüğü içerisinde boğuşan insan, bunca kirlilik yetmezmiş gibi kendisinden iyileşmeyi ümit ettiği yığınca kimyasal kullanmaya mahkûm ediliyor. İşte, bundan dolayı modern dedikleri klasik tıp; köhnemiş, bayatlamış, sınıfta kalmıştır, bu kadar net!

cesinde yapılmış olsa da şu an itibarıyla hiç istenen yerde ve boyutta değil...

İnsanların, hastalıkların ve kimyasal kirliliğin artmasına getirilen çözümlerin yetersizliği, doktor başına düşen hasta sayısının fazlalığı, hastaya ayrılan sürenin yetersizliği vs. sebepler elbette ki verilen hizmeti kalitesizleştirir. Ama konumuz tamamen farklı ve bunların çok ötesinde...

Bu bilgi ve tecrübelerin artması her alanda olduğu gibi Tıp alanında da branşlaşmaları ve bütünün bir parçası üzerinde ihtisas yapıp uzmanlaşmayı beraberinde getirdi, dedik. Hatta son 15-20 seneye kadar bir doktor iç hastalıkları uzmanı olduktan sonra kalp uzmanlığını yan dal olarak seçip o alanda uzmanlığını yapardı. Şimdi kardiyoloji başlı başına ayrı bir branş ve iç hastalıkları uzmanlığının yan dalları ise; gastroenteroloji, hematoloji, romatoloji, immünoloji, onkoloji, endokrinoloji, nefroloji, geriatri ve yoğun bakım olmak üzere paramparça olmuş hâldedir.

Bir hastalığınız olduğunda rahatsızlığınızın olduğu organ başına bir uzmana gitmek zorundasınız, aksi hâlde "Bana neden geldin?" veya gittiğin bir şikâyetin ikincisini aktardığında sizi hemen diğer organın uzmanına yönlendirmek zorunda. Neden? Çünkü; eğitim sisteminin geldiği son nokta bu.

Bu da maalesef tüm organları ile bir bütün olan hastanın bütüncül bir perspektifle değerlendirilmemesine sebep olmaktadır. Şikâyetlerinden dolayı 12-15 ayrı ilacı olan, sadece bir gün içerisinde toplam 25-30 adet ilaç tüketen genç, yaşlı ya da kronik hastalıkları olan hastaların fazlaca olduğunu etrafımıza biraz dikkatimizi vererek müşahede edebiliriz...

Düşünebiliyor muyuz? Zaten bedenen yıpranmış, modern hayatın çöplüğü içerisinde boğuşan insan, bunca kirlilik yetmezmiş gibi kendisinden iyileşmeyi ümit ettiği yığınca kimyasal kullanmaya mahkûm ediliyor. İşte, bundan dolayı modern dedikleri klasik tıp; köhnemiş, bayatlamış, sınıfta kalmıştır, bu kadar net!

Klasik Tıp, hiç de istenen yerde ve boyutta değil, dedik. Boyut olarak ölçülemez derecede bocalamış, âdeta can çekişen bir insanın kurtarılma operasyonu gibi...

Solunum cihazına bağlı, arada bir kalbi duracak gibi olup kalp masajı yapılmakta, o da yetmeyip bilmem kaçıncı dozu olan adrenalin yapılmakta hem de intracostal[1], direkt kalbe... Tepesinde duran onca yeni çıkmış teknolojiye rağmen âdeta arrest[2] geçirmekte!

Neden? Çünkü; Her geçen gün yeni hastalıklar artmakla beraber mevcut hastalıklarda iyileşme olmamaktadır. Tansiyonu yükselene hemen tansiyonu düşüren ilaçlar, şekeri yükselene dışarıdan insülin/ilaç, safra kesesinde taşı olana cerrahi müdahale, uyku şikâyeti olana uyku ilacı verilmekten öteye geçilememektedir.

Günümüzde sağlık sektörünün hedefi; "mümkün olan en fazla hastayı en kısa yoldan reçete veya ameliyatla çözümlemek"tir. Kendisine öğretilenler tek/mutlak gerçekmiş gibi sorgulayamadan yaptığı sistem memurluğu, bir reçete üreticisi veya yazılmış

1. Ölmek üzere olup kendisinden artık umudun kesildiği kişiye tıbbi müdahalede verilen, belki de yapılabilecek son uygulamadır. Durmakta olan kalbe direkt göğüs üzerinden yapılan iğneli bir ilaçtır.
2. Kalbin durması durumuna söylenen tıbbi bir kelimedir.

bir senaryonun oyuncusu rolünden çıkamamasıyla sağlanmaktadır.

Sağlık sektörünün tüm bu istenmeyen durumları yaşamasının altında yatan sebepler elbette ki çoktur, lakin başlıca şu sebepler sayılabilir:

1. Parça odaklı verilen eğitimler "Bütünü göz ardı etmiş oldu."

2. Sanayi ürünü olan ilaçlara tek ve alternatifsiz olarak bakıldı.

3. Hastalığa yaklaşımda "altta yatan sebepleri göz ardı/ihmal ederek" şikâyetler ilaca bağımlı bir hâlde gidermeyle uğraşıldı.

4. Eski yöntemleri araştırmak ve geliştirmek yerine "çağ dışı görülerek" sanayi ürünleriyle veya sanayinin çıkarları doğrultusunda çözmeye çalıştı.

Bilimsel olmadığını, çağ dışı olduğunu söyleyerek küçümseyeceğine, Getat uygulamaları, farklı veya yeni tedavi metotlarını gündem edip Ar-Ge'sini yapmalı. Araştırıp gerekli bilimsel çalışmanın adımlarını atmalı, sonuçta bilimsel çalışma demek bir bilginin doğruluğunu ispat etme çalışmaları veya başka bir bilginin sadece yanlışlığını ispat etme çalışmaları değil, aksine doğruluğu, yanlışlığı veya nasıl bir neticeye varılacağını objektif çalışmalarla araştırmaktır diğer bir deyişle...

Fitoterapi, hacamat, sülük, ozon, hipnoz gibi yöntemleri kabul etmeyerek küçümseyen hekim, hangi laboratuvarında yaptığı hangi bilimsel çalışmasına dayandırarak bunların yapılmaması gerektiğine dair açıklamalarda bulunuyor?!

Peki, Getat eğitimlerinde veya piyasada mevcut uygulanma şeklinde eksiklik/yanlışlık söz konusu mu?

Kesinlikle, evet.

Getat eğitimleri ciddi anlamda yetersizdir, dolayısıyla da uygulanma şeklinde çok önemli hatalara mahal verilmektedir. Getat veya klasik tıbbın eksik kaldığı en önemli husus ise tamamen başka bir yazı konusu, daha sonraki yazılarda işlemeye çalışacağız, inşallah.

Bütüncül bakışa sahip olunmadığı sürece "Şu bitki şu şikâyette iyidir, hadi ondan biraz kullan da bir bakalım, doktor veya herhangi bir sağlık personelinin eline bisturi alıp hastalara kritersiz, direkt hacamat yapmaya başlaması veya ağrının olduğu yere hemen bir akupunktur iğnesi batıralım" şeklindeki sığ yaklaşımlar, kronik hastalıkların iyileşmesinde yani kişinin takip edilip tedavisinin planlanmasında çok ciddi eksikliklerin oluşmasına, hatta hasta için hem vakit hem de nakit, daha da kötüsü can kaybına dahi sebebiyet verebilmektedir.

Asıl hekim; insanın, yaratılışına şahitlik ederek muhteşemliğini müşahede eden, buna bağlı derin bir taaccüp içerisinde olabilen ve bundan dolayı da hikmetle, basiretle hareket edendir.

Branşlaşmanın getirdiği tüm zararları bertaraf ettikten sonra her branştan hekimin, hikmet üzere bütüncül bir bakışla, yaratılışa/fıtrata uygun bir yaklaşıma sahip olmasını Allah'tan (cc) niyaz ederiz.

Dualarımızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

RESÛLLERE/ NEBİLERE İMAN

Ömer AKDUMAN
omerakduman@tevhiddergisi.org

Resûllere iman, Allah'ın gönderdiği peygamberlerin tümüne, aralarında ayrıma gitmeksizin ve bir kısmını inkâr etmeksizin gerçekleşir. Peygamberler arasında ayrım yapan, hasedinden, öfkesinden, hevasından ötürü bir peygambere düşmanlık yapan insan, diğer tüm resûlleri kabul etse dahi bütün peygamberleri yalanlamış gibidir ve kâfirdir. Şeriat bu anlamda bir ayrıma gitmemiştir.

"Cibril, 'Bana imanı anlat.' dedi. Allah Resûlü dedi ki: 'İman; Allah'a, meleklerine, Kitaplarına, **resûllerine**, ahiret gününe, hayrı ve şerri ile kadere inanmandır.' "[1]

❋ ❋ ❋

Resûl, "gönderilen, yönlendirilen" anlamına gelen Arapça bir kelimedir. Allah'ın (cc) insanlığa hidayet ve rahmet öncüleri olarak gönderdiği elçiler için sıklıkla kullanılan Kur'âni bir kavramdır.

Nebi, "Allah (cc) tarafından verilen haberi/vahyi insanlara ulaştıran haberci" olarak tanımlanan Arapça kökenli Kur'âni bir kavramdır.

Türkçede bu iki kavramın yerine "elçi, haberci" anlamına gelen, Farsça kökenli "peygamber" kelimesi de kullanılmaktadır.

Resûllere/Nebilere iman bahsi, bu dinin en temel meselelerindendir. Allah (cc), resûllerini; müjdeciler ve uyarıcılar olarak, insanlara hakkı ve hidayeti ulaştırmaları için, dalalette olan insanlar ve cinleri tevhide irşat etmeleri için ve peygamberlerin gönderilmesi sebebiyle insanların, Allah katında bir hüccetleri olmaması için hak ile göndermiştir.

1. Buhari, 50; Müslim, 8

Resûllere iman, Allah'ın gönderdiği peygamberlerin tümüne, aralarında ayrıma gitmeksizin ve bir kısmını inkâr etmeksizin gerçekleşir. Peygamberler arasında ayrım yapan, hasedinden, öfkesinden, hevasından ötürü bir peygambere düşmanlık yapan insan, diğer tüm resûlleri kabul etse dahi bütün peygamberleri yalanlamış gibidir ve kâfirdir. Şeriat bu anlamda bir ayrıma gitmemiştir.

İnsanlar tevhidden uzaklaşıp Allah'a ortaklar kılmaya, putlara ibadet etmeye, kabirlerden medet ummaya, yaşamlarını sahte rablerin istekleri doğrultusunda şekillendirmeye başladığında Allah (cc) peygamberler göndermiştir. Muhammed (sav) ile nübüvvet sonlanana kadar bu her zaman böyle olmuştur. Her elçi, insanlara Allah'ın dinini tebliğ etmek ve tebliğ ettiği dini beyan etmek ile vazifelendirilmiştir. Bunun yanı sıra basiret ve hikmet üzere Allah'a davet etmek ve daveti yaparken güzellikler/nimetler ile müjdelemek ve kötülükler/azaplar ile uyarmak, Allah'ın nebilere temel emridir.

Allah (cc) her ümmete mutlaka bir peygamber göndermiş, "Allah'a ibadet edin. Tağuttan kaçının." duyurusunu yapmalarını zorunlu kılmıştır. "Allah'tan başka ilah yoktur. O hâlde yalnız Allah'a ibadet edin" esası, davette serlevha kılınmıştır. Şirk ve kötülükleri terk edilerek "tevhid üzere Müslim bir yaşam" oluşturma çabası öncelenmiştir. Tevhidin zevalinin, çok haneli rakamları sıfırla çarpmak ile eş değer olduğu izah edilmiştir.

Resûllere iman, "tevhid"i ve "risalet"i kabul etmekle mümkündür. Tevhidi kabul eder, ancak risalet/peygamberlik müessesi ile inkâr boyutunda bir problem yaşanırsa o tevhid geçerli değildir. Peygamberlere imanda yaşanan problem, tevhidin anlaşılmasında problem olduğuna işarettir. Aksini söylemek de mümkündür: Risalet/Nübüvvet/Peygamberlik konusunda sıkıntısı olmayan -ya da olmadığını söyleyenkimse tevhidde sorun yaşıyor, Allah'a (cc) ortaklar kılıyorsa o inancın insana faydası olmayacaktır. Ehl-i Kitap ve münafıklar üzerine inen ayetler ışığında değerlendirdiğimizde, müşrik olan bir insanın aslında "Allah'a, ahirete, peygamberlere" inancı yoktur, yok hükmündedir.

Kur'ân ve Sünnet bize bütün resûllerin isimlerini zikretmez. Bazılarını anlatır, ibretler alınması için hayatlarından ve davetlerinden kesitler sunar. İsmi zikredilen ya da ismi zikredilmeyen her peygamber insanlara "İslam" dini ile gelmiş, insanları "tevhid"e davet etmiş, Allah'a (cc) kılınan ortakların, kendilerine ibadet edilen tağutların ve şürekânın bağlarından kopmalarını ve "Allah'a firar" etmelerini insanlara emretmişlerdir. Yaratanın, rızık verenin, mülkün sahibi olanın, El-Azîz ve El-Kadîr olanın ibadet edilmeye layık tek varlık olduğu, kanunları karşısında boyunların büküleceği tek hükümran olduğu hakikati resûller tarafından ısrarla beyan edilmiştir.

Fıtrat, misak ve akılla insanı tevhide çağıran yüce Rabbimiz, onlara olan merhametinden ötürü bir hak daha tanımış, resûller göndermiştir. Kimi resûllerin daveti, kalıcı olsun diye yazılı metinler (mushaf/sahife) hâlinde insanlara ulaştırılmıştır. Resûllerin gönderilmesindeki maksadın onlara itaat edilmesi olduğu vurgulanırken, kıyamet gününde insanların "bizi uyaran olmadı" tarzında sunacakları bahanelerin resûllerden sonra geçerli olmayacağı ve reddedilecekleri, ayetlerde belirtilmiştir.

Peygamberliği kimlere vereceğini en iyi bilen Allah (cc), örnek ve önder olacak peygamberleri, insanlardan seçmiştir.

Apaçık tebliğ, Allah'a (cc) davet, uyarma ve müjdeleme, nefislerin tezkiyesi ve ıslahı, "risali hüccet"in ikamesi ve insanlar arasında Allah'ın hükmü ile hükmetmek; resûllerin başlıca görevleri olarak zikredilmiştir.

Sorun olan nokta şudur ki Allah (cc) tevhid edilsin diye gönderilmiş olan resûller, insanların şirklerini, sapıklıklarını meşrulaştırıcı hüccetler (!) olarak çağımız belamları tarafından bolca kullanılmaktadır. Yusuf'u (as) dayanak kılarak demokrasi ibadethaneleri parlamentolara girmek, Allah'a savaş açmış orduları Peygamber ocağı olarak lanse etmek, kâfir yöneticilere itaati "Ulu'l Emre itaat" babından farz hâle getirmek, hatta itaatten çıkanları -baği kılmayı da geçtik- tekfir etmek âdet hâline gelmiştir. O hâlde soruyoruz: Bu toplum peygambere iman etmiş ya da iman etmemiş, fark eden bir şey var mıdır?!

> Peki mümin olarak bizler namazın ehemmiyetinin gerçekten farkında mıyız? Ya da yirmi dört saatlik dilimde, beş ayrı vakitte Rabbimizin bizi çağırdığının, davet edildiğimizin ne kadar farkındayız?

NAMAZ GÖZAYDINLIĞIM

Asım CEMALOĞLU

Kitabın Adı: Namaz Gözaydınlığım

Kitabın Yazarı: Mehmet Göktaş

Yayınevi: Okyanus Kitapevi

Basım Tarihi: Temmuz 2013

Basım Yeri: İstanbul

Sayfa sayısı: 116

Ebat: 13.5x21 (Roman Boy)

Mehmet Göktaş 1952 yılında Kayseri'de doğmuştur. Kayseri İmam Hatip Lisesi'nde okuyan yazar, 1978 yılında Erzurum İslami İlimler Fakültesi'nden mezun olmuştur. On yıldan fazla süre çeşitli illerde müftülük yapan yazar, 1989 yılında görevinden ayrılmıştır. Mehmet Göktaş, o yıldan sonra hâlen çalışmalarını serbest olarak sürdürmektedir.

Kitap Hakkında

Namaz... Dinin direği, şiarı ve temel nişanesi. İmandan sonra kuldan istenen fiilî ibadetlerin ilki...

Namaz, iman ile küfrün arasındaki alametifarika...

Namaz, kulun, Rabbine en yakın olduğu an... Secde, Rabbe yakın olunan mekân...

Peki mümin olarak bizler namazın ehemmiyetinin gerçekten farkında mıyız? Ya da yirmi dört saatlik dilimde, beş ayrı vakitte Rabbimizin bizi çağırdığının, davet edildiğimizin ne kadar farkındayız?

Sinemizin merkezinde bir heyecan, bir özlem, bir coşku oluşuyor mu?

Seviyor muyuz namazı, Rabbimizin huzurunda rükû ve secdeye durmayı? Yoksa, yoksa kerhen mi oluveriyor tüm bunlar...?

Yazar, namaz ve namazın değeri konusunda yüreklerimizle hâsbihal ediyor bu eserde. Namazın manasını ilmek ilmek işliyor edebî ve duygusal bir biçimde.

"İşte geldim, ta gönlümün derinliklerine ulaşan abdestin canlılığıyla,

İşte geldim, iliklerime işlemeyi sürdüren diriltici serinliğiyle!

İşte geldim, dikildim huzuruna, ardımda bir dünya bırakarak...

Her bir yandan üzerime yüklendikçe yüklenen, beni boğmak isteyen,

İblis'in bezediği, süsleyip donattığı, vitrinleyip sunduğu dünyayı terk ederek,

İşte huzurundayım, Rabbim sana sığındım! Sana geldim!

Yalnız bedenim değil, ruhumla buradayım, bilincimi kuşandım, işte huzurundayım!

Koştum, icabet ettim içimde bir coşkuyla, 'haydin felaha!' diyen kurtuluş çağrısına!

İşte huzurundayım, huzuru bulmak için, felaha ermek için!

Allahu Ekber!

En büyük sensin Rabbim! Yüceler yücesisin!

Aciz olan bizleriz, çaresiz zavallılarız.

Büyüklüğünün yanında şu koskoca kâinat,

Sadece bir zerredir, bir toz taneciğidir...

> Abdestin, ezan sesinin bizdeki karşılığı nedir? Ezan sesiyle yahut abdestle beraber, "Birazdan Rabbimle beraber olacağım, kendimi samimi bir şekilde Rabbime arz edeceğim..." diyebiliyor muyuz?

Bizi bağlayan hüküm, ancak senin hükmündür!

Kulluğumu arz etmek, acziyetimi sunmak, azametini duymak, suçlarımı itiraf etmek için buradayım..."

Yazar, namaz ibadeti hususunda bir farkındalık oluşturmak için bazı sorular soruyor nefislerimize...

• Namazı seviyor muyuz? Midemizdeki açlığı hissedip yemek ihtiyacımızı giderdiğimiz gibi ruhumuzdaki açlığı hissedip namaza duruyor muyuz?

• Abdestin, ezan sesinin bizdeki karşılığı nedir? Ezan sesiyle yahut abdestle beraber, "Birazdan Rabbimle beraber olacağım, kendimi samimi bir şekilde Rabbime arz edeceğim..." diyebiliyor muyuz?

Namaz, kulluğun nişanesidir. İnsanın yeryüzüne geliş amacı ubudiyettir. Namaz ise kulluğun, ubudiyetin en güçlü ispatlarındandır.

Tarihin ilk dönemlerinden bugüne kadar ilim adına büyük mesafeler kat edilmiş ise de söz konusu ilimler insanoğlunun dünyada niçin bulunduğu sorusuna

tatmin edici ve üzerinde ittifak edilen ciddi bir cevap verememiştir. Bu ilimler genellikle insanın mevcut yapısını tıbbi, içtimai ve ruhi yönden incelemeye, "Niçin?" sorusundan çok, "Nasıl?" sorusuna cevap vermeye çalışmıştır. Hâlbuki insanoğlunun yaratılışı hakkında cevaplandırılması gereken asıl soru, "Niçin?" sorusudur.

Aslında inanan, temiz bir fıtrata sahip olan insanlar böyle bir soruyu kendilerine sormaya bile gerek görmezler. Allah'a kulluk yapmak, Allah'a abd olmak ve O'na ibadet etmek üzere yaratıldıklarını çok iyi bilirler. Çünkü temiz ve bozulmamış fıtrat sahipleri, yaratılışındaki safiyeti muhafaza eden ve kendini iyi tanıyan her fert, kendisini yaratana ibadet etmek durumunda olduğunu, bunun için yaratıldığını çok rahatlıkla bilir ve bu görevi yerine getirmeye çalışır. Allah (cc) "Ben cinleri ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım."[1] buyurmaktadır.

Kur'ân'da bizlere hayat hikâyeleri anlatılan peygamberlere şöyle bir göz attığımızda, peygamberlik görevini alır almaz onların ağızlarından çıkan ilk sözün, "Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a ibadet ediniz!" sözü olduğunu görmekteyiz. Yani bütün peygamberler insanları Allah'a (cc) ibadet etmeye; kulluklarını Allah'a yapmaya; Allah'tan başkasına ibadet etmemeye, kul olmamaya çağırmaktadır. Nahl Suresi'nin 36. ayet-i kerimesinde Rabbimiz şöyle buyurur:

"Andolsun ki biz her ümmet arasında: 'Allah'a ibadet/kulluk edin ve tağuttan kaçının.' (diye tebliğ etmesi için) resûl göndermişizdir. Allah içlerinden kimisine hidayet bahşetti, kimisine ise sapıklık hak oldu. Yeryüzünde gezip dolaşın ve yalanlayanların akıbetinin nasıl olduğuna bir bakın."

Namaz, Rabbimizin hediyesidir…

İyi düşünelim, Peygamber'in (sav) bu dünyada aldığı mükâfatların en büyüğü İsra ve Miraç hediyesidir. İşte namaz, bu kutlu gecede Rabbimizin bize sunduğu hediyedir.

Namaz, kulluğun ta kendisidir…

Kur'ân'da Âdem'den (as) Muhammed'e (sav), gönderilen tüm peygamberlerin (as) namazla emrolunduğunu belirten Rabbimiz, aynı zamanda namazı kulluk olarak tanımlamıştır. Sadece insanların değil; göklerin, yerin, göklerde ve yerde olan her şeyin; yıldızların, Güneş ve Ay'ın, dağların ve ağaçların, tüm hayvanların, Rablerini tesbih edip secde ettiğini bildirmektedir.

Yazar; namazın öneminin yanında namaz adabı, vakit namazları, Resûlullah'ın namaz kılma şekli, namazın terkinin hükmü, cemaatle namaz kılmak, nafile namazlar, namazda huşu ve ihsan ilkesi üzerine namaz kılmak ile ilgili altı çizilesi bilgiler paylaşmaktadır eserde.

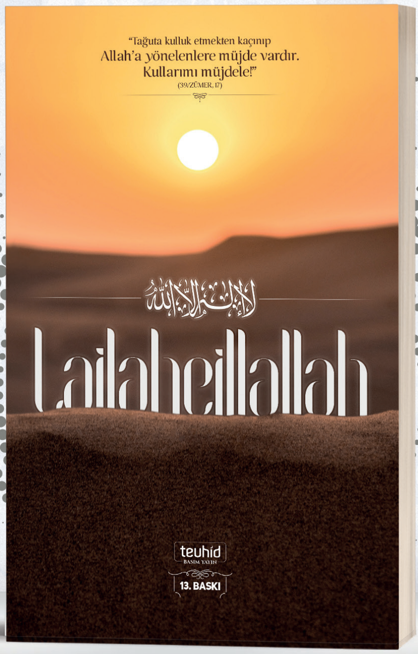
Namaz Gözaydınlığım… Namazın önemini ve ruh dünyamızla ilişkisini anlamak adına her müminin kütüphanesinde bulunması gereken bir çalışma…

Rabbimden, hem bizlere hem müellife hem de bu vesile ile bu kitabı okuyan herkese hidayet vermesini niyaz ederim…

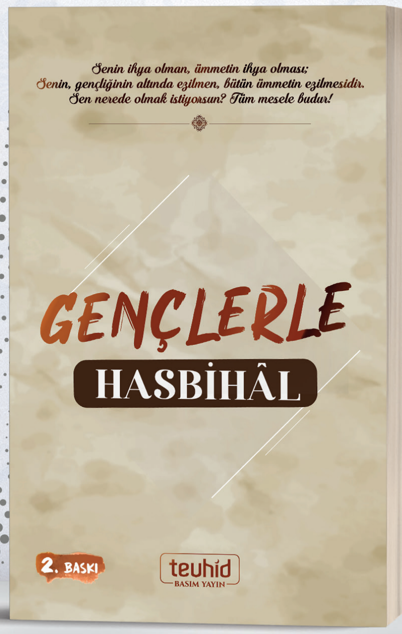
Dua ikliminde buluşmak dileğiyle…

1. 51/Zâriyat, 56

ÇIKACAK OLAN KİTAPLARIMIZ

- Kitabın Adı: Lailaheillallah
- Kitabın Yazarı: Halis BAYANCUK
- Yayınevi: Tevhid Basım Yayın
- Sayfa Sayısı: 144
- Ebat: Roman Boy

- Kitabın Adı: Gençlerle Hasbihâl
- Kitabın Yazarı: Halis BAYANCUK
- Yayınevi: Tevhid Basım Yayın
- Sayfa Sayısı: 176
- Ebat: Roman Boy

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı Müjdele!"
(39/Zümer, 17)

tevhid

TEVHİD MEALİ UYGULAMASI

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİD MEALİ

ISSN 2148-4635
9 772148 463504

ABONELİK İÇİN

tevhiddergisi@gmail.com
www.tevhiddergisi.org
+90 545 762 15 15